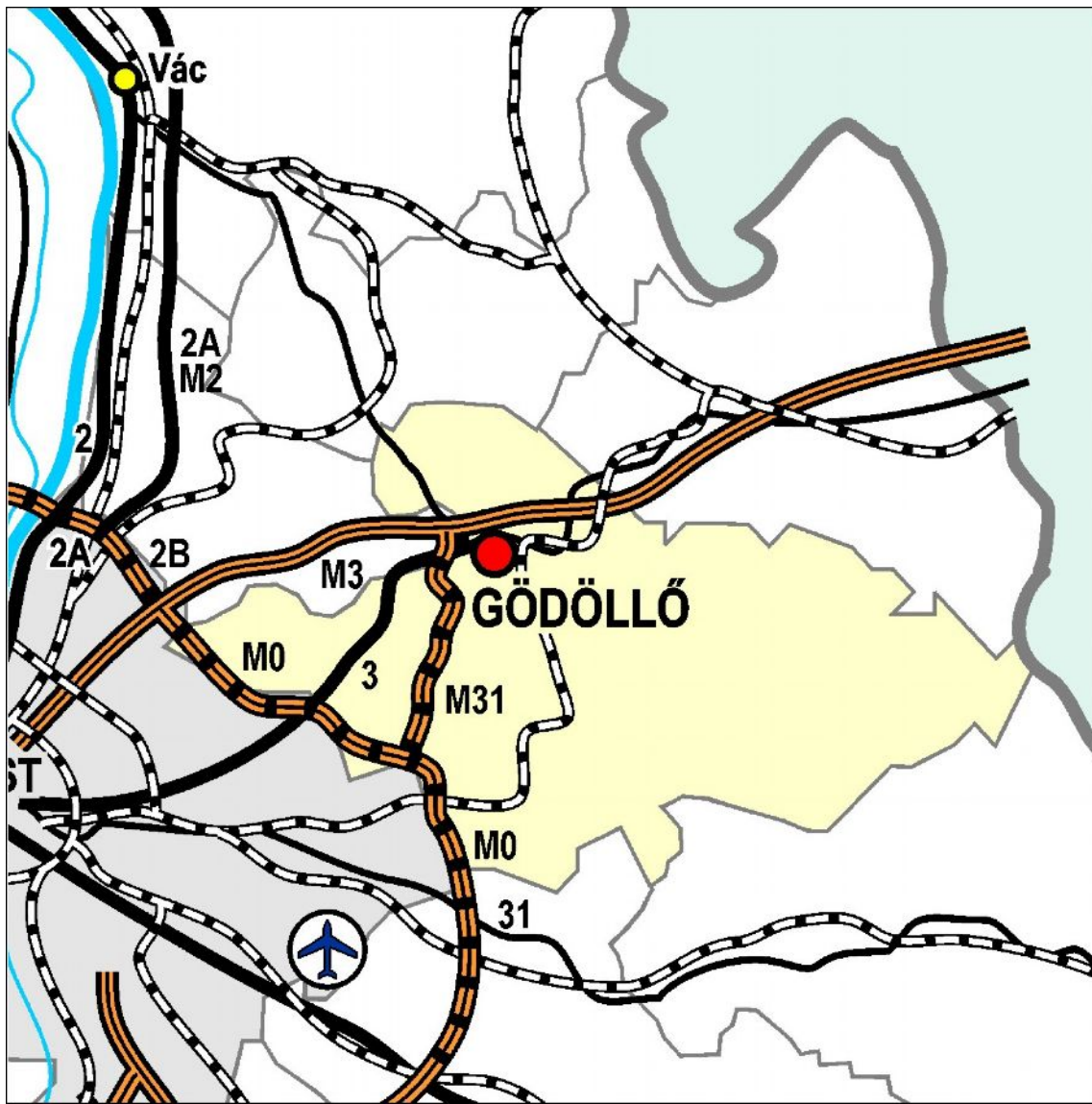

Gödöllő Turizmusfejlesztési Koncepciója

MUNKAANYAG

2008

Készítette: S.O.S. Turisztikai Tanácsadó Bt

akarsai@tutsz.org.hu

Tartalom

I. RÉSZ	3
<u>Helyzetelemzés</u>	<u>3</u>
1.1. A megbízás értelmezése, a kidolgozás mélysége, területi lehatárolása, munkamódszerei	3
1.2. A koncepció tartalma és felépítése.....	4
2.1. Gödöllő néhány főbb társadalmi, gazdasági és turisztikai jellemzője	6
2.2. Gödöllő néhány demográfiai jellemzője és a lakásállomány változása	8
2.3. A turisztikai kereslet és kínálat Gödöllőn és a Gödöllői Kistérségben.....	10
2.4. Gödöllő és a Gödöllői kistérség a turizmus piacán.....	12
2.5. A Gödöllői kistérség mint üdülőkörzet	19
2.6. Gödöllő mint turisztikai fogadóterület (desztináció)	20
2.7. Vonzerők, látnivalók tematikus csoportosításban.....	24
2.8. A főbb attrakciók a turisták szemszögéből.....	45
2.9. A betokosodott ügyek kezeléséről.....	51
3.1. A turistainformáció helyzete	52
3.2. A turisztikai milió helyzete	57
4.1. A Gödöllői kistérség szomszédságában található, nagy látogatottságnak örvendő turisztikai attrakciók	58
4.2. Tervezett nagyberuházások a kistérség szomszédságában.....	62
5.2. A turizmus a Gödöllő intézményrendszerében.....	71
5.3. SWOT elemzés	73
<u>II. RÉSZ</u>	<u>74</u>
<u>Fordulat és szerepváltás. A turizmusfejlesztés stratégiája</u>	<u>74</u>
6.1. A turizmus nemzetközi és európai trendjei	74
Európa turizmusa	75
Turisztikai kínálati trendek.....	78
6.2. Forgatókönyvek Gödöllő turisztikai fejlesztéséhez	80
6.3. Gödöllő - Jövőkép célállapot.....	84
6.4. Egy új turisztikai desztináció létrehozásának stratégiája	86
6.5. A fordulat és szerepváltás stratégiai programjai.....	88
6.5.1. Vonzerőfejlesztés	89
6.5.2 Szervezetfejlesztés	96
6.5.3. Fogadóképesség fejlesztése	98
6.5.4. Turisztikai termék piacra vitele(Marketing).....	99
6.5.5. +1 Régóta megoldásra váró ügyek.....	102
<u>III. RÉSZ</u>	<u>103</u>
<u>Mellékletek</u>	<u>103</u>
1. melléklet. 4 város turisztikai vendégéjszaka trendjeinek alakulása.....	103
2. Melléklet: Néhány programjavaslat a Gödöllőre hívott turisták részére	104
3. melléklet A legtöbb üdülővel rendelkező 12 kistérség adatai	110
4. melléklet –Háttéranyag a gólpálya fejlesztéshez.....	111
5. Melléklet: A Gödöllő – Isaszeg közötti horgásztavak	115
6. Melléklet: Fontosabb fürdő-és örökség városok turisztikai adatai	116
7. melléklet A gödöllői vonzerők bemutatásának minősége és javasolt fejlesztései.....	117

I. RÉSZ

HELYZETELEMZÉS

1.1. A megbízás értelmezése, a kidolgozás mélysége, területi lehatárolása, munkamódszerei.

Gödöllő város megbízása alapján munkacsoportunk 2008 júniusában megbízást kapott a város turisztikai koncepciójának elkészítésére.

A munkacsoport tagjai:

S.O.S. Idegenforgalmi Tanácsadó Iroda B.T., képviselője: Dr. Karsai Árpád turisztikai szakértő, alvállalkozók: Dr. Csillag Péter programkészítő, utazásszervező, idegenvezető, Dr. Kovács Dezső egyetemi docens, Padányi Ágnes turisztikai szakértő.

Gödöllő városa, szükségesnek látva a korszerű szabadidő-gazdaságban rejlő lehetőségek kiaknázását, elhatározta a turizmusipar tudatos, szakértők által készített stratégián alapuló fejlesztését. A munkacsoport által készített koncepció részletes helyzetfeltárást követően jövőképében és a fejlesztési irányok kijelölésekor a következő 10 év távlatában teszi meg javaslatait a város turizmusának fejlesztésére.

A megbízás - tartalma szerint koncepció kidolgozására irányult: a fejlesztés irányainak, stratégiai céljainak meghatározása fogalmazódott meg elvárásként.

Turisztikai koncepciónk a fejlesztési irányok meghatározása során a turista: igényeiből, költési hajlandóságából indult ki, javaslataink, ajánlásaink megfogalmazása során figyelemmel volt a főbb nemzetközi és hazai turisztikai trendekre. A turisztikai kereslet nincs figyelemmel a közigazgatási határokra. Anyagunk ezért kitér a városon, sőt kistérségen kívüli szomszédos települések, kistérségek kínálatának lényeges jellemzőire is, ezzel is jelezve, hogy a turizmus 'közösségi vállalkozás'. A piacon több részesedést követelő városnak nem kizárnia, hanem bevonnia kell a környező területek kínálatát.

A koncepció kidolgozásakor a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és a Nemzeti Turizmus Stratégia szempontrendszer, koncepcionális megközelítése és tematikája szerint halad, messzemenően tekintettel arra, hogy a koncepció alkalmas legyen a konkrét pályázatok során az EU-s pályázati feltételeknek való szakmai megfelelésre.

Munkamódszereinket illetően a helyszín-bejárások mellett egyrészt másodlagos források: helytörténeti monográfiák, a VÁTI TeIR adatbázisa KSH adatokkal, a helyi írott sajtó- és elektronikus médiák, nyomtatott publikációk és elektronikus kiadványok, interneten közzétett források kerültek felhasználásra, másrészt a munkacsoport primer kutatásokat is folytatott. A város szabadidő-iparának nemcsak reprezentatív, hanem szinte teljes szolgáltatói körét, kérdőíves megkérdezéssel kerestük meg, emellett kb. 60 interjút folytattunk a Város turizmusban tevékenykedő vállalkozóival, vezetőivel,

véleményformáló személyeivel, intézményvezetőkkel vállalkozókkal, civil szervezetek vezetőivel. A helyiek véleményének megismerésére vitaindító előadást tartottunk, melyet a város turisztikai jövőjéről folytatott fórum követett. A munka részeredményeiről prezentáció tartottunk és műhelymegbeszélést folytattunk a megbízóval.

Az anyag elkészítése során arra törekszünk, hogy megfeleljünk a turisztikai fejlesztésekkel kapcsolatos szabályozásoknak és a forrásokhoz való hozzáférések bírálati szempontrendszerének. Törekszünk továbbá a városi turizmusban együttműködő leendő partnerek (közsféra, civilsféra, lakosság, üzleti sféra) céljainak, elvárásainak összefogására, integrált figyelembevételére.

1.2. A koncepció tartalma és felépítése

A koncepció bemutatja a fő nemzetközi- és hazai keresleti- és kínálati turisztikai trendeket, első részében elemezzük a város turizmusának jelenlegi helyzetét, főbb jellemzőit, számba vesszük a mértékadó vonzerőket, kitérve azok vonzasképességének hatókörére, bemutatásának állapotára. Ezt követően mutatjuk be és értékeljük a turisztikai fogadóképességet. A város- és turisztikai termékei iránti keresletet elsősorban a szálláshelyek vendég- és vendégéjszaka számából, valamint a múzeumok/kiállítások és rendezvények belépő- illetve résztvevőszámából kiindulva tárgyaljuk.

A helyzetelemzést SWOT elemzéssel zárjuk. Ezt követően vázoljuk fel a jövőképet: milyen célállapot lenne kívánatos a város turisztikai fejlődésében, középtávon.

A következő rész a stratégiai irányokról, programokról szól, arról, hogy a jövőképben megfogalmazott célállapot milyen stratégiai programok megvalósítása révén érhető el.

A szakmailag megalapozott stratégiai irányok és az ebből következő intézkedési tervek új lendületet adhatnak, versenyelőnyt hozhatnak a turizmus fejlődésében. A szabadidő-gazdaság - a városban eddig betöltött társadalmi- és gazdasági szerepéhez képest - új helyzetbe kerülhet, a turizmus a gödöllőiek életminőségét javíthatja, munkahelyeket teremthet, növelheti az értékeikre büszke városlakók öntudatát és a városkép átalakulásához vezethet.

E kibontakozás irányainak meghatározása koncepciónk feladata.

A koncepció elkészítése során figyelembe vettük azokat a nemzeti- és regionális dokumentumokat, amelyek 2007 és 2013 között meghatározzák a társadalmi- és gazdasági fejlesztés céljait-, prioritásait és forrásait.

Ezáltal koncepciónk, mind szemléletében mind a javaslatokban szereplő szempontok- és prioritások kialakításakor figyelemmel volt (és ezekkel koherens további tervezési irányt nyújt) az európai uniós-, az országos- és regionális-, a kistérségi területfejlesztési- és turisztikai tervezési rendszerekre, kiemelten az alábbiakra :

- Új Magyarország Fejlesztési Terv II.
- Országos Területfejlesztési Konceptió (2005)
- Közép-Magyarországi Régió Stratégiai Terve (2007-2013)
- Közép-Magyarországi Régió Operatív Programja (2007-2013)
- A Közép-Magyarországi Régió Innovációs Stratégiája és Akcióterve (2005)
- A Duna- Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság Hatéves Fejlesztési Terve (2003)
- Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia (2005)
- Budapest- Közép - dunavidéki régió turisztikai stratégiája (2006)
- Gödöllő Városfejlesztési koncepció (2006)
- Gödöllő Város Integrált Városfejlesztési Stratégia (2008-2013)
- Gödöllői Kistérség Fejlesztési Stratégiája (2008)
- Gödöllői Kistérség Cselekvési Terv (2008)

2.1. Gödöllő néhány főbb társadalmi-, gazdasági- és turisztikai jellemzője

Gödöllő Pest megye ötödik legnagyobb városa lélekszám szempontjából, a betelepülő ipar alapján pedig a második helyet foglalja el a megyében.¹ A város az elmúlt 20 évben nagyon jelentős gazdasági és társadalmi átalakuláson ment keresztül. Gazdaságában jelentős és sikeres szerkezetváltás történt, 7 nagy multinacionális vállalat megtelepedése mellett jelentős számú kis- és középvállalkozás biztosít munkát a város és a környék lakosságának. A vállalkozások számát illetően Gödöllő a 3. helyen áll Pest megyében, Érd és Budaörs után. 2006-ban 1.101 kft, 1007 betéti társaság és 2.707 egyéni vállalkozás volt bejegyezve. Ma már a város vezetői a valóságos munkaerőhiány gondjaival néznek szembe, miközben az ország más részein munkalehetőségek hiánya és munkanélküliség a feszítő gond.

A korszerű gazdasági szerkezet megteremtése mellett a város jelentősen előrelépett az infrastrukturális fejlesztésekben is, sikerült ledolgozni a korábbi elmaradottságot és jelentős előrelépés történt a csatornázásban és útfejlesztésben is.

Harmadikként meg kell említeni azt az intézményfejlesztést, ami a kultúra, oktatás területén zajlott. Ehhez kapcsolódóan kell említeni a Grassalkovich Kastélyban folyó rekonstrukciós munkákat, amelyek 1996 óta az értékmegőrzés- és hasznosítás sikertörténetének számítanak.

A város és a térség turisztikai kínálatának főt attrakciója a Grassalkovich/Gödöllői Királyi Kastély (továbbiakban Kastély), melynek helyreállítása 14 éve folyik. Jelenleg előrehaladott állapotban van egy magasabb színvonalú kastélyszálló megvalósításának előkészítése, valamint a Kastély- és kastélypark további rekonstrukciója.

A Kastély mellett a városban jelentősebb turisztikai infrastruktúra fejlesztésként értékelhetjük a 2008-ban átadásra került Erzsébet Királyné Szállodát, korábról a Hamvay kúria rekonstrukciója, a Városi Múzeum és a piac új kialakítása sorolható még a fontosabb beruházások közé.

Ugyanakkor, a város fejlesztésének középpontjában a fentiekén túl az elmúlt másfél évtizedben a turizmus nem szerepelt kiemelt prioritásként, a gazdaság-, az infrastruktúra- és az intézményfejlesztés elsőbbséget élvezett. Ez a turizmus főbb számaiból is jól követhető.

Gödöllő, az autópálya- fejlesztések és központi pozíciója révén olyan helyzetbe kerül, hogy közútról nemcsak keleti irányból, hanem tulajdonképpen az ország minden égtájáról igen könnyen elérhetővé válik anélkül, hogy Budapesten keresztül kelljen küzdenie magát a látogatónak. Várhatóan 2010-re elkészül a M31-es út, amely 20-30 perc alatt elérhetővé teszi Ferihegyet, ahova évente 8 millió utas érkezik, 10 éven belül ez a szám várhatóan 12 millióra emelkedik. Ez a lehetőség - bizonyos piaci szegmensek számára - valódi alternatívát kínál a budapesti szállásfoglalás helyett.

¹ Gödöllő városfejlesztési koncepció

3-5 éven belül, várhatóan elkészül az elkerülő út is, amelyről 10 éve már kormánydöntés van, és ami tehermentesítheti a várost a 30-as út forgalmától.

A város megközelítése vasúti közlekedéssel megoldott, zene a téren inkább a MÁV-szolgáltatásokkal, a vonatok sebességével, a pályaudvarok és vasútállomások- közöttük a Királyi Váróterem állapotával van gond, de várhatóan ez is megoldódik az következő két évben.

További pozitív tényezőként említhetjük a város vezetőinek eltökéltségét, hogy a termálfürdő régóta húzódozó létrehozásában, a víz minőségének bevizsgálásában döntő lépések történnek a a következő években.

Ehhez kapcsolódik még, hogy a város új, 2006-ban elfogadott fejlesztési stratégiával rendelkezik, 2008-ban pedig az EU-s források elérhetőségéhez alapul szolgáló Integrált Városfejlesztési Stratégia is elkészült. Ez utóbbi programjának több eleme, - azon túl, hogy a város lakosai életminőségének javítását szolgálja - már kifejezetten turisztikai fejlesztési célzatú.

A turizmus-fejlesztést nem lehet sikerre vinni Gödöllőn és a Gödöllői Kistérségben, ha csak vonzerőkről, épületekről, művészeti és környezeti értékekről beszélünk és nem vesszük figyelembe a helyi emberek igényeit és elképzeléseit, a helyi kultúra jellemzőit. Ebben az értelemben az elemzés nem kerülheti meg, hogy ne ejtsen szót a vizsgálat során észlelt felfogásokról, attitűdökről, a helyi kultúra néhány eleméről.

Mára tehát megteremtődtek azok a belső és külső feltételek is, amelyekre építve Gödöllő az eddigiekhez képest egy sokkal átfogóbb és hatásában sokkal erőteljesebb turisztikai programot indíthat el.

Tulajdonképpen, a következő 5-10 év kivételes momentum a város számára, hogy pozíciót szerezzen a turizmus piacán és egy izgalmas, sokrétű kínálatot alakítson ki.

A könnyű elérhetőség, Budapest közelsége, az agglomerációs gazdaság fejlődése, a város és a kistérség kínálta zöld környezet, a kulturális és örökség értékek, a sokféle tevékenységi lehetőség, párosulva megfelelő vonzerő és termékfejlesztéssel közép- és hosszú távon felértékeli a várost és térségét és lehetővé teszi egy új turisztikai régió születését.

Ehhez a tervező-, és előkészítő folyamatok már beindultak, de ezek össze-hangolása, a célok és prioritások kijelölése és a feladatok további részletezése a közeljövő feladata.

Remélhetőn sem a nemzetközi tényezők, hitelválság, globális felmelegedés, stb. sem a hazai gazdaság és politika nem kerül olyan helyzetbe, hogy képes legyen hátráltatni a turisztikai fejlesztések megvalósítását.

2.2. Gödöllő néhány demográfiai jellemzője és a lakásállomány változása

Elemzésünkben a szakirodalom néhány, Gödöllőre vonatkozó megállapítását, továbbá a 2006-ban elfogadott városfejlesztési koncepció és a 2008-ban elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégia általános helyzetértékelését, konkrét és még időszerű megállapításait nem kívánjuk megismételni. Ezek az anyagok jól ismertek a város döntéshozói előtt és a lakosság számára is elérhetők a város honlapján. Ezért mindössze néhány kiegészítést teszünk a korábbi anyagok elemzéséhez, a turizmus helyzetének jobb megvilágítása érdekében.

A regionális tudomány képviselői bizonyos kisvárosi szerepköreinek hiányosságai ellenére Gödöllőről azt állapítják meg, hogy „mára sokoldalú városi funkciókkal rendelkező, a vidék ellátásából is szerepet vállaló településsé fejlődött Gödöllő.”² Agglomerációs szerepét illetően a kutatók úgy értékelik, hogy „Gödöllő a budapesti agglomeráció elit szubúbiájához tartozik, némiképpen önálló karakterrel és hiányos középvárosi szerepkörrel (pl. kórháza nincs a városnak)”³. Mint egyetemi város ugyanakkor a régió is túlmutató szereppel rendelkezik.

Gödöllő, várossá válása óta egy jelentős integrációs és polgárosodási folyamaton ment keresztül. Az agglomerációs településekre jellemző gyors népességnövekedés a városban már a 60-as 70-es években lezajlott. Ennek a népességnövekedésnek a város hagyományos arculata lett az áldozata a 70-es évek nagyléptékű panel építkezései révén. A rendszerváltás után egy lassúbb, visszafogottabb népességnövekedést és minőségi átrendeződést követhetünk nyomon, melyben a fiatalabb korosztályok, a magasabb iskolai végzettségűek és a magasabb jövedelműek aránya emelkedik.

Gödöllő állandó népessége 1990-hez képest, 2006-ra viszonylag már alacsony ütemben, 12%-al nőtt. A kistérségi növekedés ebben az időszakban 23%-ot tett ki.

² Közép –Magyarország szerk. Beluszky Pál MTA RKK Dialóg Campus Kiadó Pécs-Budapest 2007. A Kárpát – Medence Régiói 6. 499. old.

³ uo. 531 old.

Állandó népesség száma a Gödöllői Kistérségben és 3 szomszédos településen(fő)

	1990	1995	2000	2002	2004	2006
Csömör	5250	5792	6628	7211	7654	8122
Dány	4022	4205	4175	4310	4398	4393
Gödöllő	28 101	29 568	30 094	30 514	30 944	31 479
Isaszeg	8922	9447	10 154	10 343	10 564	10 821
Kerepestarcsa	15 806					
Kerepes		7310	8071	8755	9261	9779
Kistarcsa		9122	9087	9420	9810	10 287
Nagytarcsa	2406	2575	2624	2800	3061	3292
Pécel	10 929	11 555	12 441	12 854	13 534	14 261
Szada	2211	2366	2804	3353	3689	4044
Vácszentlászló	1866	1818	1951	1995	2023	2029
Valkó	2125	2248	2260	2336	2322	2405
Zsámbok	2282	2293	2397	2454	2459	2484
Kistérség	83 920	88 299	92 686	96 345	99 719	103 396
Domony	1868	1822	1937	1994	2063	2028
Mogyoród	3287	3659	4360	4939	5383	5766
Veresegyház	6325	7243	10 007	11 148	12 697	14 024
Összesen	95 400	101 023	108 990	114 426	119 862	125 214

A város pozitív természetes szaporodási értékeket és pozitív vándorlási egyenleg értékeket mutat, ami a város fiatalodását, demográfiai szerkezetének kedvező átalakulását jelzi.

Vándorlási egyenleg

	1990	1995	2000	2002	2004	2006
Gödöllő	79	862	25	231	-19	365
Kistérség	407	1669	559	1616	1392	2081

A népességnövekedés mellett a lakásépítés is fontos jellemzője a kistérségben zajló változásoknak. A kistérség lakásállománya 2007-re 1990-hez képest 27%-al gyarapodott, azaz 28845-ről 36660-ra nőtt. Gödöllőn az állandó lakosság növekedéséhez képest a lakásállomány nagyobb arányban 20%-al nőtt 1990-hez képest.

2.3. A turisztikai kereslet- és kínálat Gödöllőn és a Gödöllői Kistérségben

Miközben a rendszerváltás óta Gödöllőn és a Gödöllői Kistérségben, elsősorban az agglomerációs területen, rendkívül dinamikus gazdasági- és társadalmi folyamatok: ipartelepítés, a kereskedelem bővülése, jelentős arányú beköltözés a térségbe, stb. zajlanak, addig a turizmus területén, a Kastély megnyitásától kívül jelentős és látványos változás nem történt.

Gödöllőről és a Gödöllői Kistérségről a turizmus szokásos statisztikai mutatói alapján (vendégszám, vendégéjszaka stb.) könnyen félrevezető képet kaphatunk. A statisztika szokásos számai alapján a város és a kistérség turizmus tekintetében kevésbé jelentős, szinte marginális helynek tűnik, a statisztikában szereplő számokat az országban nagyon sok kisváros vagy üdülőterület is teljesíti. Ugyanakkor a statisztika ma még nem méri a látogatóturizmus- és a magánüdülőkben történő üdülés értékeit, amelyen keresztül pontosabb képet lehetne kapni egy-egy fogadóterület turisztikai- és üdülési jellemzőiről.

Gödöllő fő vonzerejét a Kastély és Erzsébet királyné (Sisi) emléke jelenti. Ez évi 150-200 ezer látogatót jelent, akik egy-két órát töltenek a Kastélyban és csak töredékük jut át az 'út másik oldalára', vagy a Szent István Egyetemre (továbbiakban Egyetem), hogy az ottani látóival ismerkedjen. A Gödöllői Városi Múzeumnak - mely többek között a magyar szecesszió kincseit rejt - évente kb. 20 ezer látogatója van. A Mezőgazdasági Eszköz- és Gépfejlődéstörténeti Szakmúzeum (továbbiakban Gépmúzeum) az Egyetem területén - mely a maga nemében első Európában - mintegy 24 ezer látogatót, elsősorban tanulmányi kirándulásra érkező fiatalokat fogad.

A kereskedelmi szálláshelyek (szállodák, panziók, vendégházak, ifjúsági szállás) kapacitása, vendég- és vendégéjszakák számai szerények és alacsonyak. A vendégszám 5-10.000 fő között, a vendégéjszakák száma pedig 15-25.000 között mozgott az egyes években, 2000 után.

Gödöllő 516 kereskedelmi szállásférőhellyel rendelkezik a kistérség 552 db férőhelyéből. Ennek túlnyomó többsége - több mint 90 %-a (478 szállásférőhely)- az egyetemi kollégiumot jelenti ifjúsági szálláshelyként. A kistérségbe érkező 5.806 vendég 90%-a Gödöllőn szállt meg és az ott megszállók 56%-a a kollégiumban kapott szállást. A 2 gödöllői panzió 2007-ben közel 3.000 vendéget és mintegy 5.700 körüli vendégéjszakát regisztrált. A gödöllői panzióknál kevesebb mint 2 éjszaka jut egy vendégre, tehát a vendégek inkább megállóhelyként, mintsem hosszabb üdülés bázisaként használják a panziókat.

Meg kell jegyezni persze, hogy a kollégium vagy az ifjúsági szállás megnevezés félrevezető. A felújítások és új épületek építése következtében az egyetemi kollégiumi szállások színvonala megfelel egy 3 csillagos szállodának. (A férőhelyszám-változások a kollégiumi felújításokban bekövetkezett változásokat mutatják). Vendégéjszakák szempontjából szintén Gödöllő mutat kiugró eredményt, a 22.139 vendégéjszakából 19.192 (87%) a városra jut. Gödöllő mellett még Isaszeg mutat fel jelentősebb vendégéjszaka-értéket (2.328). A szállásférőhelyeken a külföldi vendégek aránya 40%, a külföldi vendégéjszakáké pedig 33%.

A kereskedelmi szálláshelyek főbb mutatói Gödöllőn és a Gödöllői Kistérségben

	1990	1995	2000	2002	2004	2006
Szállásférőhelyek száma	159	319	824	644	821	552
-ebből Gödöllő	131	273	806	626	803	516
Vendégek száma	1094	3385	9653	6090	4708	5806
-ebből Gödöllő	1071	2912	9292	5780	4470	5252
Vendégéjszakák száma	48 133	47 207	23 314	14 970	18 188	22 139
-ebből Gödöllő	47 939	41 425	22 050	14 084	17 404	19 192

Gödöllő, a 2008-ban átadott új Erzsébet Királyné Szálloda és az Egyetem új kollégiumi kapacitásai ellenére, szálloda- és szálláshelyfejlesztés szempontjából alulfejlesztett területnek számít. A színvonalas kereskedelmi szálláshelyek hiányát sem a magánüdülők, sem a magánszállások, sem az Egyetem nyári kollégiumi kapacitása nem tudja pótolni, részben emiatt a turisztikai programok rövid, pár órás látogatást tesznek ki a fő vonzerőknél.

A magánszálláshelyeken a fizetővendéglátás-kapacitás és vendégéjszaka számok - a kereskedelmi szálláshelyeken töltött vendégéjszakákhoz képest - töredék (1/4-ed és 1/7-ed) értékeket mutatnak. A fizetővendéglátás vendégkörét többnyire a közeli állandó- vagy ideiglenes munkahelyeken dolgozók és egyetemista diákok adják.

Gödöllőn a kilencvenes évek elején a statisztika még magas fizetővendéglátás számokat jelzett, ez vélhetően összefüggésben volt az egyetemi kollégiumi kapacitás elégtelenségével és alacsony színvonalával, továbbá a rendszerváltás után a térségbe, Gödöllőre telepedő cégek építkezéseivel. A kollégiumi helyreállítások és új kollégiumok építése gyakorlatilag a korábbi fizetővendéglátó piacot teljesen leépítette.

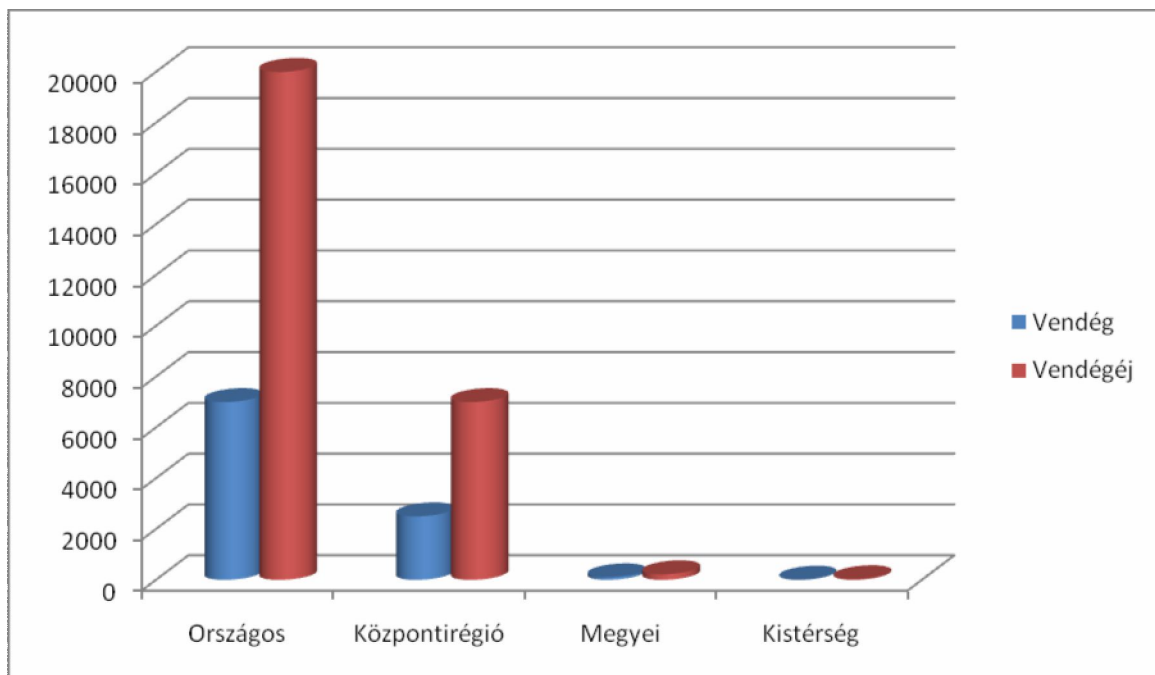
Vendégéjszakák száma a fizetővendéglátásban

	1990	1995	2000	2006
Gödöllő	47 939	32 507	2800	331
Kistérség	48 133	37 231	5980	3083

2.4. Gödöllő és a Gödöllői Kistérség a turizmus piacán

Országos összefüggésrendszerben vizsgálva a város és a kistérség turizmus számait, azt láthatjuk, hogy vizsgált területünk szinte „láthatatlan” a turizmus vendéggel- és vendégéjszakákkal jelzett ábráján.

Amit a statisztika lát (adatok: ezer vendég ill. vendégéjszaka)

Gödöllő turisztikai pozíciójának megértéséhez nemcsak a közvetlen gödöllői- és kistérségi számokat, hanem átfogóbban, a megye és a régió számait is vizsgálnunk kell. A rendszerváltás utáni turizmus-szerkezetátalakítás és fejlesztés egyértelmű nyertese Budapest, a régiós-társ Pest megyére egészében ugyanez nem mondható el.

Budapest gyakorlatilag leföli a hazánkba érkező külföldi turistaforgalom 3/4-ét. A Balatonon kívül a külföldi kereskedelmi szállásbevételekből mintegy 15 % jut csak a többi régióknak. Budapesten 2006-ban 6,1 millió vendégéjszakát regisztráltak összesen a kereskedelmi szálláshelyeken. Ennek túlnyomó többsége, 5,6 millió szállodákban és mintegy 0,5 millió egyéb kereskedelmi⁴ szálláshelyeken bonyolódott, tehát a vendégéjszakák 92%-a Budapesten a szállodákra jut. Ezen belül a szállodai vendégéjszakák túlnyomó többsége, 4,9 millió vendégéjszaka (88%) külföldre esik.

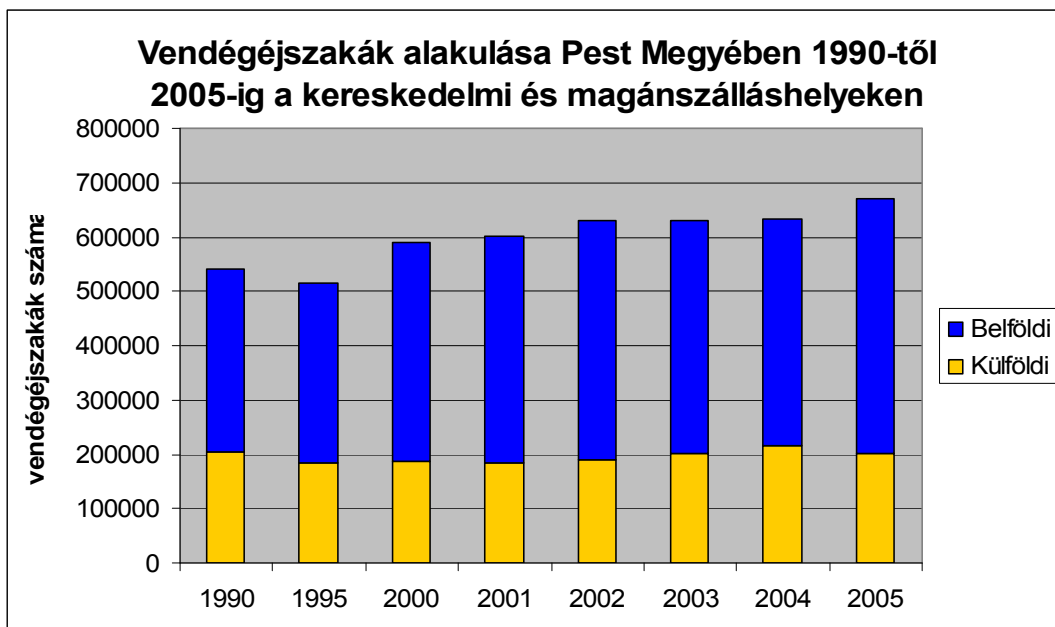
Pest megyében 2006-ban, a szállodákban összesen 383 ezer vendégéjszakát regisztráltak, ebből 129 ezer jut a külföldi vendégeknek. Az összes kereskedelmi szálláshelyre vonatkozóan pedig, 552 ezer vendégéjszaka és abból 174 ezer jut a külföldi vendégeknek. Budapesthez

⁴ , Panzió, turistaszállás, ifjúsági szálló, kemping, üdülőház

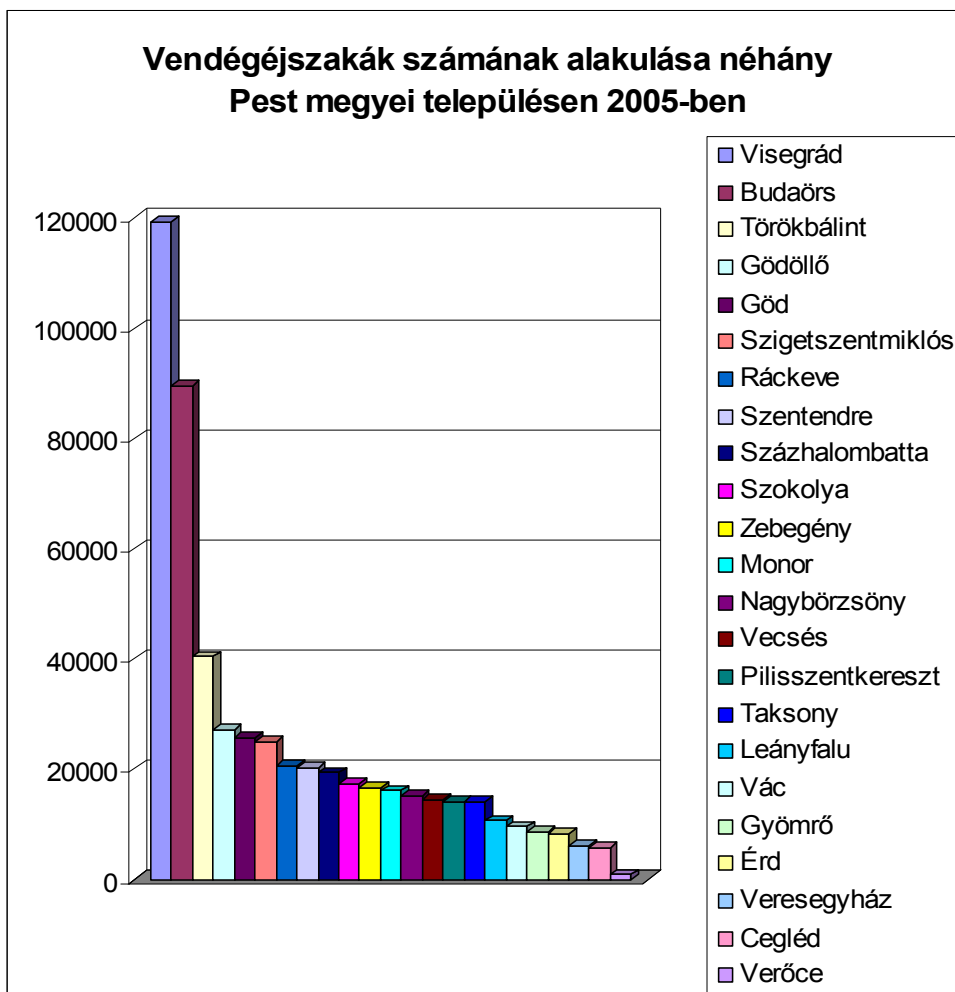
képest tehát Pest megye külföldi vendégéjszakái 2,6%-ot tesznek ki. Arról nem érdemes ebben az anyagban polémiaát indítani, hogy ez igazságos-e, mindenesetre ezen az aránytalanságon célszerű, és kell is változtatni.

A belföldi turistaforgalomban ugyanakkor, a Központi régió korántsem játszik kiugró szerepet a régiók közötti összehasonlításban. A belföldi vendégéjszakák aránya a kereskedelmi szálláshelyeken a Központi régióban 14%-ot tesz ki és a belföldi szállásdíj-bevétel is mindössze 19%.

Pest megyében a turizmus számai - a 90-es évek jelentős visszaesése után- nagyon mérsékelt emelkedést mutatnak. Az elmúlt másfél-két évtizedben jelentős szerkezetátalakulás történt a turizmus kínálatában, fogadóhelyei népszerűségében.

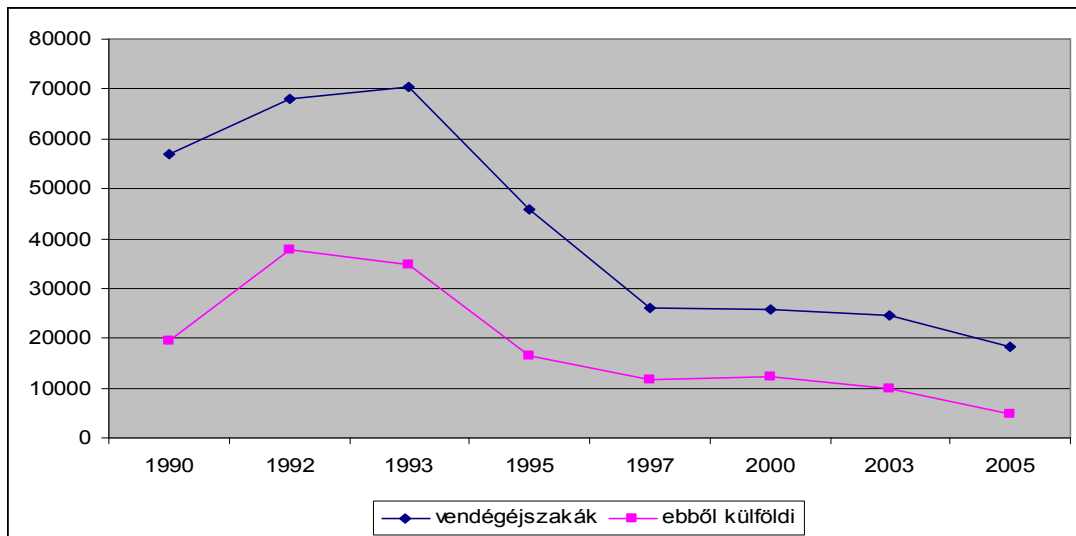
forrás: Pest Megyei Közgyűlés anyaga

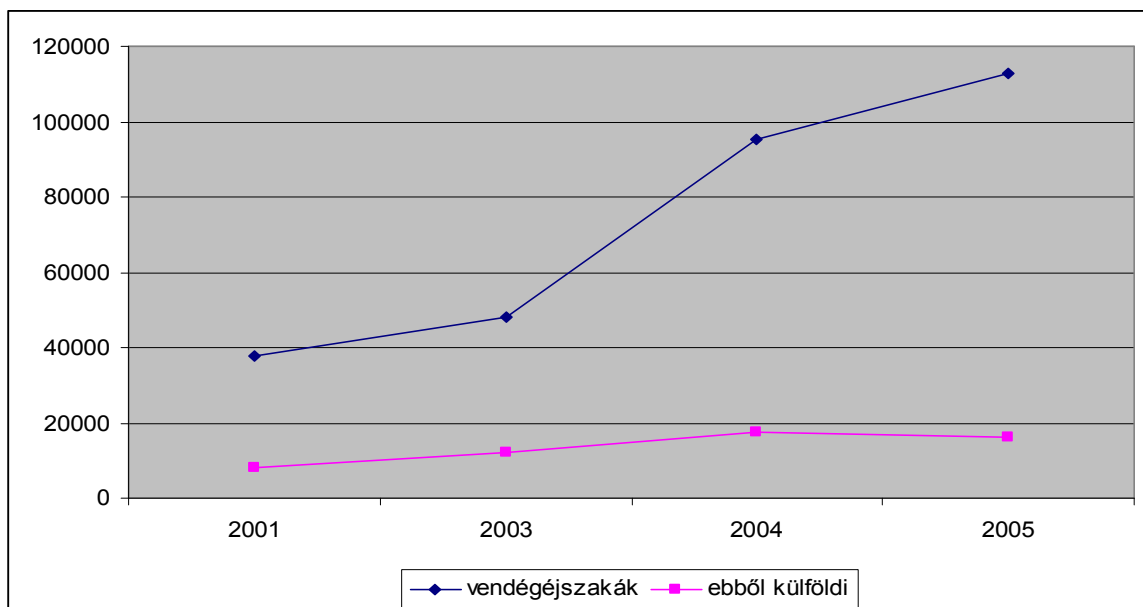
forrás: Pest Megyei Közgyűlés anyaga

Pest megyében ez a folyamat néhány város példáján kitűnően érzékeltethető. Szentendre, mely a 80-as évek turisztikai sztártelepülése volt, mára turisztikai életciklusának hanyatló szakaszába került. Ugyanakkor az 1700 lelkes Visegrád, mint az ország egyik legkisebb városa, a területén folyó szálloda- és más szállásépítéseknek, vonzerőfejlesztésnek köszönhetően az átalakulási folyamat nyertesének tekinthető és ma Pest megyében Visegrád rendelkezik a legmagasabb vendégéjszaka számmal.

Szentendre kereskedelmi szálláshelyein töltött vendégéjszakák

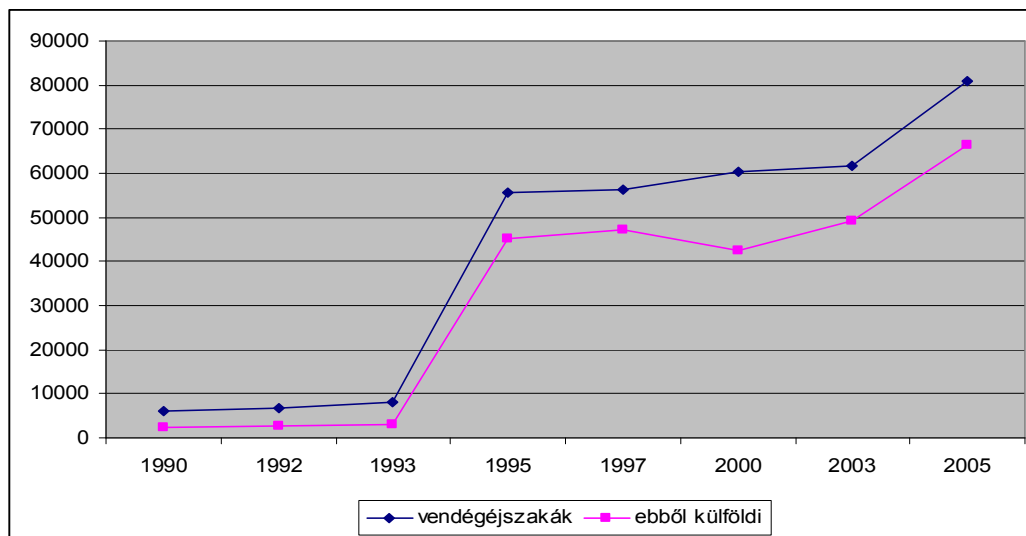

Visegrád kereskedelmi szálláshelyein töltött vendégéjszakák

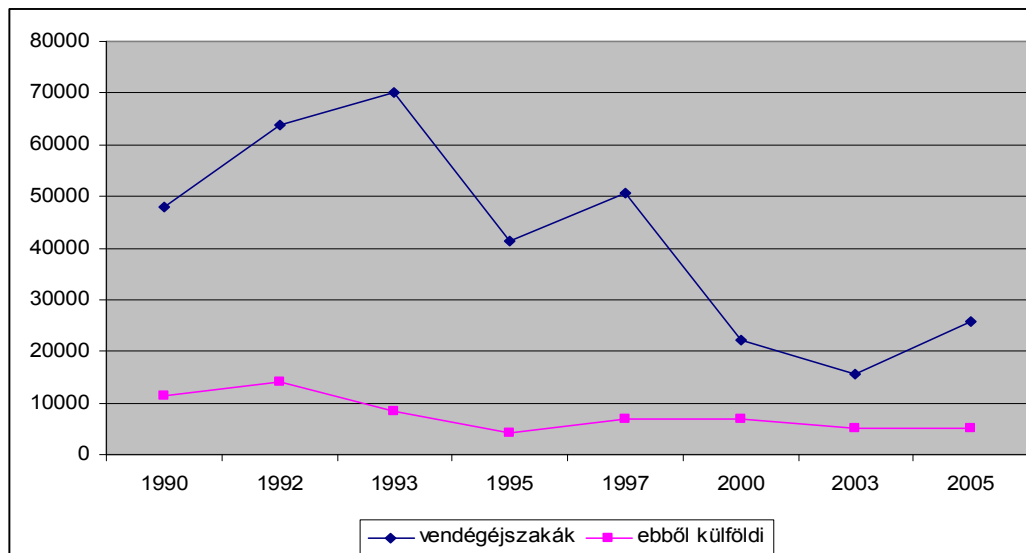
Budaörs nemcsak a gazdaság- és kereskedelemfejlesztésben játszik kiemelkedő szerepet, hanem az ezzel járó szállás- és szállodafejlesztésben is. Budaörsön jelenik meg a legtöbb külföldi vendégéjszaka, 61 ezer, ez négyszer annyi, mint az utána következő Visegrádon. Ugyanakkor Visegrád, 110 ezer vendégéjszakával az első az összes vendégéjszaka tekintetében.

Budaörs kereskedelmi szálláshelyein töltött vendégéjszakák

Gödöllő vendég- és vendégéjszaka számai az eddigi szálloda- és szálláshiány miatt érdekes fluktuációt mutatnak, melyben a városban beruházó ipari üzemek dolgozói és az Egyetemre járó diákok elszállásolási ügyei, egy-egy nagyobb rendezvény szállásügyi alakították a statisztika mutatóit.

Gödöllő kereskedelmi szálláshelyein töltött vendégéjszakák

Gödöllő turisztikai pozíciójának javulásában a jó elérhetőség csak egy tényező. Mellette azonban a turisztikai vonzerőket, a termékeket és a fogadókapaacitást olyan szintre kell emelni, hogy az valós alternatívát kínáljon a piac bizonyos szegmenseinek, hogy Budapest helyett

Gödöllőt és térségét válasszák. Gödöllő jelenlegi fő vonzerői és kínálata a turistákat csupán „báméskodásra” készíti, ezen kívül más aktivitást nem nagyon tesznek lehetővé. Ez a báméskodás pár órára köti le az ideérkezőket, a turisták többsége azonban ennél már többet kíván.

Ugyanakkor Budapest a maga kínálatával és kapacitásaival olyan „túlsúlyos játékos”, melyet mindenképpen figyelembe kell venni.

Az én Gödöllőm

- személyes vallomás Csillag Pétertől -

Megállásra, emlékezésre hív az Erzsébet-park, a valamikori Haraszi Erdő. Sisi gyakori és kedves sétáinak színhelye, a városalapító Grassalkovichok idejéből származó gyönyörű Golgotával, a nosztalgikus hangulatot ébresztő fasor végén Erzsébet királyné igazi alakját idéző évszázados szoborral, és az egész ország, feléje áradó szeretetét, tiszteletét, őszinte gyászát kifejező, a vármegyéket jelképező izgalmas és művészi kődombbal. Néhány lépéssel odébb az egykori erdőszélen megtelepedett legendás művésztelep. A város szívében a mozgalmas Fő tér, egyszerű és szép, régi református templommal, a felújított szecessziós Erzsébet szállodával és a legújabb, nemzetközileg is különlegességnek számító testvérvárosi ajándékkal, az Indonéziából kapott Világbéke Gonggal. A város legrégebbi épületében, a XVII-i Hamvay kúriában működő Városi Múzeum igényes és változatos kiállításokkal várja a látogatókat. A mozgalmas és hagyományos piac igazi mediterrán hangulatot varázsol a kúria belső udvarára. A közelben a Városi Könyvtár és Információs Központ a mai kor minden kihívásának megfelelő, és mégis nagyon emberi léptékű és barátságos hely, ami tartalmaz megülesre, időtöltésre hív. Az Alsó-parkban sétálva a Cserkész –szobor, a Trianon-emlékmű és a Világfa állít meg. A királyi váró, Ybl Miklós remekműve arra emlékeztet, milyen lelkesedéssel várta Sisit és családját évről-évre Gödöllő népe. A vasútállomás fölött az Egyetem nagyvonalú méltóságot és szépséget sugárzó főépülete, az egykori premontrei intézet, majd orosz hadifogolytábor. Előtte a kedves, virágos parkban Kálmán herceg, a premontrei jótevő látványos lovas szobra áll. Körülöttünk mindenütt zöld park, így érünk el a divatos retro legklasszikusabb „Sztálin barokk” stílusú, 50-es évekből származó egyetemi campusához, mely párját ritkítja az országban. Közelben a fájdalmasan szép Fadrusz-kereszt. Az Egyetem Gépfejlődéstörténeti Múzeuma európai rangú látványosság. A maga nemében a

Méhészeti Múzeum is. A Máriabesnyői Nagyboldogasszony Bazilika az ország egyik legnépszerűbb Mária-kegyhelye, búcsújáróhelye. Művészeti, történeti érdekessége miatt nemzetközileg ismert vallási turisztikai központ, mellette lelki feltöltődést, éjszakai megpihenést is kínál a Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház. A város végében az erdő borította dombok ölelésében békét sugároz ez a szent hely, mély és felejthetetlen élmény azoknak, akik betérnek ide. A várost jelző táblán kívül Babat, a rendkívülinek számító Istállókastélyával, a völgyben végighúzódó szép halastavaival, a magyarrá lett angol szakember irányításával működő egyetemi biokerttel, a látványos magyar falusi udvarral bővült vadászházzal és lovastanyával. Isaszeg felé a tudományosan is számtalan érdekességet magáénak mondó Kisállattenyésztési és Takarmányozási Kutató Intézet, ami Gödöllő immár több mint száz éves, a magyar mezőgazdaságban játszott különleges jelentőségét tanúsítja. A hatalmas királyi vadászterület kapujában az Arborétum. Isaszeg felé, a Rákos patak forrása mentén az egész országban páratlan, 12 tóból álló horgásztó-rendszer.

Valkó felé elhagyva a várost, a honfoglalás kori lovas hagyományokat őrző Szárítópusztai Lovasiskola, ahol látványos kaszkadőr- és lovasíjász bemutató mellett jurtaban zajlik a vendéglátás. A városban számos irodalmi emlék van. Petőfit itt ihlette meg Berta, itt élt Léda, Ady nagy múzsája. Sík Sándor, a pap költő, a Máriabesnyőn eltemetett tragikus sorsú miniszterelnök, Teleki Pál mellett az 1933-as gödöllői cserkész világtalálkozó egyik szellemi mozgatója volt. Jókai Mórtól Ottlik Gézáig a magyar próza jeles mesterei töltöttek itt hosszabb-rövidebb időt.

Még a Gödöllőt jól ismerő őslakos számára is lenyűgöző ez a felsorolás, ez a sokszínűség, amit nem kell mesterségesen vonzerővé formálni, hiszen hagyományra épülő igazi értékeket soroltunk fel. A bemutathatóságot, a fogadóképességet kell kialakítani, ami van ahol kész, van ahol nagyon komoly erőfeszítéseket, összefogást és anyagi erőt igényel. A páratlan változatosságot kiemelve, mégis szükséges egy vonzó *brand*, ami az egészet eladhatóvá teszi. A világon kevés város van Gödöllőhöz hasonló helyzetben, hogy a megköphatatlan népszerűségű *Sisit* választhatja, minden túlzó hamisság nélkül, idegenforgalma vezéralakjának. „*Gödöllői lakos vagyok*” mondta Erzsébet királyné maga, s választotta a közelmúltban megjelent könyve címéül Szabó Margit. Kitűnő választás, számunkra is vezérfonal.

2. 5. A Gödöllői Kistérség mint üdülőkörzet

A turizmusfejlesztés lehetőségeinek közvetett bizonyítéka, hogy a térség rekreációs területeként is szolgál a környékbeli- és a fővárosi lakosság számára. Ez jól nyomon követhető a térségben épült magánüdülők számával. Mára az üdülőépítés visszaesett, ezzel együtt a térség rekreációra alkalmasságát mutatják azok a számok, amelyek az elmúlt évtizedekben több milliárd forint magánbefektetéssel jelentős üdülőkapacitást hoztak létre a térségben.

Más közelítésben viszont a Gödöllői Kistérség, részben a történelmi hagyományokhoz is kapcsolódva, egy kiemelkedő hazai rekreációs és üdülési terület is egyben, amit a turizmus statisztikák nem mutatnak ki igazán. A KSH 2001-es népszámlálási üdülő - összeírása azt mutatja, hogy Gödöllői Kistérség az országban a 11. helyen állt 5.780 üdülővel, és csak 5 balatoni kistérség, 1 velencei tavi és 4 pest megyei kistérség előzte meg.

Összehasonlításként a Gödöllői Kistérségben több üdülő volt az összeírás idején, mint az alábbi megyékben: Nógrád, Heves, Szabolcs-Szatmár, Tolna, Vas, Csongrád, Békés, és Heves megye. Kistérségi összevetésben pedig a pécsi kistérségben 5345, miskolci kistérségben 4399, a szegediben pedig 3024 üdülő volt az összeírás idején.

A rendszerváltást követően az üdülőépítési láz az előző évtizedhez képest egyharmadára esett vissza, ezzel párhuzamosan megindult az üdülőterületek átalakulása, belterületbe vonása, állandó lakófunkciók kialakítása, és az üdülőhasználatban jelentős változások következtek be.

Mindenesetre bátran állítható, hogy a Gödöllői Kistérség az ország egyik legjelentősebb üdülési célpontja, ami egyik fontos kiinduló pontja a turizmus fejlesztésének, az életciklus elméletek szerint a fejlődésnek ez jelenti az első szakaszát.

2.6. Gödöllő mint turisztikai fogadóterület (desztináció)

Jelenleg a Gödöllő a turisztikai piacon a következőkkel jellemezhető:

Kirándulódesztináció

- nemzetközi vonzásoképeségű gödöllői attrakció a Királyi Kastély, mely nagyszámú (évi 150-180 ezer fő) látogatót vonz, relatív kevés turisztikai fogyasztással, költséssel
- művészeti (képző-, ipar-, fotóművészeti stb.) időszakos- és állandó kiállítások: Városi Múzeum, Petőfi Sándor Művelődési Központ, Gödöllői Iparművészeti Műhely)
- események - magas színvonalú, eltérő vonzásoképeségű zenei-, történelmi-, irodalmi-, tánc- és népművészeti rendezvények a Kastély, a Városi Múzeum, a Művelődési Központ és a Városháza vonzaskörzetében (részletesen lásd később)

Másodlagos célpontok, melyek gyakran az említett gödöllői célpontokkal és programokkal összekapcsolásra kerülnek

- országos vonzásoképeségű, vendégösszetételében jelentős külföldi részesedésű, a Gödöllői kistérség szomszédságában megrendezésre kerülő színvonalas lovasbemutató, tájjellegű gasztronómiai szolgáltatással évente több, mint 150 ezer főt vonz (Lázár Lovaspark Domonyvölgy)
- regionális vonzásoképeségű, gyermekes családok számára vonzó Veresegyházi Medvefarm évi 100 ezer fő feletti látogatóval, alacsony költséssel
- A Gödöllői kistérség rendezvényei: művészeti rendezvények, koncertek, fesztiválok, kiállítások regionális vonzásoképeségű események (az Isaszegi Történelmi Napok, a „Lecsót a keceléből” zsámboki lecsófesztivál stb.) néhány ezer vendéget vonz. E rendezvények legtöbbször ingyenesek és a környékbeli és fővárosi látogatók részéről nem jelentenek hosszabb tartózkodást.

Konferenciahelyszín

- A Kastély konferenciák, esküvők, családi- és vállalati rendezvények stb. színhelye, a terembérleten kívül alapvetően a vendéglátás szolgáltatásaival (döntően 1 napos hivatásturizmussal, vagy családi ünnepi eseményekkel összefüggő rendezvények) lehet bevételt generálni
- Az Egyetem konferenciák, kongresszusok, termékvásárok színhelye, kapcsolódó vendéglátással (ritkán nagy jelentőségű találkozók helyszíne: Polgármesterek Világtalálkozója stb.)

(A konferenciaturizmussal kapcsolatos további adatokat lásd később)

- Lázár Lovaspark Domogyölgyben vállalati tréningek, kisebb konferenciák, családi vállalati rendezvények helyszíne kapcsolódó vendéglátással , programokkal

Vallási zarándokhely

Márabesnyő az ország egyik legjelentősebb - magyar Loretonak is nevezett - Mária kegyhelye. Egyedülálló turisztikai látványosság is egyben kétszintes barokk templomával, a besnyői Madonnát és a loretoi Madonna másolatát őrző, egymás mögött álló, két kegyoltárával, a kriptában látható művészi szépségű Grassalkovich síremléssel. A kapucinus kolostor oratóriuma, reflektórium és a néhány éve még a szerzetesek által lakott cellákat rejtő klauzúrája, valamint a 250 éves boltíves nagy pince is látogatható. Jelentőségét tovább erősíti a Vatikántól 2008.szeptember 7-én kapott „Basilica minor” rang.

Máriabesnyő nemcsak a hívők úticélja, hanem a Templom és kolostor művészettörténeti látványáért nagyszámban érkező látogatók célpontja is. (Máriabesnyő, épített örökségként is országos hatókörű vonzerő.)

Ezen felül a hagyományos két, Mária-ünneppel kapcsolatos főbúcsú, pünkösdi nagybúcsú, a nyári Kárpát medencei magyarság búcsúja és a Besnyői Passió több ezer látogatót vonzó, kiemelkedő vallási események.

Természeti adottságok és aktív turizmus kínálat

Gödöllői-dombság rendkívül gazdag természeti adottságokban: az egykori királyi vadászterülethez tartozó erdőségek ma a főváros körüli zöld gyűrűt jelentik, a Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzet 1990 óta természetvédelmi terület, a 11 duzzasztott tóból álló Babatvölgyi tórendszeréhez tartozó, szépen parkosított Homokpart horgásztavon 2005-ben indult meg a horgászat, halban bőségesek az Isaszegi tőzegtavak. A város nagy kiterjedésű, zöld területei, a Lokálpatrióta Klub közreműködésével Alsópark-i pihenőhelyek a kényelmes, kulturált pihenést szolgálják.

A Gödöllői Dombság kivételes természeti adottságú erdei természetjárásra alkalmasak, túraútvonalak kiépültek, az országos túraútvonalak (piros, zöld) a térségen haladnak át, a Pest Megyei Természetbarát Szövetség igen gazdag éves eseménynaptárral rendelkezik, melyben gyakran szerepelnek nem szövetségi tagokat is természetjárásra invitáló nyílt túrák

A Gödöllői Dombság erdeinek vagyongazdálkodását a Pilisi Parkerdő Zrt. (továbbiakban Parkerdő), a természetvédelmi oltalom alatt álló területek természetvédelmi felügyeletét a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság végzi.

A Parkerdő az erdőművelés-erdősítés, erdőnevelés (tölgyfák vetés, csemeteültetés), fakitermelés vadgazdálkodás mellett a közjóléti erdőgazdálkodás feladatait is ellátja, tevékenységének köszönhetően összesen 25 kilométer sétálóút, padok, asztalok, hulladékgyűjtők, esőbeállók és tűzrakóhelyek állnak a természetkedvelők rendelkezésére.

A Parkerdő Gödöllői Erdészete az M3-tól északra eső területet kezeli, melynek kiterjedése 7 ezer hektár, ebből 2,7 ezer hektár természetvédelmi terület.

A kényelmi berendezések, padok, esőbeállók, illemhelyek, tűzrakóhelyek, erdei tornapályák kiépítettsége, tájékoztatási rendszere, karbantartottsági szintje a minimum határán van. a költségvetési támogatás megszűnt, a karbantartást a Parkerdő saját költségvetéséből biztosítja.

A természetjárás zavartalansága maradéktalanul nincs biztosítva, az erdei túrázást tájékoztató táblák nem segítik, a területre történő belépést a vadásztatásra hivatkozva időnként megtiltják, a szabadtéri sportokat szolgáló tematikus útvonalak: gyalogos-, kerékpáros-, lovastúra hiányoznak. Mindebből úgy tűnik, a Parkerdő részére gazdasági előnyt jelentő vadászokkal szemben a túrázók, gyalogtúrára induló turisták hátrányt szenvednek.

Babatvölgy - a lovasbázisokat leszámítva, Gödöllőn és külterületén jőszerivel az egyetlen, szabadidős programokra alkalmas, fogadóképességgel rendelkező hely. Az Egyetem kezelésében lévő, tangazdaságként működő helyszínen istállók, lovarda, ugrató, őshonos állatpark, biofarm, libatelep, erdei táborhely, horgászto található.

Kerékpárturizmus

Gödöllő kerékpárturizmusát a meglévő adottságok mellett a kapcsolódó speciális infrastruktúra hiánya jellemzi. A földrajzi-domborzati adottságok jók, a Budapestről kivezető utak megfelelőek (Rákosszentmihály - Csömör, Sashalom- Csömör, Rákoscsuba -Pécel vonalakon) és a környező kistérség meghatározott útvonalon kerékpárral bejárható.

Elkészült és ingyenesen hozzáférhető a Kerékpárral Budapesten 2008 prospektus, továbbá nehezebben megszerezhető a Közép-Magyarországi régió kétnyelvű kerékpártérképe Budapest-Közép-dunavidéki Regionális Marketing Igazgatóság kiadásában. Az utóbbi útvonalak-ajánlásokat tesz a kistérségbe érkezők számára olyan utakon, melyek -bár nem kiépített kerékpárutak- de viszonylagosan alacsony gépjárműforgalmuknak köszönhetően, alkalmasak a kerékpáros közlekedésre is. Gödöllő és környékének ezek a kerékpárral járható útvonalai alkalmasak a térség nevezetes helyei közötti túrázásra, a természeti- és kulturális látnivalók kerékpártúrával történő összekapcsolására, azonban valódi – közúttól , gyalogosúttól elkülönülten kiépített – kerékpárutak a kistérségben nincsenek, egy gödöllői kis szakaszt kivéve.

Lovasturizmus

A gödöllői lovastanyák 3 területre összpontosulnak. Egy részük egy sem kereskedelmileg, sem kiépített szabadidőközpontként nem frekvenciált területen Gödöllő hátsó udvarában ,az Isaszegi út közelében a tóvidék közelében található *, rendkívül kevés invitatív üzenettel, szolgáltatásaikra vonatkozó információval elsősorban a lovaglás, lovasoktatás lehetőségével.

A Rákos patak bal partja tehát Isaszegtől Gödöllőig ma már számottevő lovasbázisnak és spontán módon kialakult lovas terepnek tekinthető. Mértékadó vélemény szerint már legalább 150 ló 'áll' a Gödöllő Isaszeg közötti területen. A lovastanyák tulajdonosai között 3-4 lovas

vállalkozás is van, egyénként 20 körüli lóállománnyal, a többiek inkább magáncélra tartanak lovakat.

A másik a babati lovasközpont az Egyetem Tanüzemeként már több szolgáltatást nyújt, rendszeresen nagyszámú- a lósport iránt érdeklődő vendéget fogadnak, ugratópálya is van. A szárítópusztai Árpád Vére lovasközpont attraktív és egész ritkaságszámba menő lovasprogram kínálattal rendelkezik, vendéglátással, turisták számára tartott programokkal.

A lovastanyák közül a Monarchia –panzió a lovardához szálláshelyfejlesztést kapcsolt, bérlovagoltatás, lovaglás, lovasoktatás mellett túralovagláshoz is indulópontot biztosít. A Monarchia Lovastanya sikertelen pályázat után magánerőből fejezi be a 38 szobás, 80,30 és 20 fős konferenciateremmel felszerelt 2008-ban átadásra kerülő szálláshelyet. A 35 ló a lovasoktatás, bértartás mellett lovastúrákra is rendelkezésre áll.

Lovasturisztikai szolgáltatók

Árpád Vére Lovasiskola Szárítópuszta
Babátvölgyi Lovasközpont
Ezüst ló Lovarda
Fenyves Lovasiskola(Csalogánytanya)
Monarchia Lovasközpont

2.7. Vonzerők, látnivalók tematikus csoportosításban

Gödöllő város látnivalói, amelyek megtekintésére a turista a városba jön/jöhet többféle csoportosításban tárgyalhatók, sokféleségüket a tematikus csoportosítás mutatja be legpregnánsabban. Az egyes emlékek, természetesen, több csoportba is beleillenek.

1. XVIII. századi emlékek

- Grassalkovich-kastélyegyüttes (Királyi Kastély)
- Kastélykápolna
- Barokk színház
- Hamvay-kúria (Városi Múzeum, Vásárcsarnok és piac, Mozi)
- Testőr-laktanya
- Barokk lakóház
- Mária-oszlop
- Kálvária
- Nepomuki Szent János szobor
- Babati Istállókastély
- Református templom
- Máriabesnyői Kegytemplom és kapucinus kolostor

2. XIX. századi, a Kiegyezés korához köthető emlékek (Erzsébet királyné)

- Királyi Váróterem
- Erzsébet park: Erzsébet királyné szobra, szikla-emlékmű
- Erzsébet pihenő

3. Szecesszió emlékei

- Gödöllői Művésztelep – művészházak
- Gödöllői Iparművészeti Műhely (GIM)
- Városi Múzeum szecessziós kiállítása
- Premontrei kápolna
- Kőrörsfői Kriesch Aladár szobra

4. Egyháztörténeti emlékek

- Kastélykápolna
- Premontrei Gimnázium és Rendház (SZIE)
- Kálvária
- Mária-oszlop
- Szent Imre herceg szobra, Nepomuki Szent János szobor, Szent Flórián szobor
- Hálafeszület
- Máriabesnyő-Kegytemplom
(Székelykapu, Kálvária-stációk, Kapucinus-kereszt, loretoi kápolna, kapucinus kolostor, Grassalkovich-kripta –altemplom, felőstemplom-2 kegyiszobor)
- Mária Múzeum, Máriabesnyő

5. Agrártörténeti emlékek

- Méhészeti Gyűjtemény
- Mezőgazdasági Eszköz- és Gépfejlődéstörténeti Gyűjtemény
- KÁTKI baromfitelepe

6. Történelmi emlékek

- Isaszegi csata hőseinek emlékműve
- Hősök emlékműve (I. Világháború)
- Kálmán herceg szobra
- Trianon-kereszt
- Török Ignác szobor
- Kopjafa (1956)
- Világfa (1989)
- gróf Teleki Pál szobra

7. Irodalomtörténeti emlékek

- Petőfi- szobor
- Wass Albert szobor
- Diósyné Brüll Adél (Léda)

8. Természetvédelmi területek

- Arborétum (egykori József főherceg-liget)
- Erzsébet-park
- Halas tavak
- Gödöllőn átvezető turista-útvonalak

9. Jelképek, szimbólumok

- Világfa
- Világbéke Gong
- Cserkészfiú szobor (Világjamboree 1933)
- Országzászló
- Pelikános kút - a város címerállata
- A Mag Apoteózisa (SZIE)

10. Köztéri szobrok

- Fáültető nő
- Szarvas
- Búzakalász
- Kálmán herceg lovasszobra (SZIE)

11. A város híres szülöttei:

- Írók, költők: Bor Ambrus, Hidas Antal,
- Feltaláló: Mihály Dénes
- Történelmi személyiség: Török Ignác

12. Gödöllőn hosszabb-rövidebb ideig tartózkodó hírességek:

Ambrus Zoltán író, Blaha Lujza színésznő, Báldi Bálint mezőgazda, Csiki Kovács Dénes gyermekíró, Diósyné Brüll Adél Léda, Győri Vilmos evangélikus lelkész és költő, Halmos Ilona színésznő, Hegedűs Gyula színész, Hetzel Henrik főállatorvos, Hovhannesian Eghia jogász, közíró, Jókai Mór író, Kossuth Lajos politikus, Lumnizer Sándor sebész-főorvos, Magyar Kázmér néprajztudós, Mécs László premontrei szerzetes, költő, Németh László író, Móricz Zsigmond író, Ottlík Géza író, Ottó Ferenc zeneszerző, Őrösi Pál mezőgazda, Petőfi Sándor költő, Rónay György költő, Sík Sándor piarista szerzetes költő, Széchenyi István „a legnagyobb magyar”, Teleki Pál miniszterelnök

2.8 Gödöllői turisztikai vonzerőnek értékelése

Megnevezés	Vonzerő egyedi értéke	Vonzerő hatóköre	Jelenlegi hasznosítása
Gödöllői Királyi Kastély-együttes	a világ 2. legnagyobb barokk kastélya +		
- Kastélymúzeum	kastélytörténet az építető Grassalkovich I. Antalra és leghíresebb lakóira, a Habsburg I. Ferenc József császárra és feleségére, Erzsébet királynéira emlékezve	nemzetközi	-szervezett csoportos belföldi + külföldi
- Barokk színház	egyedülálló kultúrtörténeti érték	nemzetközi	-tárlatvezetéssel, előzetes bejelentkezés, különdíjért - rendezvények, 2-3/év
- Királydombi pavilon	a magyar történelem különleges arcképcsarnoka	nemzetközi	-folyamatos bemutatása nem megoldott
- Kastélykert	az egykori, arborétum-értékű kastélypark teljes felújításra szorul	regionális esemény-függő	-kastélylátogatók -rendezvényhelyszín (kirakodóvásárok, fogadások)
- Lovarda	a kastély lovardája	esemény-függő	-kiállítási- és rendezvényhelyszín (esőnap)
- Kastélykápolna	egyedi értéke a XVIII. századi egységes barokk stílus	nemzetközi	nagyközönség előtt zárva

Megnevezés	Vonzerő egyedi értéke	Vonzerő hatóköre	Jelenlegi hasznosítása
- Pálmaház	a kastély egykori növénykertje	másodlagos	a Tulipa kertészet bemutató- és értékesítőhelye
- Kastélykávézó	barokk hangulatú kávézó	másodlagos	kávézó, cukrászda
- Kastély díszterme	az ország egyik legszebb barokk terme	nemzetközi	- kastélymúzeum része - koncertek, rendezvények
- Kastély földszinti termei	barokk terem-sor a kastély földszintjén	másodlagos	- időszaki kiállítások - rendezvényeknél kirakodóvásár-helyszín - fogadások, esküvők, vacsorák
- Souvenir-bolt	az ország egyik legszebb ajándékboltja	másodlagos	- értékesítés a kastélylátogatók részére
- Nosztalgia-fotó	kedvelt szolgáltatás a kastélyban működő történelmi ruhákban fotót készítő vállalkozás	másodlagos	fotókészítés megrendelésre
- Tourinform iroda	az ország egyik legszebb környezetében működő turista-információs iroda	nemzetközi	információ a kastélylátogatók részére
Alsó-park	az egykor kastélyhoz tartozó, sétákra csábító	másodlagos	városi park
Erzsébet-park	egyike a világ első Erzsébet-emlékhelyeinek	nemzetközi	emlékhely
Kálvária	a XVIII. századi barokk kálváriák különösen szép példája	másodlagos	felújítás alatt

Megnevezés	Vonzerő egyedi értéke	Vonzerő hatóköre	Jelenlegi hasznosítása
Királyi Váróterem	Monarchia építészetét tükröző műemlék, Ybl Miklós alkotása	nemzetközi	felújítás alatt
Testórlaktanya	XVIII. századi műemlék, városképi jelentőséggel	másodlagos	használaton kívül
Barokk ház	XVIII. századi polgári barokk, városképi jelentőséggel	másodlagos	vendéglátóegység: Kastélykert étterem
Babati Istállókastély	unikális építészeti emlék a XVIII. századból	nemzetközi	állagában teljesen lepusztult, zárva
Máriabesnyői kegyhely - kegytemplom - kolostor - lelkigyakorlatos ház - szálloda,étterem - konferenciaközpont	az ország egyik legfontosabb Mária-kegyhelye, a Grassalkovich-örökség jelentős helye, Basilica minor templom	nemzetközi	kegyhely, vallási programok, nyitás a turizmus felé: -Terézia-út -Antal-út
- Mária Múzeum,	az ország egyetlen, Európában a második Mária-Múzeuma	nemzetközi	rendeltetésszerűen
Hamvay kúria	a város legrégebbi épülete	nemzetközi	Városi Múzeum, Piac-vásárcsarnok, Mozi
- Városi Múzeum	gazdag város- és művelődés-történeti-, természetrajzi gyűjtemény, egyedülálló szecessziós kiállítási anyag	nemzetközi	rendeltetésszerűen
- Piac, vásárcsarnok	egyedi hangulatú, klasszikus kistermelői piac,	másodlagos	rendeltetésszerűen

Megnevezés	Vonzerő egyedi értéke	Vonzerő hatóköre	Jelenlegi hasznosítása
- Pelikános kút - Hamvay Kávézó, rétesbolt	igényes építészeti megoldású vásárcsarnokkal		
- Mozi	a hangulatos kismozik egyike – ritkaság az országban	országos	rendeltetésszerűen
Művésztelep	a magyar szecesszió legjelentősebb csoportosulása, „bölcsője”, sajátos életmódot élő művészek lakóközössége,	nemzetközi	használaton kívül
- Gödöllői Iparművészeti Műhely (GIM) - és kert	gödöllői kortárs képző-, és iparművészek alkotó-, és bemutatkozó-helye - évszakonként változó színvilágú növényzet	másodlagos nemzetközi	- időszaki kiállítások - alkotótáborok - textil- és kerámia készítés oktatása
- Körösfői Kriesch Aladár szobra	a művésztelep megalakítójának mellszobra a belvárosban	másodlagos	- köztéri szobor
Premontrei kápolna és rendház	Nagy Sándor szecessziós üvegmozaik képe	másodlagos	- kápolnaként
Szent István Egyetem - Amerigo Tot kompozíciója	az agrártudományok hazai központja	országos	- az egyetem aula díszje

Megnevezés	Vonzerő egyedi értéke	Vonzerő hatóköre	Jelenlegi hasznosítása
Mezőgazdasági Eszköz-, és Gépejlődéstörténeti Szakmúzeum	a világon a második, Európában egyedülálló gyűjtemény, szakanyagán kívül az élelemszerzés 2,5 millió éves történetét is bemutatja	országos	- rendeltetés szerűen, de visszafogott marketinggel
Méhészeti Gyűjtemény	országosan egyedülálló gyűjtemény	nemzetközi	- teljesen lepusztult állapotban, látogathatósága bizonytalan
Arborétum	gazdag, de elsősorban szakembereknek érdekes fagyűjtemény	országos	- többségében buszos csoportok, környék-, és helybeliek
Volt községháza	a szecessziós építészet egyik városkép-meghatározó eleme	másodlagos	- Erzsébet Királyné Szállóda
Jelképek:			
-Világfa	Jelentős szimbólum-értékkel bíró jelkép	másodlagos	- rendezvények: pld: Szabadság Napja helyszíne
-Világbéke Gong	Európában egyedülálló, a Békét szimbolizáló emlékmű	másodlagos	- köztéri emlékmű
-Országzászló	ország-szimbólum	másodlagos	- köztéri emlékmű
-Pelikános kút	város-szimbólum	másodlagos	- köztéri emlékmű
-Cserkészfű	Gödöllő nevével összeforrt, máig ható emlékü Cserkész-rendezvény szimbóluma	másodlagos	- köztéri emlékmű
-Trianon-kereszt	a magyar történelem sorsfordító eseményére	másodlagos	- köztéri emlékmű

Megnevezés	Vonzerő egyedi értéke	Vonzerő hatóköre	Jelenlegi hasznosítása
	emlékeztet		
-Mária-oszlop	barokk „pestisszobor”	másodlagos	- köztéri szobor
Történelmi emlékek:			
-Isaszegi csata hőseinek emlékműve		másodlagos	- köztéri szobor
-Hősök emlékműve		másodlagos	- köztéri szobor
-Kopjafa		másodlagos	- köztéri szobor
-Kálmán herceg szobra		másodlagos	- köztéri szobor
-gróf Teleki Pál szobra		másodlagos	- köztéri szobor
-Török Ignác szobor		másodlagos	- köztéri szobor
Irodalmi emlékek:			
-Petőfi szobor		másodlagos	- köztéri szobor
-Diósyné Brüll Adél (Léda) háza		másodlagos	- köztéri szobor
Egyházi emlékek:			
-Református templom	Grassalkovich I. Antal által épített barokk templom	másodlagos	- köztéri szobor
-Szentháromság rk.templom	a modern magyar építőművészet kiemelkedő	másodlagos	- köztéri szobor

Megnevezés	Vonzerő egyedi értéke	Vonzerő hatóköre	Jelenlegi hasznosítása
	alkotása		
-Szent Imre herceg szobra		másodlagos	- köztéri szobor
-Nepomuki Szent János szobra		másodlagos	- köztéri szobor
-Hálafeszület		másodlagos	- köztéri szobor

Megnevezés	Bemutató minősítése	Javasolt fejlesztés	Stratégiai célcsoport	Fejlesztési periódus
Gödöllői Királyi Kastély-együttes				
- Kastélymúzeum		Tárlatvezetés egyénieknek (idegenvezető/audió)	-szervezett csoportos belföldi + külföldi -egyéni belföldi + külföldi	rövid távon
- Barokk színház		- havonta 1-2 alkalommal: kulturális csemegék a zene és színház világából, -balett kamaraelőadások	-magas költségű külföldi + belföldi kulturturisták	rövid távon
- Királydombi pavilon		-tárlatvezetés naponta 3-szor, meghirdetett időpontban	-a magyar történelem iránt érdeklődő belföldi + külföldi	rövid távon

- Kastélykert		-hang-, és fényjáték színhelye	- a Budapestre érkező csoportok (külf.+belf.) - egyéni turistáknak Budapest by night - garantált programként	rövid távon
- Lovarda		- reprezentatív vacsorák - bálterem – Erzsébet bál, névnapokhoz kötődő bálók	-magas költségű külföldi + belföldi konzervatív igényesek szórakozni vágyó, táncolni szerető igényesek	rövid távon
- Kastélykápolna		- reprezentatív vacsorák - bálterem – Erzsébet bál, névnapokhoz kötődő bálók	-magas költségű külföldi + belföldi konzervatív igényesek szórakozni vágyó, táncolni szerető igényesek	rövid távon
- Pálmaház		„Királyi kertek növényei”-virágkiállítás-, és növénybemutató a Sisi- úthoz tartozó városok bemutatkozásával	- kastélylátogatók, - növényritkaságok iránt érdeklődők	rövid távon

Gödöllő turisztikai kínálata

Vonzerők

Épített örökség, kulturális vonzerők

Vonzásképeség értékelése: N-nemzetközi O-Országos R –regionális H-helyi

Védettség jelölése: O-Országos H-helyi

Bemutathatóság állapota: K-kielégítő H- hiányos NK – nem kielégítő

Vonzerónév	Vonzásképeség	Védettség	Bemutathatóság
Kastély	N	O	K
Máriabesnyő	N	O	K
Hamvay Kúria	O	O	K
Egyetem	R	O	H
Művésztelep	N	H	NK
Királyi Váró	N	O	NK
Babátvölgy	R	O	NK
Erzsébet-park	R	O	K
Arborétum	R	O	NK
Méhészeti	R	R	NK
Agrártörténeti	H	-	NK
Testórlaktanya	R	O	NK
Világfa	R	O	K
Volt Községház	H	O	K
Géptörténeti	N	-	H

A vonzerők vonzásképesége körének feltételezett sorrendjében haladva , a legszélesebb hatókörben vonzással bíróval kezdve (függetlenül a vonzerő jelenlegi bemutatathatóságának állapotától) a Város turisztikai értékei a következők:

1. Grassalkovich/Gödöllői Királyi Kastély együttese:

- Barokk Színház
- Kastély Kápolnája
- Kastély Parkja(Felsőpark)
- Kastély Királydombi Pavilonja
- Kastély Felújítás alatt álló és felújításra váró részei

2. Máriabesnyői kegyhely

- KapucinusRendház
- Templom-Kápolna
- Grassalkovich filagóra
- Mária Múzeum

2. Hamvay- Kúria, Városi Múzeum

Gödöllő legrégebbi épülete . Elhelyezkedésének köszönhetően már jelenleg is a városnak a Kastéllyal (általában) összekapcsolt vonzereje. Állandó kiállításai közül a várostörténeti és a szecesszió témájú a helyinél szélesebb vonzóképességet biztosít.

4. Szent István Egyetem épületegyüttese

A Szent István Egyetem épületegyüttese a premontrei szerzetesrend részére oktatási célokból készült: gimnázium és nevelőintézet működött benne. Neobarokk épület,számos melléképülettel, az 1933-as Cserkész Világtalálkozó Központja volt. Az ország vezető felsőoktatási központjai egyike, többpólusú tudásközpont, kiemelkedő agrárképzéssel.

- Mezőgazdasági Eszköz- és Gépfejlődéstörténeti Szakmúzeum

5. Művésztelep

A XIX. század eleji hazai művészetének kiemelkedő műhelye: a szecessziót, mint életérzést is megélő művészkolónia a mai Körösfői utca épületeiben tevékenykedett .

- A GIM (Gödöllői Iparművészeti Műhely) nyitott a látogatók előtt, a szövőműhely mely a századeleji gödöllői művésztelepi szövőműhely feltámasztása, ma is működik, a művészek munkája közelről látható.
- Műemlék: Nagy Sándor egykori műterme.

6. Királyi váróterem

Ybl Miklós tervezte, 1874-ben épült , a nagy váróteremből Erzsébet királyné illetve I. Ferenc József váróterme nyílt. Jelenleg a MÁV városi vasúti állomásaként nyitva áll.(felújítás alatt)

7. Babat , Istállókastéllyal, biofarmmal, állatparkkal

Az Egyetem Tangazdaságának központi majorjában lovarda működik, a lótenyésztés, lovaglás oktatása folyik. A tatárjárás előtt önálló Babat Istállókastélya 1750 körül épült, Grassalkovich III. Antal klasszicista stílusban átépíttette. Állapota igen leromlott.

8. Erzsébet-Park

1998 ban készült emlékparkban 98 örökzöld , emléksziklacsoport , művészi bronzszobor áll a parkokat, erdőket kedvelő királynét ábrázolja.

9. Arborétum

190 hektáros 1902-ben alapított főleg fafajokat bemutató országosan kiemelkedő növénykert ma 350 hektáron , főként erdészeti kutatások , 10 %-ban bemutató parkként működik.

10. Méhészeti Gyűjtemény

1899 - ben alapított Méhészeti Társaság méhészeti eszközökből kialakított különleges gyűjteménye.(a látogatás veszélyeztető, erősen leromlott állapotú)

11. Agrártörténeti Gyűjtemény

Mezőgazdasági erőgépek, traktorok stb. gyűjteménye /MÉM Műszaki Intézete/
bejelentkezésre látogatható.

12. Testőrlaktanya

XVIII századi, egykori uradalmi épület, Erzsébet királyné titkári hivatala volt.,
Magántulajdonban van, állaga igen leromlott, nem látogatható.

13. Alsópark –Világfa

14. Volt községháza (Járásbíróság) Jelenleg Erzsébet Királyné Szálloda.

Gödöllő kulturális turisztikai kínálatának kiemelkedően színvonalas része a Kastély és a Művelődési Ház illetve további helyszínek körül szervezett **események, fesztiválok , koncertek , ünnepi rendezvények**. Ezek listája a Mellékletben található. Az évente visszatérő kulturális események közül kiemelkedőnek - helyi vonzáskörön kívüli – regionális illetve országos vonzáskörűnek tekinthetők a Barokk Napok , a Hárfafesztivál, 1-2ezer résztvevővel, továbbá a Szabadság Napja, melynek a város lakóinak egyetemes értékeket igenlő üzenete, a médián keresztül országos városmarketing jelentőségűnek tekinthető.

Grassalkovich/Gödöllői Királyi Kastély

Gödöllő emblemikus, nemzetközi vonzóképességű attrakciója. Kiemelt állami műemlékvédelmi oltalom alatt álló épület-és park együttes .

Azon felül , hogy egyedülálló épített örökség , magában foglal számos művészettörténeti , történelmi, színháztörténeti, kertészettörténeti, lovaskultúrával kapcsolatos értéket, amelyek külön-külön is, de együtt különösen alkalmasak az egyes tematikus érdeklődések számára vonzerőt nyújtani.

Mindemellett , a passzív megnézhetőség ,látogathatóság mellett, a ráépült vendéglátó és konferencia szuprastruktúrájának köszönhetően, háttérrel, környezetet, attraktív közeget ad rendezvények, koncertek, tréningek, esküvők és kongresszusok számára is.

A Kastély története dióhéjban

A legnagyobb hazai barokk épületegyüttes. A neves barokk építész Mayerhoffer András tervei szerint épült. Építése első szakaszában 1741-1749-ig a belső öt szárny készült el díszteremmel, lakosztályokkal, kápolnával, lovardával. A második szakaszban a középső rizalit (1752-59), a harmadik szakaszban a 6. és 7. szárny fürdővel, „pálmaház”-zal.

Grassalkovich I. Antal barokk kastélya egyedi stílust, ún. „gödöllői barokk stílust” teremtett, a főhomlokzathoz csatlakozó szárnyak hátrafelé terjeszkedésével.

A hatalmas park Alsó- és Felsőparkra oszlott, utóbbi különleges növényekkel, szobrokkal díszítve, előbbi konyhakertészetéről, vadaskertjéről, fácánosáról volt híres.

Később, Grassalkovich II. Antal idején színház épült, alatta sörpince volt.

Grassalkovich III. Antal idejében az északi szárnyhoz narancsházat „orangerie” csatoltak, a parkot angolkertté alakították, hattyús tavakat hoztak létre.

Az építető család által eladott Kastélyt a magyar állam vásárolta meg és a Kiegyezést követően, az uralkodó párnak: I. Ferenc Józsefnek és feleségének, Erzsébet királynénak ajándékozták. A XX. század 20-as 30-as éveiben Horthy Miklós kormányzó rezidenciája lett

A háborúban kifosztották, ezután szociális otthon és orosz laktanya lett.

1994-től megóvására és hasznosítására Gödöllő városa és a Magyar Állam közreműködésével létrejött a Gödöllői Királyi Kastély Közhasznú Társaság. (GKK Kht)

A Kastély felújításának szakaszai:

Az 1. szakasz

- 1994-96 között zajlott a főhomlokzati szárny rekonstrukciójával, ahol az emeleti díszterem továbbá I. Ferenc József és Erzsébet Királyné lakosztálya került átadásra 1996. augusztus 17-én.

A 2. szakasz

- A 2. szakasszal a Pálmaházat újították fel, továbbá 1998-ban a Kastélymúzeum újabb három terme került átadásra benne, Erzsébet királyné emlékkiállítással.
- 1999-ben a földszinten Erzsébet királyné 3 szalonja került felújításra, több további teremmel
- 2000-ben a narancsház déli kupolája, a Lipót-lakosztály a kastélykápolnával továbbá a Kert egy részének rekonstrukciója történt.

A 3. szakasz

- A 3.szakasz 2002-ben a Királydombi Pavilon és környezetének, 2003-ban a Barokk Színház felújítását eredményezte.
- Eddig 26 terem, kb. 4000 négyzetméter beépített épületrész és 9000 négyzetméter park került felújításra.
- 2006-ban a Gödöllői Királyi Kastély Kht. átvette a Kastély vagyonkezelői jogát a KVI-től.

A Kht. a Kastély és a Kastélymúzeum üzemeltetését, kulturális programjainak szervezését , a és rendezvényszolgáltatásainak értékesítését látja el, Gödöllő fő attrakciójának marketingje révén, a város számára is fontos promóciót folytatva.

A Kht. 74 főt foglalkoztat. Gazdálkodásában a legnagyobb bevételt a Kastélymúzeum belépőjegyeinek 100 millió forintot meghaladó forgalma jelenti, jelentős az évi 1.000 fő feletti konferenciavendég költsége (terembérleti díj, vendéglátás) és a kulturális-, zenei rendezvények bevételei (kiskereskedők bérleti díja stb.) A Kastélymúzeum évi 150-180 ezer látogatójának kb.70%-a belföldi, a teljes létszám hozzávetőlegesen fele, csoporttal érkezik, (így évente mintegy 3.000 csoport tekinti meg tárlatvezetéssel a kiállításokat) a másik fele egyéni turista. A vendégek legtöbbször áprilistól októberig érkeznek, a vendégfogadás az összetorlódó csoportok miatt esetenként nehézséget okoz. Ezért a vendégirányítás jelenlegi módját - az eddigi vendégfogadó egységek reformot jelentő átrendezésével- tervezik megváltoztatni.

A rendezvények (céges rendezvények, esküvők, kulturális műsorok- és események) évi kb. 50 millió forint bevételt hoznak. A vendéglátás lebonyolítását közbeszerzésben nyertes 3 külső cég (gödöllői éttermek) végzik.

A földszinti 7 db, 30-80 négyzetméteres terem és az aula, az emeleti Díszteremmel (széksoros elhelyezéssel 240 főt befogadó) együtt kb. 400 fős rendezvényekre adnak lehetőséget, ehhez jön a Barokk Színház konferenciateremként is használható nézőtere (széksorosan kb. 130 fős befogadóképességgel) és a Díszudvar, mint szabadtéri- vagy fűthető sátrak elhelyezésével biztosítható rendezvényhelyszín. Az eddigi legnagyobb rendezvény 3.000 fős volt, melyhez a kastélypark területét is igénybe vették.

A legjelentősebb rendezvények: Ibolya Nap (február) Koronázási Hétvége (június), Barokk Kastélynapok (augusztus), Nemzetközi Hárfafesztivál (október), Gödöllői Vadászati Nap (2008-ban először), Nemzetközi Liszt Fesztivál (október-november), Adventi Kastélynapok (december)

A 4.szakasz 2008-2010

Az első 3 szakasz fejlesztései az épületegyüttes 25%-ának rekonstrukcióját eredményezték. A Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács által, 2008. augusztusában adott hozzájárulás, megnyitotta a felújítás 4. szakaszát, további 11%-os rész rekonstrukcióját biztosítva, 2 éven belüli befejezéssel.

A munkálatok jelenleg indulnak, a Kastély két oldalszárnya és a Felsőpark rekonstrukciójával, 1,7 milliárd HUF (1,5 milliárd Uniós pénzből, 170 millió HUF az önrész, központi költségvetésből) költségvetéssel.

A fejlesztés kapcsán megújul a Kastélymúzeum beléptetési- és látogatási rendszere: a bejárat-kijárat elválík, új ajándékbolt – ruhatár – kassa - pihenőtér kerül kialakításra, tolmácgépek beszerzése is megtörténik.) A kiemelt projekt költségvetéséből 600 millió HUF jut vendégbarát turisztikai berendezések, átalakítások fedezetére.

Szállodafejlesztés

A közbeszerzési pályázaton nyertes, külföldi magánbefektetővel jelenleg történik szerződéskötés.

A beépíthető rész az egykori un. Főudvarmesteri Palota-, a kocsiszín és a sörház területe, a fejlesztés a Márvány - és Barokk Istálló felújítását is magában foglalja. Legalább 4 csillagos, 120 szobás szálloda készül, mely 90 évre kerül az üzemeltető használatába. A használati díj évi 30 millió HUF.

A szállodaberuházással együtt a teljes komplexum hozzávetőlegesen fele lesz felújítva, így még sok feladata marad a kiemelt műemléket védő, értékmentő munkának.

Ilyen következő stádiumot jelentene az un. **5.szakasz projekt**, mely a 7. és 8.szárny felújítását, funkcióval ellátását biztosítaná. Az új funkció egy grandiózus rendezvényközpont kialakítását jelenti, mely a 7.szárnyban volt Orangerie és Muzsikus Gang (az M30- as úttal párhuzamos rész) helyiségeit alakítaná át egy 400 négyzetméteres, plenáris- és több szekciótermet magában foglaló egységgé, az emeleten kiszolgáló irodákkal, sajtóirodával stb. A helyiség alkalmas lenne az eddig a Díszteremben sűrűsödő, nem kifejezetten kulturális rendezvények (partik, esküvők) helyszínének biztosítására is .

E szakasz tervezési fázisban van, a forráshoz-jutás még megoldásra vár. További terv volt, a fedett Lovarda 600 négyzetméteres területén, 800 fős konferencia/koncertterem kialakítása, de ez már a 6. szakasz jelenleg nem belátható periódusára esik.

Gödöllő Kastélya a város egyetlen olyan attrakciója , mely az országos turisztikai kiadványokba rendszeresen belekerül. A főváros turisztikai kínálatának része, másodlagos kínálatként (a programszervező utazási irodák fakultatív programjai között szerepel) nemcsak művészettörténetileg értékes attrakció, hanem a sikeres értékmegőrzés és a sikeres hasznosítás képviselője is.

A Művésztelep

A Gödöllői Művésztelep az egyetlen szecessziós művészközösség a magyar művészettörténetben. A XIX-XX. század fordulójának egyedülálló művészeti törekvései rendkívül népszerűek szerte a világon, gondolhatunk a Sagrada Família, Gaudi barcelonai remekművére, vagy a bécsi Hundertwasser házra. Örök népszerűségének oka, hogy ez a stílus egyszeri és megismételhetetlen, belőle nincs továbblépés, az egyetemes kultúra fejlődésének talán leglátványosabb zsákutcája.

A magyar szecesszió ezen a különleges stílusirányzaton belül is rendkívüli. A látványosság nem hiányzik, Kecskeméten a városháza és a Cifra Palota, Budapesten az Iparművészeti Múzeum, a New York Kávéház, vagy a Postatakarékpénztár, a hogy csak néhányat említsünk a legkiemelkedőbbek közül. Lechner Ödön azonban egészen sajátos építészeti stílust teremtett, hiszen az Európa szerte elterjedt színes és dinamikus elemeket a magyar népművészet forma- és színvilágával gazdagította. Ezzel történelmi jelentést adott a stílusnak, kifejezve a Monarchiához tartozásunk mellett történelmi és kulturális identitásunkat is, aminek a Millennium kapcsán különösen erős üzenete volt. Ennek köszönhetően a magyar szecesszió meghatározó vonulata nem vált dekadenssé, hanem színességéből, változatos formavilágából életerő árad.

Körösői Kriesch Aladár 1901-ben költözött Gödöllőre, a ma az ő nevét viselő egykori Erdő utcában vásárolt házat, a Haraszi erdő mellett, ahol néhány évvel korábban Erzsébet Királyné oly gyakorta és szívesen sétált. A gyönyörű zöld környezet, a Királyi Kastély és Sisi közelsége addigra már a művészek és írók körében is népszerű üdülőhellyé tette Gödöllőt. Egy kultúrtörténetünkben páratlan kísérlet színhelyévé vált Gödöllő. Festők, szobrászok, szőnyegszövők, kézművesek életközösséget alkottak új életeszmények mentén, melyek ma is aktuálisak. Az alapítók totális választ kerestek a modern élet erkölcsi, szellemi, szociális és művészeti kihívásaira egyaránt. Olyan értékek mentén szervezték életüket, mint a családközpontú gyermeknevelés, a női hivatás kiteljesítése, az egészséges életforma komplex megélése, az étkezési szokások megreformálása, a testmozgás és testkultúra fontossága, mindez száz évvel ezelőtt forradalmian újnak számított, de ezekre a kihívásokra azóta is keressük a választ. Hasonló módon élték meg művészi hivatásukat is, a népi kultúra elemeit beemelték az új stílus formavilágába és összművészet kialakítására törekedtek. A szövőműhelyben egyszerű falusi asszonyokat tanítottak meg a szőnyegszövés mesterségére.

A kísérlet önmagában is vonzó érdekesség lehet a mindenhol különlegeset kereső turista számára, de egyrészt éppen a felvetett kérdések aktualitása másrészt a művészi kifejezési mód tárgyiasult és Gödöllőn látható emlékei szinte kiáltanak a lehetséges látogatók után.

A Körösői Kriesch Aladár utcában emléktábla őrzi az alapító házat, ahol ma is leszármazottai élnek. A szemben lévő ház falán a tábla elárulja, hogy az egykor itt

működött, messze földön híres szőnyegszövő műhely egykori épülete ma magánház, a benne élő család viszont példamutató tisztelettel és nyilván komoly anyagi áldozatokkal, az eredeti külsővel állította helyre. Néhány házzal feljebb, az Erzsébet park felé sétálva kis beugró ösvény vezet Leo Belmonte házához. A szőnyegszövést meghonosító francia származású svéd művész Medgyasszai Istvánnal, a korszak új megoldásokat kereső, nagy fantáziájú építészével tervezette meg házát, amely ma a sok átalakítás miatt láthatatlan szegyenlősségekben bújik meg a Körösfői utca házeitól takarva, az épületben ma az ÁFÉSZ működik, a régi szép időkre való nyitottság nélkül. Annak idején Leo Belmonte Nagy Sándorral és családjával kertszomszédként jártak át egymáshoz.

Nagy Sándor, akinek egykori háza az Erkel Ferenc utcáról nyílik, a művésztelep másik meghatározó festőművésze volt. Kriesch Laurát, Aladár húgát vette feleségül. Az ő házát is Medgyasszai tervezte, a jellegzetes népi motívumok mellett angol stíluselemekből, ahogy a festő megálmodta. Az épület a maga különleges hangulatával még a mai elhagyatott – bár külsőleg felújított állapotában - is rendkívüli látnivaló, nem csoda, hogy a filmesek kedvenc forgatási színhelye. A család külföldön élő leszármazottainak tulajdonában van. A város megbízásából Gaálné dr. Merva Mária, a Városi Múzeum igazgatója próbált megoldást találni az üres alkotóház felélesztésére. A család nem zárkózik el a megállapodás elől, de több éve nem sikerült az ügyben előrelépni. Az egykori társadalmi élet fontos színtere volt ennek a háznak a gyönyörű, minden évszakban más-más színben pompázó kertje, ami most gondozott, de csupasz.

Visszatérve a Körösfői utcába, a városközpont felé sétálva, a temető mellett áll Remsey Jenő háza, aki a második generációban csatlakozott a művésztelephez és 1980-ig élt és dolgozott itt. A vadregényesen gondozatlan kert mélyén a ház ma is a család birtokában van, áll és él a műterem, Remsey András, Jenő fia maga is festőművész.

A házzal majdnem szemben a GIM- ház művészei tartják életben az egykori szőnyegszövő műhely legnemesebb hagyományait Katona Szabó Erzsébet vezetésével. A házban kerámia és szövő-műhely működik, ez utóbbiban dolgozik Jenő unokája, Remsey Flóra is, akinek a fia is művészi pályára lépett - páratlan módon -immár a negyedik generációt képviselve a Remsey családban. A házban folyamatosan értékes kiállítások látogathatók, emellett képzés is folyik, nyári alkotótáborok vannak. A kert az egykori művésztelep asszonyainak legszebb hagyományait folytatva gyönyörűen ápoltt, és különleges színharmoniót kínál évszakra – évszakra.

A Városi Múzeum őrzi az egykori művészek anyagának jó részét, ami 2009-től újból állandó kiállítás keretén belül lesz látogatható. A Múzeum országos gyűjteményi feladata a szecesszió, ennek megfelelően időről- időre értékes kiállításokat szervez, melyekhez igényes kiadványokat jelentett meg. Feladatának a Városi Múzeum avval is igyekszik eleget tenni, hogy szecessziós sétát szervez, amely a múzeumi kiállítást és az egykori Művésztelep területének körbesétálását foglalja magában, a GIM-ben tett látogatással kiegészítve. Ehhez a sétához azonban egy szervezett előre bejelentett kis létszámú csoport szükséges. Az egyénileg érkező turistának nincsen segítsége, nincs városi prospektus, és helyszíni eligazító tábla.

2.8. A főbb attrakciók a turisták szemszögéből

A helyzetelemzésünk nem nélkülözhet egy olyan 'fényképet', amely a valóság visszajelzéseit közvetíti a döntéshozók felé. Az alábbi összefoglalók a jól ismert és reklámozott vonzerők kevésbé ünnepi arcát mutatják.

Gödöllői Királyi Kastély

Gödöllő abszolút nemzetközi vonzerőt jelentő értéke valamennyi, külföldi kiadású útikönyvben a „kötelező” látnivalók között szerepel. Az egyéni külföldi turisták számára referencia-értékű, elsődleges információforrásnak számító útikönyvek azonban nem jelzik a 4, gödöllői HÉV-megálló közül a Kastélyhoz tartozót, s mivel sem írott, sem szóbeli információ az Örs vezér téren nem áll rendelkezésre, a megérkezésig ez 47 perc frusztrációt jelent a turistának. A leszállás utáni útbaigazítást a városi térkép-tábla szolgálná, de ez a HÉV-állomás túloldalán van, segítséget nem jelent. Specialitás, de a gyakorlatban nem szerencsés, hogy a HÉV bal oldalra érkezik és legtöbbször riadalmat kelt, hogy közvetlenül a leszállók mellett mozgásba indul a HÉV-szerelvény. A síneken és a töredezett úttesten botorkálás nem túl szerencsés kezdete egy kastély-túrának. A Kastélyhoz vezető út mentén stílusos információs táblák állnak, egykori eleganciájukat kikezdte az idő csakúgy, mint az utat kísérő tiszafákat, melyek nem méltók sem a kastélyhoz sem egy kertészeti tanszékkal is rendelkező egyetemi városhoz. Az impozáns, valóban királyi főbejárat két oldalán lévő előkertek példaszerűen karbantartottak, a turistáknak azonban problémát jelent, hogy Sisi kedvenc kutyájának, Shadow-nak a sírját- melyről minden útikönyv megemlékezik- nem látogathatják (ránézési lehetőség rácson át kapu-bejáratnál). Kiváló ötlet az emlékéremnyomtatás a bejáratnál, azonban a működtetéséhez szükséges pénzérmék beszerzése gond csakúgy, mint a kastély előtti parkolóórak „betétele” (nincs hol fémpénzt váltani). A legnagyobb gond mégis az, hogy a belépőjegyekről nincs idegen nyelvű információ a pénztár előtt, s ez az egyéni külföldieket folyamatosan, a felháborodásig irritálja. Az a tény, hogy a bejáratnál mintegy 50 m-re, a mellékfolyosón lévő Tourinform irodában keresik a pénztárat, ruhatárat, WC-t és kávézót, egyértelműen jelzi, hogy a kastély belső információs rendszere sürgős átszervezésre szorul.

A turisták tájékoztatását szolgálja a magyar/német/angol nyelvű, szép kivitelű Királyi kastély-prospektus, illetve a tárlatvezető „Guide” a múzeum egyes termeit ismertető prospektus, nincs információ azonban a csak anyanyelvén beszélő francia/olasz/spanyol egyéni turista részére, aki ezt a tény nemzeti büszkesége megsértéseként kezeli.

Az átszervezett belső információs rendszernek foglalkoznia kell a kastélymúzeumon kívüli látnivalók: Barokk színház, Királydombi pavilon, volt pálmaház látogathatóságával, idegen nyelvű kitáblázásával. Jelenleg ez sem egyértelmű a turisták számára, minthogy az sem, hogy miért nincs idegen nyelvű vezetés az egyéni külföldieknek, meghatározott időpontokban (10h-kor német, 11h-kor angol, 12h-kor francia stb.) A kastélyvezetés által már régóta tervezett „elektronikus guide” megoldhatná a problémát, amely most csak hiányérzetet és nagyfokú értetlenséget vált ki a turisták körében. Sokan szeretnék megnézni

a Kastélykápolnát is, nem a kastélymúzeum ablakából, felül-nézetből hanem belülről. A katolikus egyház, mint tulajdonos - a gödöllői plébánossal folytatott megbeszélés szerint - a kastélykápolna látogathatóságát megoldhatónak tartja, nem zárkózik el a tárgyalások elől.

Gödöllői Városi Múzeum

A legtöbb turista a kastély-látogatást követően jut el a múzeumba, a Tourinform irodának feltett kérdésre adott válasz alapján. A tömegközlekedéssel érkezők legelőször is keresi (mivel ez még gyalog is elérhető) és pozitív élményekkel távozik az igen gazdag és sokrétű gyűjteményt látva. Nagyon sokan főleg hazai turisták hiányolják viszont a szecessziós gyűjteményt, amely azonban az év végén, felújítva és kibővítve visszakerül az ország egyetlen állandó szecessziós kiállításaként promótálva új korszakot nyithat Gödöllő turizmusában.

Erzsébet-park

Ide is a Kastély felkeresését követően jut el a turista vagy úgy, hogy átsétál a Felső-parkon vagy lesétál a HÉV mentén, illetve 1 megállót utazik vele. A jelentős értékre csak az egykor szép kovácsoltvas-kapu utal, felirat nem, így a látogathatóságról sincs információ. A városfejlesztési koncepcióban megjelölt felújításra nagy szükség van a kert méltó állapotba hozásához, csakúgy, mint a közelében lévő Kálvária megújításához.

Testőrlaktanya

Mindenki, aki a Kastélyba érkezik, látja és elcsodálkozik állapotán: megoldatlan helyzete a városba érkezőnek azonnal szemet szúr és értetlenséget kelt.

Királyi váróterem

A jelenleg is folyó felújítási munkálatokat követően válik a turisták számára látványossággá és a városfejlesztési tervben megjelölt új funkciókkal (infó-pont, nosztalgia-járművek kiállítása) kiegészítve, önálló vonzerőt jelent majd Gödöllőn, nemcsak a vonattal érkezőknek. Jelenlegi állapotáról, különösen téli időszakban – túl sok dicsérő szót nem lehet mondani.

Gödöllői Művésztelep

A turisták körében él az igény az egykori művésztelep felkeresésére és csalódottságukat fejezik ki, amikor azzal szembesülnek, hogy az egykori művész-házak múzeum-szerűen nem, csak 10 fő feletti létszám esetén induló túrával látogathatók.

A Gödöllői Iparművészeti Műhely Alkotóháza

annak, aki a kitáblázatlanság ellenére megtalálja- igazi kulturális csemegét jelent. Esztétikai élményt (is) nyújtó, igényes kiállításai részben kárpótolják a Művésztelep hiánya miatt érzett csalódottságot, a kerti séta az évszakonként más színvilágot nyújtó kertben igazi csemege a széprevágóknak.

Méhészeti Múzeum

Már a neve is különlegességet ígér, hiszen a méhek, mint a szorgalom és hasznosság jelképei, pozitív képzetet keltenek felnőttekben és gyermekekben egyaránt. Ritkaságot is jelent, hiszen nem sok hasonló közgyűjtemény van országszerte (a Google-ban „méhészeti múzeum/gyűjtemény”-re rákeresve csak a gödöllőit találjuk.). Keresik a külföldiek is, még Brazíliából is érkezik érdeklődő. A szép természeti környezetben lévő, különleges építészeti megoldású épület élményt ígér, azonban- ha sikerül bejutni-, a nagy várakozás hamarosan csalódásba csap át.

Az igényesen összeállított, a magyar méhészet történetét gazdag és látványos tárgyi anyaggal bemutató, egykor elegáns gyűjtemény mára a totális pusztulás képét mutatja: felpöndörődő fotók, leesni készülő tablók, takarítatlan termek. A fenntartó KÁTKI (ÁTK) nem rendelkezik elegendő pénzzel az állapotok megváltoztatásához.

A minőségi turizmus követelményeinek szem előtt tartásával megállapítható, hogy a gyűjtemény jelenlegi formájában nem alkalmas turisták fogadására. A továbbiakban a kérdés úgy merül fel, hogy vagy sikerül bemutathatóvá tenni, vagy ki kell venni a vonzerők sorából és valamennyi, Gödöllő nevezetességeit megjelenítő információs forrásból.

Arborétum

Hasonló a helyzet az Arborétummal is. Az 1989-ig csak kutatási célokat szolgáló, impozáns fa gyűjtemény a nagyközönség számára 1997-ben, a Gödöllői Királyi Kastély újjáéledésével egy időben nyílt meg, azonban az FVM-Erdészeti kezelésében működő arborétumhoz 2000 óta nincs állami támogatás. Tervek voltak egy, a Méhészeti Múzeumot és a halastavakat is túraútvonalba fűző erdei iskola kialakítására, de ez pénzhiány miatt megghiúsult. A költségeket részben fedező belépődíj szedéséhez azonban infrastruktúra (belépőjegy szedő személyzet, WC stb.) kellene, s mivel ehhez nem rendelkeznek fedezettel, belépőt sem szednek. Az Arborétum megtalálása sem egyszerű, cégtábláját is falomb takarja. A pénzhiányból eredő kitérőatlanság miatt a látogató sétája az arborétum útjain nem válik élménnyé. Az Arborétum kedvelt célpontja óvodáknak, iskoláknak, gödöllői és budapesti intézményeknek és magánembereknek is.

Mezőgazdasági Eszköz- és Gépfejlődéstörténeti Szakmúzeum

A maga nemében egészen egyedülálló gyűjtemény, mely Közép-Európa géptörténetét, egyúttal a Kárpát-medence elmúlt 200 évének történetét mutatja be: A Szent István Egyetem tanszékeként működik, 6000 négyzetméteres területén a látogatást 50, ma is működő gép teszi élménnyé. Ez áldás és átok egyszerre a gépek működtetési költsége miatt, minden egyes látogató veszteséget termel a múzeumnak, ahol évente 24.000 regisztrált látogató jelenik meg, plusz az egyetemről érkező látogatók (számuk meghaladja a 30.000-et). A legtöbben oktatási intézményekből érkeznek, de vannak nyugdíjas csoportok és utazási irodák szervezésében érkező külföldiek is. A múzeum anyagi gondokkal küzd: a tervezői munka okán Ybl-díjjal kitüntetett épület szinte valamennyi csarnoka beázik, amely – amellet, hogy egy ilyen értékű gyűjtemény bemutatásánál meglehetősen dehonesztáló

Magyarországra nézve- veszélyezteti a villanyárammal üzemelő gépek működtetését is. Az országos gyűjtőkörű múzeum egyszerre 3 minisztériumhoz tartozik, állami támogatásban mégsem részesül. Sürgős intézkedés szükséges, tekintve, hogy a világ 2. Európa legnagyobb mezőgazdasági technikatörténeti gyűjteményéről van szó, amely tökéletesen beillik a retró iránti világméretű keresletre adott válaszbába is. A jelenlegi szervezeti keretek között a múzeum vonzerőkénti meghirdetése is kétséges. A múzeum vezetése a konferencia-turizmus irányában képzelel el a fejlődést, 400 fős konferencia-központ és kulturális - oktatási-turisztikai központ pályázati pénzekből történő kiépítésével

Volt Községháza , ma Erzsébet Királyné szálloda

A városképet meghatározó épület szemet vonzó, érdeklődést felkeltő, azonban hogy szálloda és étterem működik benne, meglehetősen nehéz észrevenni: mint szolgáltatóegység nem hívogató. Az üzemeltető által is szorgalmazott megfelelő kitáblázás gátja a műemlék-épületből eredő megkötöttség. Ennek köszönhető az épület színeinek nem túl szerencsés kombinációja, a sötét, rácsos ablakokból eredő negatív asszociáció nem hívogató, inkább taszító hatású. Sajnálatos az is, hogy a szecessziós épületek más magyar példáinál: Kecskemét, Szeged, Kiskunfélegyháza alkalmazott, a stílusra jellemző színes díszítőelemek, aranyozás itt nem jelenik meg, jellegtelenül olvad egy tömbbé az épület.

Alsópark, Világfa

Kialakított sétaútvonal hiányában csak kevés turista keresi fel, szerepe a Szabadság Napján van, mint színhely.

Cserkész-szobor

Az 1933-as Cserkész Világtalálkozó, Jamboree emléke még ma is él: másodgenerációs, külföldről érkező turisták is keresik nyomait.

Világbéke Gong

A város legújabb nevezetessége, mely Európában egyedülisége folytán nagy lehetőséget rejt magában a marketing révén. Egyelőre a turisták nem tudnak vele mit kezdeni, mert útikönyvek, prospektusok még nem említik és helyben sem kap tájékoztatást az előtte álló.

Városi Piac, Pelikános kút

Különlegesség a városi és vidéki piacok sajátos keverékét jelentő, fotótémának is kiváló piac, ahol a szemet gyönyörködtető árukínálat mellett a népviseletes kofák is megjelennek. A városcímerben szereplő pelikán fontos jelkép lehet a város-image-ban.

Máriabesnyői kegyhely

Máriabesnyő az ország egyik legfontosabb Mária kegyhelye, a 18. Vatikántól kapott kitüntető ranggal, a „Basilica minor” titulussal rendelkező magyarországi katolikus templom között, 2008 augusztusától szerepel. A Grassalkovich I. Antal által, „égi jellel”, megerősített helyen felépített (a kegyzsobor megtalálásának csodálatos körülményei) kegytemplomban pezsgő plébániai élet van, a plébános Gáspár István atya áldásos munkájának köszönhetően. Az ország legkisebb kegyzsobra, a 11 cm magas, Máriát a

kisdeddel ábrázoló szobor és a Loretóból hozatott szobor a Mária-kultusz megteremtői voltak a kegyhelyen, amelyet a folyamatos imameghallgatásokból eredő gyógyulások kísérik a Grassalkovich-korszak óta.

Az 1771-re elkészült templom különlegessége, hogy két templom áll egymás fölött, és két kegyoltár egymás mögött. Altemplomában a Grassalkovich család kriptája található, az egyik legszebb hazai barokk alkotásnak számító síremléssel. (az Mayerhoffer János). Történelmi, művészettörténeti kuriózumnak számítanak II. Világháború idejében készült freskók (Márton Lajos), a templomdíszítés fő mecénása a helynek fő Horthy Miklós felesége volt. Az 1763-ban épített kolostorhoz kertjében gyakran sétált Erzsébet királyné (Sisi), emlékét őrzi a Gloirette, mely jelenleg el van zárva a nagyközönség elől és megújító restaurálásra vár. A Nagyboldogasszony Bazilika mellett áll az 1920-as években épült Mater Salvatoris nővérek novicius háza, amely ma lelkigyakorlatos ház, szálloda és konferenciaközpont.

Az évi látogatók száma meghaladja több tízezret, különösen sok látogatót vonz a két hagyományos nagybúcsú: Nagyboldogasszony (augusztus 15.) és Kisboldogasszony (szeptember 8.) ünnepe. A zarándokokat három további búcsú is várja, minden hónap 25.-én engesztelő nap van, nagy vonzásokörrel, sokan járnak ki ilyenkor Budapestről is. A kegytemplom jelenlegi látogathatósága: az előtér naponta nyitva van, de a templomba belépni csak előre lerendelt csoportoknak lehet, illetve akkor, ha van idegenvezetői ügyelet. Hétfvégén, a vasárnap délelőtti miséken kívül ügyeletes önkéntes idegenvezető várja a látogatókat, néhányan közülük idegen nyelvet is beszélnek. Próbálkozások történtek a folyamatos nyári ügyelet megszervezésére is, de ez még nem működik megbízható módon. A látogatók a plébánia irodáján jelentkezhetnek be, hogy látogatást kérnek. Egyéni látogatóknak nincs belépő, a csoportok két, tematikus útvonal közül választhatnak: A Terézia-út (kegytemplom, altemplom, családi kriptá) Antal út (az előzőek mellett a kolostorba is bevezeti a vendégeket, ahol 2002-ig éltek kapucinus szerzetesek) A túra végeztével a vendégek kóstolót kapnak a miseborból a 250 éves pincében. Hasonló módon –egyelőre külön belépőjegy nélkül - látogatható a kolostor kertjéből nyíló Mária-múzeum, mely különlegességnek számít az országban. Orgonakoncert, étkezés (a Mater Salvatoris Leleki Gyakorlatos Házban) megrendelhető. Kegytárgybolt a templom mellett, mely a nagyobb események idején és az előzetesen bejelentett csoportok látogatásához kapcsolódva, illetve a nyári időszakban – a déli órákat kivéve – folyamatosan nyitva van. Sokszor előfordul azonban, hogy a bejelentés nélkül érkező egyéni látogatók, (ha nincs plébániai hivatali idő) senkivel sem találkoznak a helyszínen és csak a kegytemplom/ altemplom előterébe tudnak bemenni, és az ott látható leírásokból tájékozódni. 2008-ban magánkiadás formájában jelent meg egy templomismertető kis füzet (magyar és angol nyelven) de a külföldi látogatók nemigen találnak könyvet, füzetet. Máriabesnyőt bemutató videofilm jelenleg készül, ennek egy rövid változata a látogatási útvonal bejárása során is vetíthető lesz.

Máriabesnyőn hagyománya van a karácsonyi élő betlehemesnek és noha csak két éve született meg a Húsvétkor elhangzó Besnyői Passió messziről is számos látogatót vonz, sőt tv- ben is látható volt

A Mater Salvatoris lelkigyakorlatos Házban hétvégén jellemzően az ország legismertebb egyházi személyiségei vagy Gáspár István igazgató atya által vezetett lelkigyakorlatok, egyházi rendezvények zajlanak., legtöbbször teltházzal. A ház többfunkciós jellegéből adódóan nyitott szállodaként, konferencia- és rendezvényhelyszíneként is fogad vendégeket, esküvők, vállalati tréningek továbbképzések kedvelt helyszíne. Az utóbbi években történt jelentős felújításoknak köszönhetően középkelet-középkategóriájú szállodai szobákkal és különböző méretű rendezvénytermekkel is rendelkezik. (kapacitás: 10 egyágyas, 10 kétágyas, 11 háromágyas 7 négyágyas fürdőszobás szoba, a fő- és melléképületekben 72 ifjúsági szálláshely. Saját konyhája 100 fős étterme van, egy 60 és egy 40 fős rendezvényterem mellett a kápolna 150 férőhelyes konferenciateremmé alakítható. A lelkigyakorlatos házhoz egy az erdőben végződő, különböző rendezvények megszervezésére alkalmas nagy kert tartozik.

2.9. A betokosodott ügyek kezeléséről

A városban nem kevés olyan ügy van, ami illetékesség vagy más okokból régóta nem oldódott meg, ugyanakkor a turizmus szempontjából a jövőben égető szükség lesz, hogy pozitív megoldások szülessenek. E nem megoldott ügyeket - bárki legyen az érintettje -, tekinthetjük egy vesztes-vesztes pozíciónak, amely árt a városnak. Az a meglátásunk, hogy ehelyett, a különféle ügyekben új lapot indítva és megoldásokat keresve győztes-győztes helyzeteket kell teremteni, ami minden fél érdekeinek megfelelő. Ilyennek tekinthetjük az Isaszeg felé első tavak és a Rákos patak kérdését, patakszennyezés témáját, a testőrlaktanya ügyét, a KÁTKI problémáit, az Arborétum ügyét, a művésztelep kérdését, az Egyetem-Gödöllő kapcsolatrendszer stb.

Csak illusztrációként két példával egy régóta húzódó és egy alakuló ügyet.

Testőrlaktanya

	Város	Más
Nyertes		
Vesztes	X	X

Nemzeti Rosarium

	Város	Más
Nyertes	X	X
Vesztes		

Jelen munka keretében részletes elemzést, megoldási javaslatokat nem tudunk tenni az említett problémák megoldására, meggyőződésünk viszont, hogy ezek rövid-középtávú megoldása nélkül nem lesz könnyű turizmust fejleszteni, a megoldatlan ügyek újra és újra előretolakodnak és egyre bonyolultabb lesz megoldást találni rájuk.

3.1. A turistainformáció helyzete

Gödöllőn a turisták informálását a „Tourinform Gödöllői Régió” iroda látja el, 1997 óta, a Királyi Kastélyban. Az iroda tagja a Tourinform irodák országos hálózatának, mely a magyarországi turista-információ negyedszázados múltra visszatekintő intézményrendszere és jelenleg 145 irodát számlál.

A Tourinform irodákban, melyek az országmarketing szempontjából a Magyar Turizmus.Zrt. belföldi hálózatának tekinthetők, tájékoztodik a turista a település, az adott régió, sőt az egész ország turisztikai kínálatáról. Az irodák idegen nyelven is beszélő munkatársai tájékoztatást adnak a szálláshelyekről, vendéglátóhelyekről, közlekedésről, programokról, látnivalókról, szolgáltatásokról. A vendég itt juthat hozzá ingyenes turisztikai kiadványokhoz, vásárolhat térképeket, útikönyveket, turisztikai kártyákat, képeslapokat, lefoglalhat helyi turisztikai programokat és szálláshelyeket, jegyet válthat különféle rendezvényekre.

Az irodák feladata a Nemzeti Turisztikai Információs Adatbázisnak (az ország első , 1995 óta működő , legszélesebb körű és a külföldiek körében is leginkább ismert turisztikai adatbázisa) aktuális adatokkal történő feltöltése. Ehhez az iroda munkatársai napi kapcsolatot tartanak a település turizmusban érdekelt szolgáltatóival: szálláshelyekkel, vendéglátó egységekkel, programgazdákkal.

A gödöllői iroda az Mt.Zrt. besorolása szerint térségi információs és marketing iroda, a napi információs munkán túl feladatát képezi a marketing-feladatok ellátása is.

A Tourinform Gödöllői Régió munkája alapvetően 5 feladat köré csoportosul: 1. információadás, 2.szolgáltatások közvetítése 3. kiadvány-, és ajándéktárgy-értékesítés, 4. adatbázis-építés, 5.marketing-munka.

Ha az iroda munkáját a 2007 júliustól -2008 júliusig terjedő időszakban, feladatonként vizsgáljuk, 1 évre vonatkozóan kapunk áttekintést a város turisztikai értékei iránt érdeklődő célcsoportokról:

1. Információ-adás

A TOURINFORM iroda információ-adó tevékenysége elsősorban a személyes, másodsorban az e-mail, és csak harmadsorban a telefonos információadás útján valósul meg. A Kastélyba érkező turisták adják a vendégkör 90%-át, a helyi-, vagy környékbeli lakosok érdeklődése elenyésző. A turista-csoportok legnagyobb részét budapesti irodák szervezik, a fővárosba érkező vendégek kiránduló-programjaként. A küldő országok: Franciaország, Olaszország, Spanyolország, Németország, Japán, egyre több a kínai és orosz turista is. A magyar csoportok többsége vidéki klub, közösség. Az egyéni látogatók megoszlásánál is dominálnak a mediterrán országok, akik folyamatosan hiányolják a nemzeti nyelvükön történő információadást mind szóban, mind a prospektusok szövegében. Tekintve, hogy „nagy nemzetekről” van

szó, nemzeti büszkeségükben érzik sértve magukat, a kommunikációra felkínált német-angol-országi nyelv hallatán. A Tourinform iroda forgalmának mérésére a Mt. Zrt. forgalomszámláló működtetését írja elő, ennek adatai szerint a napi forgalom 120-2500-ig terjedt, éves szinten meghaladta a 62.000 főt.

2. Szolgáltatás-közvetítés.

A szállás iránt személyesen érdeklődők (párok, kisgyermekesek) elsősorban hétfőre, 1-2 éjszakára keresnek olcsó kategóriájú szállást, reggelivel. Számukra a gödöllői vendégházak és a máriabesnyői Mater Salvatoris a megfelelő ajánlat. Az utóbbi ifjúsági csoportok részére is, mind árban mind szolgáltatásban kedvező. Igényesebbek és üzleti utazók a Sisi Panziót választják. Hétközben gyakran előfordul a munkásszállás iránti igény, de ez a megadott nagyon alacsony keretösszeg miatt nem kielégíthető, az erre szakosodott vendéglátók pedig, rossz tapasztalataikra hivatkozva csak hosszabb távra fogadnak vendégeket. A Forma 1 – re – vélhetően árpolitikai megfontolásból – valamennyi szálláshely jó előre teltházat jelent, így a „beesők” csak a helyszínen próbálkozhatnak. Induláskor nagy volt az érdeklődés az Erzsébet Királyné Szálloda iránt, elsősorban a turizmus-média részéről, a már üzemelő szállodába több egyéni vendéget –köztük egy osztrák filmforgatócsoportot is – küldött a Tourinform iroda. Kemping iránt is van érdeklődés: külföldi, Európát keresztülszelő kerékpárosok, gyalogos turisták, sátorozók találnak kellemes szálláshelyre az isaszegi Liget Klub Kempingben.

A 2008 tavaszán bevezetett on-line szállásfoglalási rendszer nem jelentett többletforgalmat a szállásfoglalás terén.

Az éttermi szolgáltatások iránt is jelentkezik igény a Tourinformnál, elsősorban az egyéni vendégek részéről. Keresnek „egy jó éttermet”, lehetőleg a közelben, ahol a magyar konyha híres ételeit kóstolhatják meg.

Csoportok étterembe küldése csak úgy oldható meg, ha kastélylátogatásra a Tourinformnál jelentkeznek és az itt kialakított 1 napos programra rábeszélhetők: Kastély – gödöllői városnézés – Máriabesnyő – esetleg Medvefarm Veresegyházán. Ebben az esetben is az olcsó menü adható el, 800-1.200 Ft-os átlagáron.

Máriabesnyőre vonatkozó igény közvetlenül a kegyhelyre érkezik, a Tourinformból csak kastélylátogatáshoz kapcsolt ajánlattal küldhető oda látogató.

A szolgáltatások iránti igény elég korlátozott: Budapestre induló transzferen kívül más nem merült fel 1 év alatt.

Annál több az információt kérő, „a kastélyon kívül még mit lehet megnézni Gödöllőn?” típusú kérdés, illetve az északi desztináció: Eger, Hollókő felé átutazóban lévő turisták szálláskereső és elsősorban a közlekedésre vonatkozó kérdése.

Akik már tudnak valamit Gödöllőről, az eljutás iránt érdeklődnek. Keresett célpontok: a Művésztelep, Méhészeti Múzeum, Arborétum, Amerigo Tot dombormű az Egyetemen. Amikor kiderül, hogy Máriabesnyőre milyen körülményes eljutni (ritka buszjárat) , inkább lemondanak róla.

A vendégek informálása nemcsak szóban, de e-mailek, levelek útján is történt, a szétosztott több ezer prospektus révén írásban is kaptak információt a Gödöllői régióról, Budapest környékéről és Magyarországról.

3. Értékesítés

Az értékesítésre kerülő termékek meghatározásánál figyelembe kellett venni azt a tény, hogy az iroda a Kastély ajándékboltjával szemben helyezkedik el, így a kialakított árukészletben olyan egyedi termékek szerepeltek, amelyekre

- már volt nemzetközileg is kialakult kereslet, de nem volt megfelelő minőségű termék – így lett sikeres az egyedi technikával készült, a Grassalkovich-kastélyt ábrázoló hűtőmágnes, több változatban
- céltudatos marketinggel lett kialakítható az igény: így született a „kastélytündér” (idegen nyelveken kastélyangyalka) a termékekből kézzel készített, ötletes figura 20 változatban: nagy sikere volt, tucatjával vitték.
- egyedi, gyümölcsből készült desszertek, különleges csomagolásban.
- a turisztikai irodalom körébe tartozó térképek az ország nagyobb térkép-kereskedőjétől, a Térképvilágtól kerültek beszerzésre, nemzetközi top-minőségben..

4. Adatbázis-építés

Az iroda kötelező feladatai közül ez volt a legnehezebben megvalósítható tekintve az 1 fős létszámot. Ez esetben a kérdés az, hogy az informátor háttal a vendégnek adatbázist kezel vagy informálja. A Tourinform irodákban bevett gyakorlat, hogy a szolgáltatók maguk jelentkeznek az ingyenes reklámért, de ez az információáramlás Gödöllőn nincs meg az iroda irányában.

5. Marketing-munka

Az iroda ráépült a Magyar Turizmus Zrt. marketing-munkájára és kihasználta a Tourinform irodahálózatban rejlő kommunikációs lehetőségeket: eseményeket, híreket, aktualitásokat továbbított a MTV1-en jelentkező Programajánló műsornak, az „Itthon otthon van” újságnak, a turizmus-szakmát informáló „Turizmus Bulletin” napi, 11.000-es példányszámú hírújságnak és a 145 Tourinform irodának.

Üzemelési problémák

A tényszerű adatok felsorolása eredményesnek tünteti fel a Tourinform Gödöllői Régió iroda működését, azonban alapvető üzemelési problémák hatnak a hatékony működés ellen.

A Tourinform-hálózat tulajdonosa, az irodák szakmai felügyeletét ellátó Magyar Turizmus Zrt. Névhasználati szerződés keretében szerződik a helyi fenntartókkal az irodák egységes know how alapján történő üzemeltetésére.

A fenntartók legnagyobb részben önkormányzatok (megyei, városi, települési) vagy kulturális intézmények, alapítványok) amelyek biztosítják az éves üzemelési költségeket az irodák számára.

A Gödöllőn működő Tourinform iroda üzemeltetése egyedinek számít az országban: a fenntartói jogot a Gödöllő Környéki Turisztikai Egyesület (GKRTE) gyakorolja, az üzemeltetési jogot viszont vállalkozónak adja át, névleges összeget biztosítva költség-hozzájárulásként.

A rendeltetése szerint non-profit iroda költségeinek kitermelése – az Mt.Zrt. által szigorúan meghatározott feladatok (ügyfélszolgálat, országos adatbázis-töltés, marketing feladatok) végzése mellett lehetetlennek tűnő vállalkozás. Ezt jelzi a gyakori üzemeltető-váltás is az eltelt 12 év során, s ennek köszönhető, hogy nincs információ-áramlás a szolgáltatók részéről. Csalódtak elvárásaikban és sorra kilépnek a GKRTE tagjai közül, a Tourinform iroda üzemeltetőjét pedig a GKRTE-vel kötött szerződés korlátozza abban, hogy a nem-tag szolgáltatókat is promótálja. Az ajánlható szolgáltatók köre egyre szűkül, az 1 fős irodának nincs ideje információ-gyűjtésre, a hírforrásokkal történő kapcsolattartásra. Ha nemcsak veszteséget akar termelni, az információadás helyett az értékesítésre helyezi a hangsúlyt, ezzel pedig veszélyezteti a Névhasználati Szerződésben lefektetett alapkövetelményt, a versenysemlegességet.

Külön probléma, hogy Gödöllő 2 éve nem tagja a GKRTE-nek, így az irodának semmi kapcsolata a várossal, melyet a turisták számára képvisel.

A turistainformáció jövője

A turistainformáció stratégiájának kidolgozásához célszerű komplex módon foglalkozni a látogatómenedzsmenttel, mint a térségi marketing egyik meghatározó elemével.

A Tourinform irodát, mint a turisták fogadásának tényleges színhelyét illető kérdésekkel kapcsolatban változtatásra érett meg a helyzet.

A magyar turizmus szervezeti rendszere oly módon van átalakulóban, hogy a jövőben az állam a Turisztikai Desztinációs Menedzsment (TDM) kialakítása kapcsán, pályázatok útján támogatja a helyi-, kistérségi-, és régiós önkormányzatok, civil szervezetek és vállalkozók összefogásából kialakuló TDM szervezeteket, melyek professzionális turisztikai vezetővel és egy Tourinform irodával teremtik meg területükön a „fenntartható és versenyképes turizmust és menedzselik oly módon, hogy az a látogatóknak tökéletes utazási élményt, a

desztináció (fogadóterület) számára pedig optimális gazdasági-, társadalmi- és környezeti előnyöket nyújtson ma és hosszútávon is.”

A TDM- pályázaton történő részvételhez Gödöllő Város Önkormányzata regisztrációt nyújtott be és megtette a lépéseket a TDM-hez nélkülözhetetlen Tourinform iroda helyének kijelölésére, a belvárosban, a Városi Múzeumban lévő korábbi Múzeumi Bolt helyén.

A Tourinform iroda Kastélyból történő kikerülésének lesznek pozitív és negatív változásai, melyekkel a marketing-munkának számolnia kell:

- számszerűen csökken ugyan a forgalom de célirányos lesz (a Kastélyból viszont kiesik egy információt adó hely, mely a turisták számára szóban pótolta a belső irányítási rendszer hiányosságait.)
- a napi munkához megfelelő terület áll rendelkezésre 2 fő részére, s ez megteremti a szolgáltatói kapcsolattartás lehetőségét, bővebb árukészletet és prospektus-kihelyezést tesz lehetővé.
- a turisták irányítása a szolgáltatókhoz könnyebb lesz a belvárosból, de a városba érkezőket jól látható, egyértelmű módon kell odavezetni az irodához (útvonal felfestése)
- az iroda piac melletti elhelyezkedése a gödöllőiek számára is információs helyé teszi, míg a Kastély kiesik a városiak mindennapi mozgásteréből
- a sikeres pályázatot követően megalakítandó a TDM Szervezet központja így a belvárosba kerül.

Hosszútávon azonban érdemes egy Látogatóközpont (Visitor Center) létesítésében gondolkodni, amely a „város kapujában” a legnagyobb tömeget szállító HÉV Szabadságtéri HÉV-állomásánál (volt Rézgombos) kapna helyet.

Nemzetközi példák igazolják, hogy a turista fokozott költséssel, szolgáltatások vásárlásával honorálja azt, ha úgy érzi, hogy megérkezése helyén „fogadják” és nem kell bajlódnia az eljutással az információs ponthoz.

3.2. A turisztikai milió helyzete

A hely szelleme, hangulata, atmoszférája olyan fogalom, illetve az idegenforgalmi célterület iránti követelmény, a turista szükségleteinek kielégítésére alkalmas- olyan speciálisan turisztikai fogyasztásra irányuló szükségletre adandó válasz kívánatos tartalma lehet. Kellő atmoszféra nélküli célterületen, városban is lehet egy-egy épített vagy természeti örökség, melynek meglátogatására kereslet irányul, azonban az olyan kínálat, ahol

a hely hangulata különleges és vagy emlékezetes tud lenni, többet nyújt, magasabb szintű kínálatot biztosít, magasabb fokú fogyasztói elégedettséget eredményez, s a vendég visszatéréséhez is vezethet.

A desztináció hangulata építészeti milióból, vendéglátói szolgáltatásokból, emberi, vendégszeretettel kapcsolatos megnyilvánulások sorából s ezek kombinációjából alakulhat.

Vizsgáljuk tehát meg, a Gödöllő Környéki Kistérségnek, mint térségnek, illetve településeinek sikerült-e ilyen turisztikai miliót kialakítani. A válasz sajnálatos módon nemleges – se külön se együtt e települések „nem találta ki magukat”- hogy miként váljanak vonzó, atmoszférával bíró turisztikai célponttá. (csak: piac, Városi Múzeum Máriabesnyő dolgozóinak kedvessége stb.)

<i>Ellene ható körülmények</i>	<i>Mellette szóló mozzanatok</i>
Nincs sétára sarkálló belvárosi térszerkezet	Az emberek nyitottak és várakozóak
Nincsenek idegenyelvű, vagy akár magyar nyelvű irányítótáblák	Az árak az európaihoz és fővárosihoz képest alacsonyak
Nincsenek hangulatos kávéházak, ajándékboltok	
A tömegközlekedéssel érkezők számára az attrakciók megtalálása bizonytalan és kaotikus	

4.1. A Gödöllői kistérség szomszédságában található, nagy látogatottságnak örvendő turisztikai attrakciók

A kistérség turisztikai adatainak elemzése során már megjegyeztük, hogy a térség turisztikai teljesítményét és lehetőségeit a jelenlegi KSH számbavételi rendszerei csak egy bizonyos tartományban, elsősorban a szállásférőhelyekre alapozva tudják bemutatni. Fontosnak tartjuk tehát, hogy átfogóbb módon és a lehetséges jövő felé utalva jelenítsünk meg kapacitásokat, terveket, vagy egyenlőre az álmok szintjén megjelenő elképzeléseket vagy megvalósulóban levő esetleg már megvalósult vagy olyan turisztikai objektumokat, amelyek 10 éves időtávban jelentősen átrendezik a térség és környezete turisztikai pozícióját.

A Gödöllői Kistérség szomszédos településein a látogatószámot figyelembe véve 4 olyan turisztikai attrakció található, amely közel annyi vagy több látogatót vonz, mint a gödöllői Grassalkovich kastély. Ezek a létesítmények a Lázár Lovaspark Domonyvölgyben, az Aquréna és a Forma 1 versenypálya Mogyoródon és a Medveotthon Veresegyházon. A Forma 1 kivételével a többi négy attrakció évi 150-200 ezer látogatót fogad. A Forma 1 versenypálya kilóg a sorból, hisz az év 240 napján rendezvény zajlik a pályán és összességében az F-1 közel annyi látogató napot generál, mint a másik négy nagy attrakció. A F-1 esetében tehát évente mintegy félmillió látogatót és megközelítően egymillió látogatónapot⁵ lehet becsülni.

E nagy attrakciók szinergiája, egymást erősítő hatása eléggé alacsony. Az utazásszervezők - harmadik szereplőként - egyedül a Királyi Kastély és a Lázár Lovaspark rendezvényeit kapcsolják össze egy programba. A többiek esetében ilyesmire még nem történt komolyabb lépés, bár a közvetlen kapcsolatfelvételre már volt példa, de különösebb eredmény nélkül, hiszen ezek turisztikai látványosságok más-más vendégkört vonzanak.

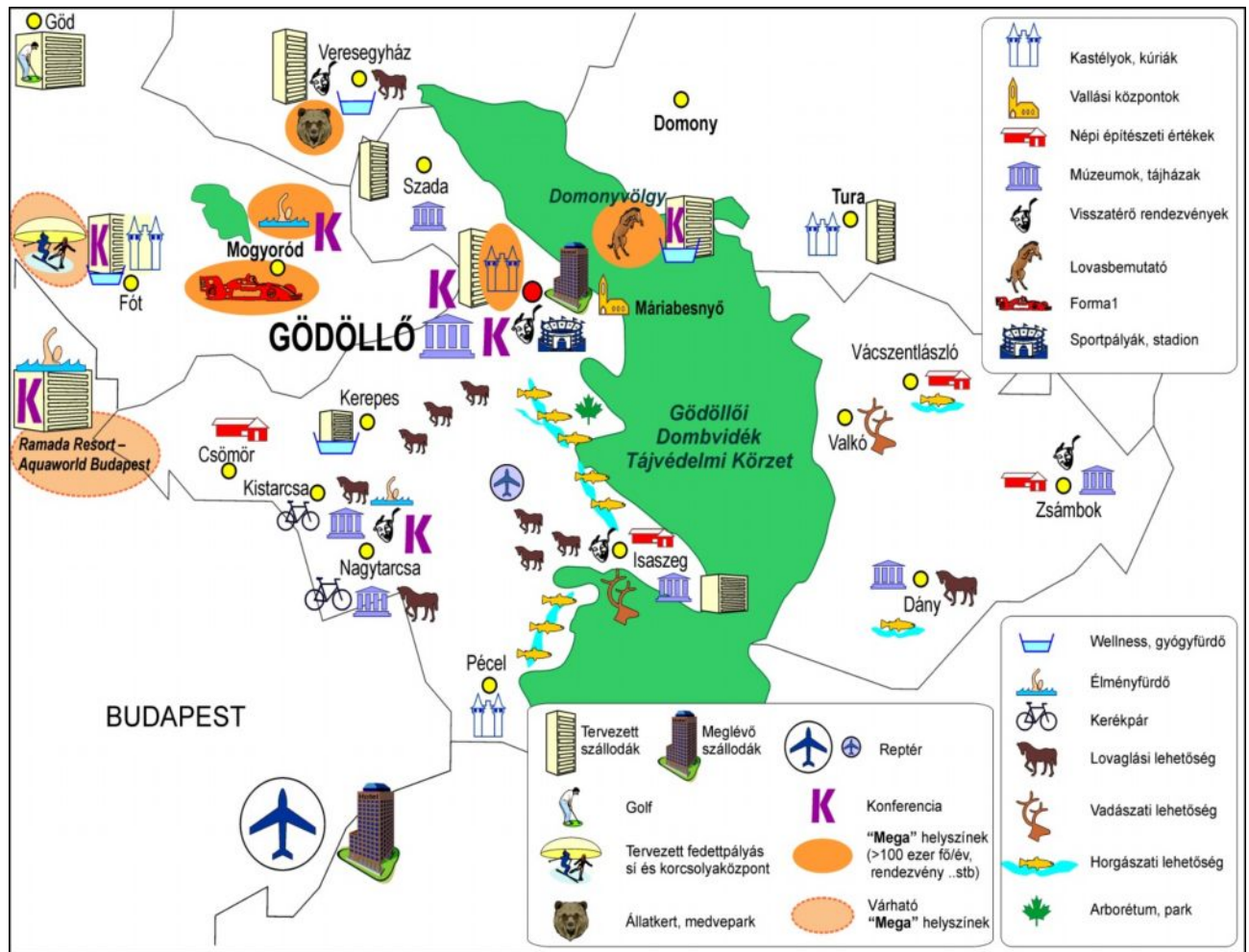
Gödöllő körül mintegy 15 km-es sugarú körben az öt helyszínen mintegy másfél-kétmillió látogatónapot lehet becsülni éves viszonylatban. Ennek az óriás látogatóigénynek a kielégítése a város és a kistérség számára is lehetőséget jelent. Jelenleg ennek a látogató és turista tömegnek a kiszolgálása, ellátása csak kis részben alapozódik a kistérségre és környezetére. Tulajdonképpen egy rendkívül kiegyenlítetlen helyzet van a kínálat és a szállás- és fogadókapacitás tekintetében. Ezt erősen tompítja, hogy e nagy attrakciók Budapest mellett vannak és jórészt a budapesti és a nemzetközi piacra épültek rá a forgalmi csatornák mentén és a szállás és fogadókapacitások jelentős részét Budapest biztosítja. A Forma 1 idején Budapest 100 kilométeres körzetében megtelnek a szállodák és szálláshelyek.

Kissé távolabb, de még a térség (jövőbeni) vonzáskörébe sorolhatóan Gödön jelen van a Pólus Palace Hotel, egy 5 csillagos 18 lyukú golfszálló, mintegy 50 ágygal és különféle szolgáltatásokkal.

⁵ látogatónap alatt azt értjük, hogy egy adott fogadóhelyre élményszerzés céljából belépőjegy ellenében egy bizonyos időt (néhány órától akár egész napig) eltölt a látogató, majd elhagyja a fogadóterületet.

A kistérségben is érdemes számon tartani a Ferihegyre épülő Vecsésen elkészült 112 szobás 4 csillagos Airport hotel, mely konferencia teremmel, wellness központtal, zárt parkolóval, tárgyalókkal, kávézóval, étteremmel várja a vendégeket.

A kistérség jelenlegi és tervezett turisztikai kínálata

Néhány kiemelt fejlesztési elképzelés a kistérségen belül

A kistérség és a szomszédság településein, az agglomerációs helyzet és a befektetői nyomás következtében, a térség természeti és kulturális, történeti értékeire alapozva jelentős fejlesztéseket álmodnak vagy terveznek, vagy egyesek már megvalósulás közeli állapotban vannak. Ezek nagyléptékű áttekintése azért szükséges, mert a tervezett és megvalósuló fejlesztések hatására a térség és szomszédság turisztikai kínálata már 5 éves távlaton belül jelentősen átrendezik és erre az új helyzetre a kistérség érintett szereplőinek fel kell készülnie.

A legjelentősebb változásokat a termálvíz kihasználása és az ahhoz kapcsolódó fejlesztések hozhatják. Pozitív forgatókönyvek megvalósulása esetén egy új termál-tengely teremthető

a kistérségben és környékén Budapest szomszédságában. Az alábbiakban röviden összefoglaljuk e fejlesztések lényegét, elképzelt irányait és léptékeit.

Szada

Szadán egy norvég tulajdonos kezében van 123 ha terület, melynek tervezett hasznosítása még nem teljesen eldöntött, az önkormányzat egy világversenyek lebonyolítására is alkalmas golfpálya és az ahhoz kapcsolódó létesítmények megvalósítására ösztönzi a tulajdonost.

Szadán van vízjogi létesítési engedély két kútra, mely a termálfejlesztést alapozhatja meg a faluban. Szada nem szeretne teljesen egyéni hasznosítást, hanem Gödöllővel és Veresegyházzal egyeztetve szeretné a végleges elképzelést kialakítani. Nagy reményekkel néznek a fúrások elé és megfelelő eredmény esetén rögtön indítják a víz minősítését is. A vízhasznosítás egyik iránya az energetikai, a másik pedig a wellness, esetleg gyógyvíz jellegű felhasználás. Ezek egymáshoz való viszonya későbbi döntés kérdése.

Egy történelmi labirintus is terveződik a területen 32 engedély nélküli hulladéklerakó rekultivációjával kb. 2,5ha-os területen.

A termálfejlesztés kapcsolódik a falu déli részén egy öko-lakóterület megteremtéséhez (Waldorf iskola) és egy élőhely megőrzési programhoz, a lápi póc élőhelyének megőrzéséhez. A patak völgyben alakulhat ki a termálvízre alapozva egy termálfalu, melyre olasz-ír közös vállalkozásnak vannak tervei.

A terület rendezésével megteremtődhet egy gyalogos, kerékpáros kapcsolat is Veresegyház felé.

Isaszeg

Isaszegnek a terület 70%-os erdősültsége, történelmi hagyományőrzése, és a település termálkincse, a tavak és a természeti környezet kínál fejlesztési lehetőséget.

Az egyik fő fejlesztési irány lehet szintén a termálvíz kihasználása. A településfejlesztési koncepció (2003 február) szerint Isaszeg határában a kutatófúrások értékes termálvíz készletet találtak 600 m mélyen. A kút 300 l/perc vízhozamon 30 Celsius hőfokú vizet szolgáltat. Erre alapozva a koncepció úgy vizionálta, hogy Isaszegnek viszonylag jó esélye van a legmodernebb élményfürdő és gyógyfürdő megvalósításával a térség egyik legjelentősebb termálturisztikai központjává válni. Az Aquaprofit Rt. az élményfürdő létesítéséről megvalósíthatósági tanulmányt is készített 2002-ben. Az önkormányzat vezetése több befektetővel tárgyalt már a megvalósításról.

A másik fontos lehetőség a termálfejlesztéssel összekapcsolható történelmi tematikus út, egy szabadságharc tanösvény létrehozása a Isaszegi csata helyszínei körül.

Gödöllővel, Pécellel összefogva nagy lehetőséget jelent a két város közötti törendszerek felújítása és kibővített komplex hasznosítása. Szintén kistérségi szinten érdemes átgondolni, hogy az „lovarda koncentráció” ami Isaszegen is megjelent, milyen átfogóbb stratégiába

illeszthető. Ezt elsősorban a lovastanyák, lovardák tulajdonosainak közreműködésével kell kialakítani.

Kerepes

Kerepesen több elképzelés van a rekreáció, turizmus fejlesztésére, és a tervezett létesítmények a helyi lakosság közérzetét, szabadidőtöltését is szolgálják.

Az elképzelés a település ősi központjának helyi védelmét, rekonstrukcióját, az értékek láthatóvá, bemutathatóvá tételét szolgálná, többek között a faluháztól a templomhegyig a barlanglakások, a sárvár maradványainak a bemutatására.

Ehhez kapcsolódik a Szilas patak medrében egy biológiai tanösvény az ottani védett növények bemutatására, mely egy (jóléti) záportározó tóhoz csatlakozna, ennek tervei most készülnek. E 3 ha-os tó a tanösvénnyel együtt sokféle tevékenységre - horgászás, csónakázás, kerékpározás stb. - kínálna lehetőséget a helyi és a közeli fővárosi kerületek lakosai számára.

Másik elképzelés a Hungaroring közelségét szeretné kihasználni. Kerepesen a Hungaroringgel kapcsolatban semmilyen beruházás nem történt az elmúlt 22 évben. Szilason az önkormányzatnak van egy alkalmas 5 ha-os területe, ahol termálkutat lehetne fúrni, hogy az 1300 m mélyen levő termálvizet feltárják és arra alapozva szállodát és ahhoz kapcsolódva helikopter leszállót, sportpályákat építtessenek. Az önkormányzatnak jelenleg nincs forrása a kb. 200 milliós feltáró fúrás elvégzésére.

Hamarosan átadásra kerül a magánvállalkozásban épülő Vis Vitalis Egészségvédő és Rehabilitációs Szálloda (Intézet?) Kerepesen, mely Otto Warburg 1934-es felfedezését - az oxigéndús víz jótékony hatását a tumoros sejtekre - hasznosítja. A központban az ún. 'kaun' fürdőben nemcsak Magyarországról, hanem Európából is várnak gyógyulásra, rehabilitációra, egészségük megőrzésére áldozni kívánó vendégeket.

4.2. Tervezett nagyberuházások a kistérség szomszédságában

A jelenlegi nagy látogatószámot vonzó helyszíneken túl, további nagyberuházásokról is érdemes említést tenni, mert a térség turizmusát erősítő vagy gyengítő hatásuk is lehet.

Újpest

A Ramada Resort Aquaworld Budapest Európa legnagyobb jelenleg épülő fedett szálloda és élményfürdő-együttese. Egyedül az Amszterdamban működő hasonló létesítménnyel állítható párhuzamba. A 17 milliárd Ft-os költséggel megvalósuló létesítmény a M0-ás megyeri híd pesti hídfőjénél 8,6 hektáron várja a látogatókat 2008 őszétől. Az Aquaworld egyidejű max kapacitása 1800 fő.

A Ramada Resort szálloda 309 szobával lakosztállyal és apartmannal rendelkezik, összesen 838 vendéget tud elszállásolni egyidőben. A szálloda konferenciaközpontjának kapacitása 1000 fő.

Fót

Fót területfejlesztési koncepciójában olvasható egy SnoWorld Hungary Sport és Szabadidő Központ fantáziánévre hallgató fedettpályás sí- és korcsolya központ megépítése, mely a European Commercial Developments Ltd. kíván megvalósítani a Cora és a Bricostore áruházak mellett. A SnoWorld minden téli sport iránti igényt ki akar elégíteni. Többek között fedett lesiklopálya, korcsolyapálya, éttermek, üzletek, multiplex mozik, fitness központ kerülne kialakításra. Európában az első, a világon a harmadik ilyen létesítmény lenne, 29 ha területen, bekerülési költségei 25 milliárd HUF körül várhatóak. A befektető szándéknyilatkozatot adott és folyik a területek tulajdonjogi rendezése.

Fóton többféle elképzelés is van a Károlyi kastély és parkrész hasznosítására, mely nagy valószínűség szerint szintén a térség turisztikai kínálatát fogja erősíteni.

Veresegyház

Veresegyházon jelenleg is hasznosítják a termálvizet fűtésre, egy modern rendszerrel 34 közintézményt fűtenek a településen, központi irányítással. A másik hasznosítás a kis termálfürdő, melyhez évente 80,000 belépőjegyet váltanak. 2007-ben a termálvizet ásványvízzé és gyógyvízzé nyilvánították. A gondolkodás a termálvíz hasznosításáról két irányban megy. Egyik egy olyan termálfürdő megteremtése, amely elsősorban a helyi embereknek nyújt lehetőséget, természetes találkozóhelyet.

A másik egy termálszálloda létrehozása, mely külföldi befektetésből valósulna meg. Az előzetes elképzelések szerint ez egy 200 szobás 4-5 csillagos szálloda és konferencia központ lenne. A szállodára van komoly befektetői érdeklődés és az előkészületekbe már jelentős összeget fektettek. A beruházást jelenlegi állapotában 13-15 milliárdra becsülik.

Domonyvölgy

A Lázár lovastanyán terveződik egy 114 szobás wellnesshotel, beltéri, kültéri wellness lehetőségekkel, úszómedencével, gőzkabinnal. stb. és 500 fős konferencia és étteremi férőhellyel. Tervek már vannak, építési, hatósági engedélyek még nincsenek.

Tura

Turán immár 10 éve terveződik egy 5 csillagos kastélyszálló továbbá egy termál üdülőfaló. Az elmúlt években a kastély újból magyar többségi tulajdonba került és a Tura Invest nevű cég, mely magyar üzletemberekből áll, vállalta a kastély ügyét és próbál forrást teremteni még a korábbi, indiai tulajdonos által készített elképzeléshez.

5.1. A turisztikai fogadóképesség elemei.

Szálláshelyek:

Gödöllő kereskedelmi szálláshelykínálata az Erzsébet Királyné Szálloda belépéséig rendkívül szűkös, alulfejlesztett volt, így a turistaérkezések vendégszám, vendégéjszaka-szám mutatói is a városba irányuló turizmus lényeges indikátoraiként azt a piaci helyzetet sugallták, hogy a Város nem foglal el számottevő helyet a turisztikai piacon. Annak kérdése, hogy egy színvonalas városi szálloda hiánya az alacsony mutatóknak oka vagy okozata-e kevés fogódzó állt rendelkezésre. A Város reális megvalósíthatósági tanulmányon alapuló hiánypótló beruházása végre 2007-ben meghozta az előrelépést, ezzel több ponton előrelépést hozva a Város turisztikai arculatformálásában. A Város talán legközpontibb helyén fekvő műemléket a város tulajdonában álló ingatlanon álló volt Járásbíróság épületét a turizmus szolgálatába állította. Az épület egyben a szecesszió –a város identitáskeresésében, turisztikai arculatformálásában feltehetően a jövőben fontos szerepet játszó építészeti stílus – megtestesítője is, habár a „minimal-art” megközelítés, a KÖH rendkívül megszorító, az épület színválasztását, a homlokzat invitatív időszakos dekorációját is lekorlátozó megközelítése akadály a annak, hogy az épület egy figyelemfelkeltő hangsúlyt kapjon.

A hozzáértő vezetés révén a szálloda gyorsan helyzetbe került, a vendégösszetételben a egyelőre a hivatásturizmus dominál a szabadidőturizmushoz képest, a vendégkör 60%-a külföldi, a tartózkodási idő rövid. A konferenciaszolgáltatások vonzóak a városba és a környező településekre érkező corporate vendégkör számára. Az étterem zenés műsoraival, kulturális próbálkozásaival (irodalmi szalon), hagyományörző gasztronómiájával (Sisi - menü) megkezdte a pozíciószerezést a város vendéglátásában.

A város további panziói, vendégházai elsősorban corporate keresletet elégítenek ki elég jó kihasználtsággal. Gödöllő továbbra sem rendelkezik 4 és 5 csillagos szállodákkal.

Jelentős szerepe van – Gödöllő 2007-es év 20ezer fölötti vendégéjszaka-számában domináns helyet foglalnak el a Szent István Egyetem Kollégium ifjúsági szálláshelyei, melyek 1.300 felújított és 400 régi szobát jelentenek a július, augusztusi időszakban. A szállás fél-, és teljes panzióval is igénybe vehető. A szállásfoglalást a Gödöllői Agrár Központ „GAK” végzi.

	Kategória	Férőhelyek
Arany Étterem és panzió		
Erzsébet Királyné Szálloda	3xxx	124fő
Fakuckó Ifjúsági Szálló		
Galéria Panzió		
Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház		
Nóra Hotel		
Sissi Panzió		
Sony Panzió		
Sunshine Hotel		
Szent István Egyetem Kollégium	Ifjúsági	3400fő ?
Szentjakabi Vadászház		
Anda Vendégház		
Hegyesi Vendégház		
Nefelejcs Vendégház		

Konferenciaturizmus

Helyszín	Befogadóképesség (fő)
Kastély	800
Egyetem	1000
Mater Salvatoris	210
Erzsébet Királyné Szálloda	350
Kiskastély Étterem	120
ÁTK(KÁTKI)	100
Mezőgazd. E és Géptörténeti Múzeum	200
Városi Könyvtár- és Információs Központ	100

Gödöllő konferencia –fogadóképessége -*(kidolgozás alatt)*

Szent István Egyetem

Befogadóképesség : Aula 1000 fő

Üléstermek: 4 x 300 fős, 2 x 150 fős

nagyszámú 40 fős terem szekcióülésekhez

a Kollégiumi részlegben :

85 fős, 50 fős, 2 x 40 fős és 4 x 20 fős helységek az ülésekhez

forrás: Interjú Dr Bujáki Gábor

Erzsébet Királyné Szálloda

Bálterem széksorosan 120 fős befogadóképességgel, 1 db 15 fős kisteremmel

forrás: interjúVarga Zsolt

Királyi Kastély

Diszterem XXXX fő

Földszinti terem XXXX fő

Belső udvar XXXX fő

Barokk Színház XXXX fő

Forrás: interjú Dr. Újváry Tamás

ÁTK (volt KÁTKI)

Az Állattenyésztési Kutatóintézet (kötségvetési intézmény központja Herceghalom) gödöllői telephelye.

kötségvetési intézmény.

100 fős nagyterem, 60 fős kisterem , konferenciafelszerelés , melegkonyha rendelkezésre áll
Bevétel évi kb. 1, millió Huf (lakodalmak, időnként konferencia pl. 2008 állatorvosi) 3
fürdőszobás apartman is működik.

forrás : interjú Laca Péter

Kiskastély étterem

Konferenciaterem 150 fős , Étterem –átalakítható 120 fős , Terasz 180 fős

forrás: interjú Orosz Tamás

Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház

210 fő/ 2006 vagy 2007 rendezvények száma, bevétel?

forrás ...

Városi Könyvtár

100 fő...

Mezőgazdasági Eszköz- és Gépejlődéstörténeti Múzeum

200fő

Évi kb 200 rendezvényt tartanak ami a belépőkön fölül kb 10 millió Huf bevételt hoz.

Forrás: interjú Dr. Hencz Gyula

Vendéglők, kávéházak

Gödöllő vendéglátásában az elmúlt 20 évben jelentős változások történtek.. A hetvenes években igényes vendéglátóhelyként jószerivel csak a Rézgombos éttermet és a Halászcárdát lehetett említeni, mára már – köszönhetően a városi lakosság és az üzleti pezsgés nyújtotta keresletnek a vállalkozói kezdeményezéseknek, a kapcsolódó szakképzettségnek – 20-30 étterem, kávéház működik. A turisztikai attrakciók közelében található, hangulatos, többnyelvű étlappal rendelkező egységek száma azonban alacsony, érdekes módon a legszínvonalasabbak (Kiskastély, Napsugár, Szélkakas, Sziget) nem kapcsolódnak térbelileg sem a fő attrakciót jelentő Kastélyhoz, sem a város főteréhez , azaz a gyalogos turista számára nem kerülnek „képbe”. Valóban, megállapítható , hogy – értékelve a városi éttermek vendégösszetételét – e vállalkozások vendégforgalmuk jelentős részét nem a turizusból és különösen nem a külföldi turisták a la carte vendégként való megjelenéséből nyerik. Nagyobb megrendelést a turistaforgalom körében rendezvényekből : a Kastélyban zajló eseményekkel, rendezvényekkel, esküvőkkel összefüggő fogadások, díszvacsorák, továbbá a SZIE rendezvényeinek vendéglátás-igényei biztosítanak . E forgalomból az említett helyszínekkel szerződésben álló vendéglátói kör részesül. Korábban a Királyi Kastéllyal kizárólagos szerződésben álló fővárosi catering-cég élvezte a hegemóniát, mely a drága áraknak köszönhetően partnervesztést is okozott, mára ezt egy versenyemlegesebb, nyitottabb szolgáltató-választás váltotta fel.

Mindazonáltal a fő városi attrakciót jelentő Kastély, Szabadság tér- Városi Múzeum körzetében is vannak színvonalas éttermek , többnyelvű étlappal és hazai ,helyi specialitásokkal. (Kastélykert, Szélkakas, Galéria, Erzsébet Királyné Szálloda).

Új színfolt a nemzetközi vendéglátási trendbe illeszkedő színvonalas , snack-et is kínáló kávéház (saját cukrászüzem) a Solier , a Tűztorony, valamint a Corall pizzeria.

	Karakterisztikus épület és/vagy hazai gasztronómia többnyelvű étlappal:”x”
Arany Étterem és Panzió	
Borház és Bormester szaküzlet	
Bojtár Csárda	x
Corall Pizzeria és Söröző	
Camelot Söröző és Játéktér	
Császárkert Étterem	x
Don Pepe Pizzéria	
Erzsébet Sörkert - Pizzeria és Söröző	x
Fagyöngy Étterem	
Farfalla Fagylaltozó	
Galéria Panzió és Étterem	x
Hamvay Kávézó	
Internet Kávézó	
Karamell Cukrászda	
Kastélykert Étterem	x
Csülök Kisvendéglő	x
Kiskastély Étterem	x
Krémes Cukrászda	
La Valette Grill- és Salátabár	
Napsugár Étterem	x

Pelikán Étterem	
Pipacs Falatozó	
Pizza Fortuna	
Pizza Max Café	x
Pizza Palazzo	
Rétesház	
SML Hamburgerház	
Solier Cukrászda és Étterem	x
Sulyán Cukrászda	
Szélkakas Étterem	x
Sziget Vendéglő	
Teli Tál Étterem	
Tessedik Étterem	
Tűztorony Kávézó	x
Yellow Pub	x
Babati Pihenő és Vendégház	x

Lovasturisztikai szolgáltatások

Árpád Vére LovasiskolaSzáritópuszta
Babtvölgyi Lovasközpont
Ezüst ló Lovarda
Fenyves Lovasiskola(Csalogánytanya)
Monarchia Lovasközpont

A Monarchia Lovasközpont, sikertelen pályázat után, magánereiből kivitelezte a 38 szobás, 80,30 és 20 fős konferenciateremmel felszerelt 2008-ban átadásra kerülő szálláshelyet. A 35 ló a lovasoktatás, bértartás mellett lovastúrákra is rendelkezésre áll.

A Babatvölgyi Lovasközpont a Szent István Egyetem tanüzeme, lovardával, ugratópályával, nyitva áll a környék lósportszolgáltatásokat igénylői felé is, panzió is működik.

Az Árpád Vére Lovasiskola egyike annak a két kiemelt bemutatóhelynek Magyarországon, amely a magyar lovashagyományok ápolására specializálódott és azt professzionális módon gyakorolja. Vezetője, Harangozó János lovaskaszkadőr a magyar íj kezelésének mestere, Guinness-rekordot tudhat magáénak. Évente 20.000 diák vesz részt a szárítópusztai „Élő történelemóra”-kon és lakik jurtákban a táborozáson, ahol megismerkednek mindazzal, ami őseink lovaséletét közelebb hozza a ma emberéhez. Ajánlataikat a www.osztalykirandulas.hu honlapon ismertetik. Látványos, kaszkadőr-mutatványokban gazdag lovasbemutatóik, történelmi korok lovashagyományaira épülő tematikus programjaik a turisztikai piacon történő bevezetésre várnak.

5.2. A turizmus Gödöllő intézményrendszerében

Gödöllő Környéki Többcélú Társulás

A Gödöllő Környéki statisztikai kistérség 12 önkormányzata a közszolgáltatásokhoz való minél teljesebb hozzáférés, forrásaik együttműködéssel történő minél optimálisabb felhasználása céljából társulásra léptek. Együttműködésük fő területei a területfejlesztés, közegészségügy, közoktatás, turizmusfejlesztés. A turizmusfejlesztés területén még operatív intézkedések nem születtek, de létrejött a Turisztikai Bizottság és meghívásos pályázat keretében megbízást adtak /a jelen munka tárgyát képező/ turizmuskonceptió elkészítésére. A kistérség turisztikai bemutatását szolgáló DVD-t adtak ki, nyomtatott kiadványra is pályáztak.

GKRTE

A Gödöllő Környéki Turisztikai Egyesület 1995-ben jött létre a környék önkormányzatai, civilszervezetei, vállalkozásai és magánszemélyei révén a térség természeti és kulturális értékeinek megismertetése, idegenforgalmi kínálatának feltárása, rendezvények szervezése céljából, felvállalva a környék turisztikai létesítményei hasznosításához való segítségnyújtást, kiadványok megjelentetését, terjesztését, kiállításokon való részvételt, turisztikai szolgáltatóiroda létrehozását. A kastély megnyitásához kapcsolódva az Egyesület kezdetben nagy lelkesedést váltott ki és jelentős energiákat tudott mozgósítani a vállalkozók és civilek, s az érintettek körében, ez azonban az évek során elapadt és sokan távoztak vagy passzívvá váltak.

Az Egyesület kezdetben úttörő kezdeményezést jelentett a sokszereplős térségi összefogásra és együttműködésre, később azonban ez az együttműködés erősen formalizálódott.

Az Egyesület látványos, szakmailag színvonalas kiadványokat jelentetett meg, honlapot üzemeltet, 2 irodát tart fenn. Jelenleg 170 tagja van köztük 20 önkormányzat.

Tevékenységük évről évre egyre inkább a turisztikai információ és marketing területére összpontosított. A tagság kisebb része kivált, a megmaradt tagság elégedettsége az Egyesület munkájának hatékonyságával kapcsolatban igen megoszló. Kiadványaik továbbra is színvonalasak, azonban a turisztikai termékek korszerű piacra vitele már nem jelentheti domináns módon az írott kiadványok amúgy nem hatékony fogyasztóhoz juttatását. Az eseménylista sokszor elavult elemeket tartalmaz, a betett programok igen eklektikusak. Kérdéses az is, hogy ezek a kiadványok miként hasznosultak, eljutottak-e, eljutnak-e a megfelelő csatornákon keresztül a potenciális látogatókhoz. Honlapjuk keresőprogramja sokszor nem segít érdemben a keresett létesítmény megtalálásában. Az Egyesület által fenntartott 2 iroda közül az egyik olyan helyszínen található, hogy nem képes turisztikai

információs szerepet betölteni. Sikeres uniós pályázataik nem hoztak forgalmat a kistérségnek.

Mindazonáltal a térség piaci viszonyait jól ismerő vezetése révén az egyesület marketingmunkája többeknek segítséget jelentett, miközben – sikertelen integrációval és nem megfelelő munkamegosztással - egysíkúvá is tette az ideális viszonyok között többpólusú, a köz és a magánszereplők összefogásán alapuló, korszerű turizmusmenedzsment gyakorlatát.

Civil szervezetek

A Kistérség turisztikai fejlesztésében érdekelt szervezeteket is megemlíjük e körben, mert e szervezetek részt vállalnak a turizmus szervezésében, továbbá turisztikai fejlesztést célzó pályázat beadásakor velük együttműködve, - az Uniós elvárásokhoz igazodva - jobb eséllyel lehet forrásokhoz jutni.

A kistérség jelentősebb – a közjóért tett manifeszt tevékenységet is kifejtő civilszervezetei az alábbiak:

Királyi Kastély Baráti Egyesület, Sisi Barátai Egyesület, Gate Zöld Klub, Kistarcsai Kulturális Egyesület, Margita 344,2 Egyesület, Városvédő Egyesület, Gödöllői Értékvédő Közhasznú Egyesület stb. *(További egyesületek és bemutatásuk szerkesztés alatt)*

Turisztikai szakember-ellátottság

Gödöllőn a városvezetésben több - a turizmus gazdasági, szakmai összefüggéseit jól ismerő innovatív - szakember tevékenykedik, azonban tevékenységük alapvetően nem a turizmus fejlesztési, menedzselési, marketingirányítási tevékenységére irányult, e terület csak ad hoc kérdések menedzselésére szorítkozott. 2008.augusztus.1.-től – a város idegenforgalmi szolgáltatásainak promótálásáért, az információs munka alapjainak lefektetéséért felelős munkatársat vett fel, aki korábban a térségi Tourinform-iroda vezetője volt. A vendéglátós szakemberekkel folytatott beszélgetések egyik visszatérő témája volt a jól képzett szakemberek hiánya.

Megjegyezzük, hogy turisztikai oktatás- és képzés elérésére akkreditált intézet helyben (Szent István Egyetem) biztosítva van.

5.3. SWOT elemzés

<p>ERŐSSÉGEK</p> <p>Erzsébet királyné (Sisi) kultusza, Királyi Kastély nemzetközi ismertsége A Szecesszió divatja Máriabesnyő- Mária kegyhely Történelmi parkok jó elérhetőség A Szent István Egyetem létesítményei, programjai Ritka gyűjtemények (gép, méhész, szecesszió, gébank) Testvérvárosi kapcsolatok Fejleszthető konferencia kínálat Nagyszámú művészeti együttes a városban Pezsgő kulturális eseményturizmus zöld gyűrű, erdők Aktív pályázati és forrásszerzési tevékenység</p>	<p>GYENGESÉGEK</p> <p>egypólusú (Kastély-centrikus) kínálat látogató/kiránduló turizmus programja kevés minőség szálláshely gyenge turisztikai marketing nem turistabarát helyi közlekedés a turistairányítás hiánya a turizmust menedzselő szervezet hiánya helyi utak túlterheltsége/elkerülő út hiánya még nem elég erős kistérségi összefogás</p>
<p>LEHETŐSÉGEK</p> <p>Főváros közelsége beruházó tőke érdeklődése új élményekre éhes társadalmi rétegek, élménytársadalom Kihasztnátlan termálvíz TDM szervezet létrehozás M 31-es épülő autópálya közelsége Intenzív csatlakozás Budapest marketingjéhez</p>	<p>VESZÉLYEK</p> <p>nem jön befektető elszabadult energiaárak, globális hitel-és pénzügyi válság fejleszthető területek rendezetlen tulajdonviszonyai EU-s és más fejlesztési források nem jutnak ide halasztott autópálya és elkerülő út fejlesztések más térségek versenyelőnyt szereznek ökológiai veszélyhelyzet a Rákos patakon és a horgásztavakon nem összehangolt fejlesztések túlkínálatot eredményeznek</p>

II. RÉSZ

Fordulat és szerepváltás. A turizmusfejlesztés stratégiája

6.1. A turizmus nemzetközi és európai trendjei⁶

Az elmúlt öt évben a nemzetközi turizmust folyamatos és dinamikus növekedés jellemezte: 2003 és 2007 között a nemzetközi turistaérkezések száma közel egyharmadával (+209 millió érkezés) bővült. Európa részesedése tovább csökkent, a 2003. évi 57,9%-kal szemben 2007-ben a nemzetközi turistaérkezések 53,6%-át mondhatta magáénak. Közép- és Kelet-Európa ugyanakkor részesedését 9,8%-ról 10,6%-ra növelte az elmúlt öt évben, ami a nyugat- és a dél-európai desztinációk „rovására” történt. A UNWTO hosszú távú előrejelzése szerint a világ turizmusa tovább bővül, 2010-re a nemzetközi turistaérkezések száma meghaladja az egy milliárd főt, 2020-ra pedig várhatóan közel 1,6 milliárd érkezést regisztrálnak majd.

A nemzetközi turistaérkezések száma alapján az elmúlt években a legtöbb küldőpiacot jelentős bővülés jellemezte. Ezzel szemben Németország kiutazó turizmusa csökkent, ami a magyarországi beutazó forgalomban is megmutatkozik. A hazánk beutazó turizmusában szintén fontos szerepet betöltő Finnország, Hollandia, Olaszország és Svédország esetében a kiutazó turizmus stabilan alakult az elmúlt években. A – Magyarország turizmusában is fontos szerepet betöltő – küldőországok közül az amerikaiak, a britek, a franciák, az olaszok, a spanyolok, a svájciak, a dánok, a lengyelek és a hollandok 5-10%-kal, a csehek, az izraeliek, a svédek és az ukránok több mint 10%-kal, az oroszok pedig egyötödével többet költöttek külföldi utazásaikra 2007-ben, mint 2006-ban.

A fejlett, ipari országokban a turisztikai célú utazások több mint 70%-a még mindig személygépkocsival történik (a küldőpiacok és az úti célok közelsége folytán). Az emelkedő üzemanyagárak ellenére ez várhatóan közép- és hosszú távon is így marad – az alternatív üzemanyagok elterjedésének köszönhetően. A légi közlekedés fejlődését nemcsak az emelkedő üzemanyagárak, hanem a magas reptéri illetékek és a szigorú biztonsági intézkedések is lassítják. Az új desztinációk piacra lépésének előfeltétele új repülőtér építése, új útvonalak létrehozása. A légi közlekedéssel a rövidebb utak terén kelhet versenyre a vasút, elsősorban gyorsvasutak építése révén.

Európában – más földrészekkel összehasonlítva – a földrajzi adottságok miatt a légi közlekedésnek kisebb szerepe van, amit tovább erősít, hogy a nemzetközi turistaérkezések 86,5%-át (Közép-Kelet-Európában 84,3%-át) maguk az európaiak generálják. Európában 2005-ben a 437,4 millió nemzetközi turistaérkezés 40,3%-a légi úton történt, ezt meghaladta a közúti forgalom részesedése (44,8%). A hazánkat is magában foglaló Közép-Kelet-Európa

⁶ Az alábbi fejezet a Turizmus Rt. 2009-es marketing stratégia anyagának felhasználásával készült

esetében a földi forgalom szerepe jelentősebb (nemzetközi turistaérkezések 80,9%-a). A légi úton érkezők száma 12,6 millió főt tett ki 2005-ben, ami 14,5%-os részesedést jelent.

Európa turizmusa

Európa beutazó turizmusának trendjei

Az Európai Turisztikai Bizottság *adatai* szerint 2007-ben **az európai beutazó turizmus a nemzetközi érkezések, illetve a vendégéjszakák száma alapján 4-5%-kal bővült**. A fő küldőpiacok polgárai által tett **második-harmadik utazások száma ugyanakkor lassuló ütemben növekszik**.

Az európai országokban az érkezések száma jellemzően nagyobb ütemben növekszik, mint a vendégéjszakák száma, ami **a gyakoribb, ám rövidebb utazások folytatódó tendenciáját mutatja**.

Európa kormányai a turizmus fejlesztését gyakran a magánszektor feladatának tekintik. A magánszektor fokozottabb bevonása a PPP-megoldások, vagyis a **magán- és az állami szféra együttműködésében megvalósuló fejlesztések és akciók arányának növekedésében** is tükröződik.

Az európai lakosság utazásainak jellemzői

A Magyarország beutazó turizmusában alapvető szerepet játszó európaiak⁷ utazási kedve az IPK szerint 2007-ben sem csökkent: az elmúlt évben az európai lakosság által tett külföldi utazások száma átlépte a 400 milliós határt (409,3 millió utazás). A külföldi utazások kétharmada szabadidős, 15%-a hivatásturisztikai céllal történt. A szabadidős célú utazások közül az **üdülések, valamint a körutazások és városlátogatások a legnépszerűbbek**. A **nyári időszak** szerepe az európaiak külföldi utazásait tekintve továbbra is meghatározó, az utazások fele a május-augusztus időszakra esik. 2007-ben a szabadidős célú utazások **74%-ában történt előzetes foglalás**, ezen belül az európaiak az internetet (38%) és az utazási irodákat (29%) vették leggyakrabban igénybe (1. táblázat). Az **internet szerepe az utazások szervezésében a korábbi évek trendjeihez hasonlóan dinamikusan bővül**, 2007-ben tovább nőtt a világháló előnye az utazási irodákkal szemben (először 2006-ban haladta meg az internet az utazási irodákat a szervezés, foglalás tekintetében). Az utazók emellett szívesen foglalnak közvetlenül a szálláshelynél vagy a közlekedési vállalatnál.

Az **elmúlt évek trendjeit** vizsgálva elmondható, hogy néhány szempontból jelentősen változtak az utazási szokások. Az **átlagos tartózkodási idő** a külföldi (2003-ban 9,9 éjszaka) és a szabadidős célú külföldi utazások (2003-ban 10,2 éjszaka) esetében egyaránt **csökkent**. A szervezésben, foglalásban az **internet szerepe** jelentősen megnőtt. Az utazáshoz igénybe vett közlekedési eszközök közül a **repülőgép** iránti kereslet emelkedett, ami a vasút mellett a személygépkocsival történő utazások részesedését is negatívan

⁷A magyarországi kereskedelmi szálláshelyeken regisztrált külföldi vendégéjszakák 86,2%-át az európaiak adják.

érintette. A kiadások a szabadidős célú utazások esetében csökkentek (2003-ban 958 euró/utazás). A **demográfiai, társadalmi változások** az utazási szokásokban is nyomon követhetők, míg 2003-ban az utazók 53%-a volt városlakó, 2007-re ez az arány 84%-ra emelkedett.

Az európai lakosság által tett külföldi utazások jellemzői, 2007*

	Külföldi utazás	Szabadidős célú külföldi utazás
Időpont	május-augusztus (47%)	május-augusztus (52%)
Átlagos tartózkodási idő	9,6 éjszaka	9,9 éjszaka
Motiváció	szabadidős célú (68%) üzleti célú (15%)	tengerparti üdülés (32%), körutazás (18%), városlátogatás (15%)
Szervezés, foglalás	internet (35%), utazási iroda (26%), szálláshely (10%), közlekedési vállalat (8%)	internet (38%), utazási iroda (29%), szálláshely (10%), közlekedési vállalat (7%)
Közlekedési eszköz	repülőgép (50%), személygépkocsi (29%)	repülőgép (51%), személygépkocsi (30%)
Szálláshely	szálloda (52%), ingyenes szálláshely (23%)	szálloda (52%), egyéb kereskedelmi szálláshely (25%)
Kiadások	914 euró/utazás, 97 euró/éjszaka	932 euró/utazás, 95 euró/éjszaka
Demográfiai jellemzők	városlakók (84%) 35-44 évesek (22%), 25-34 évesek (20%), 45-54 évesek (18%)	városlakók (84%) 35-44 évesek (21%), 25-34 évesek (20%)

*A zárójelben levő adatok az utazások százalékában értendők. Forrás: IPK

A Turisztikai Világszervezet tanulmánya szerint a legfontosabb tényezők, amelyek a turizmus fejlődését meghatározzák, az alábbiak:

- **Gazdasági prosperitás és megfizethetőség:** az elmúlt húsz évben a növekvő jövedelmek és a csökkenő árak az utazások iránti kereslet növekedéséhez vezettek. Hasonló folyamat lejátszódása várható az olyan növekvő küldőpiacokon, mint Kína, India és Kelet-Európa.
- **Elérhetőség:** a technológia (például az internet és a légi közlekedés) fejlődésének köszönhetően könnyebbé vált az utazás megszervezése és megvalósítása. Az internet lehetővé teszi az árak és szolgáltatások gyors összehasonlítását.
- **Események:** a turisztikai desztinációk mind több ember számára elérhetővé válásával párhuzamosan növekszik a legkülönbözőbb események (a sporteseményektől a természeti katasztrófákig) hatása az utazási döntésekre.
- **Kulturális tőke:** a jólét és az iskolázottság növekedésével a kultúra egyre nagyobb szerepet játszik a desztinációk fejlődésében. A kultúra és az örökség egy nemzeti márka legfontosabb elemei közé tartoznak.
- **Globalizáció és verseny:** a globalizáció több választási lehetőséget jelent a turisták számára, a verseny pedig nagyobb értéket teremt. A gazdaságok és a kultúrák

nyitottabbá válásával párhuzamosan ugyanakkor nő az azonosságtudat, a helyi értékek szerepe.

- **Klímaváltozás:** az éghajlat nyilvánvalóan meghatározza a turisztikai desztinációk által kínált termékeket, az éghajlatváltozásnak számos meglévő desztináció áldozatául eshet.

A turisták igényei gyorsan változnak, amivel lépést kell tartani. Az internetnek köszönhetően a turisták ma már saját, egyedi igényeikre szabhatják utazásukat. Egyre inkább a Maslow-i önmegvalósítás szempontja szerint döntenek: a materiális javak birtoklásán túl az élményszerzés, illetve a szellemi értékek felfedezése motiválja őket. Ez magyarázza a **tevékenység alapú utazások** (például sport, extrém sport és hobbi) iránti érdeklődés növekedését. Az iskolázottság növekedésével párhuzamosan ugyanakkor nő a **kulturális turizmus** iránti igény is. A turisták szokatlan és autentikus élményre vágnak. A valóban autentikus élmény a kultúrára és a történelemre épül – innovatív módon bemutatva azt. Mindemellett továbbra is jelentős a luxusutazások iránti igény, legfeljebb az változik, hogy mit tekintenek luxusnak. Ezzel ellentétes tendencia az ún. önkéntes utazások számának növekedése.

Az egyik legmeghatározóbb demográfiai trend **az idős népesség arányának növekedése** a fejlett országokban. Mivel az idős népesség nagyobb arányban használja majd az egészséggel összefüggő szolgáltatásokat, és ezért utazásokat is hajlandó tenni (és nagy arányban ezt meg is engedhetik maguknak), **a turizmus és az egészségipar a jövő legnagyobb iparágai** közé tartoznak majd. Megjegyezzük ugyanakkor, hogy hosszú távon a nyugdíjak reálértékének csökkenése is elképzelhető, a nyugdíjkorhatár pedig várhatóan emelkedik a fejlett országokban.

A szülők elfoglaltsága miatt és az idősek jobb egészségi állapotának köszönhetően növekedni fog az ún. „**grand-travellers**” piaci szegmens aránya: vagyis azon nagyszülőké, akik unokáikkal utaznak együtt. Általában véve növekedni fog a multigenerációs utazások száma, ahogy változik a családok összetétele (gyakoribb válások és második házasságok). Ezzel párhuzamosan szintén erősödő trend a főbb küldőpiacokhoz közeli **második otthonok** vásárlása és használata.

A világ turizmusának körülbelül egyötödét **a fiatalok** generálják. A fiatalabb korosztályok növekvő jövedelme, az egyszemélyes háztartások számának emelkedése, valamint a növekvő jelentőségű társadalmi hálózatok következtében a 16-35 éves korosztály egyre többet utazik.

A gyakoribb, de rövidebb utazások, az all-inclusive szolgáltatások stb. mögött az idővel, **szabadidővel kapcsolatos változások** állnak. A még dolgozó, magas jövedelmű társadalmi csoportok rendkívül szoros időbeosztásban élnek, ezért a rövidebb és minden igényt kielégítő utazások mellett egyre nagyobb az igény az időkímélő speciális szolgáltatások, valamint a „menekülést”, teljes kikapcsolódást biztosító utazások iránt.

Mind az üzleti, mind a szabadidős turizmusban nő az **árérzékenység** és – legalábbis bizonyos szektorokban, lásd diszkont légitársaságok – csökkennek az árak. A digitális

kommunikáció fejlődésével, a telekonferenciák lehetőségével csökken az üzleti utazások iránti igény, bár a személyes találkozás szerepe továbbra is megmarad. A jövő üzleti utazója kifinomult, igényes, nemcsak a költségek, hanem az idő tekintetében is érzékeny. Az üzleti utazók nem hajlandók pusztán a funkcionalitásért magasabb árat fizetni – csak a hozzáadott értékért.

Az **éghajlatváltozás** hatására változik az utazások iránya és emelkedik a nyári szezonon kívüli utazások száma.

A technika információs csatornákat biztosít és befolyásolja a turisták úti cél választását, mivel azonban a turizmus az élményekről szól, a virtuális világ nem fogja az utazást helyettesíteni. Nő az ún. web 2.0, vagyis a felhasználók által generált tartalmak jelentősége az utazási döntések során.

Turisztikai kínálati trendek

A klasszikus desztinációk mellett **új desztinációk** lépnek a piacra: India, Kína, Törökország stb. Ian Yeoman turisztikai jövőkutató szerint 2030-ra a turizmus legnagyobb nyertese a nemzetközi érkezések számát tekintve Kína, a nemzetközi turizmusból származó bevételeket tekintve pedig az Amerikai Egyesült Államok lesz. A nyertesek közé tartozik majd rajtuk kívül Törökország, Makaó, Ausztrália és Malajzia, **a legnagyobb vesztes pedig Európa lesz**, amely a jövőkutató szerint 2005 és 2030 között piaci részesedésének 13%-át veszíti majd el.

A verseny egyre jobban erősödik a desztinációk között mind a kínált turisztikai termékek, mint az alkalmazott marketingeszközök terén. Az üzenetekkel telített piacon **jól felismerhető, hiteles, etikus és fenntartható desztinációmárkákra van szükség.**

A gyorsan változó fogyasztói igények gyors helyzetfelismerést és gyors reagálást igényelnek mind a nemzeti turisztikai marketingszervezet, mind a szolgáltatók részéről. A versenyelőny megszerzése érdekében egy lépéssel a turisták előtt kell járni, azaz még kezdeti fázisban definiálni az új igényeket.

A fentiek következtében **a piacok szegmentálása**, a megfelelő célcsoportok kiválasztása, valamint a termékfejlesztés és a marketing során megvalósuló **innováció** szerepe fokozott jelentőséget nyer.

Az ökológiai szempontok előtérbe kerülésével a turisztikai marketingtevékenység során szükségessé válik a kínált **termékek fenntarthatóságának** kommunikálása.

Az új **kommunikációs technológiák** (például Iphone), illetve a technológia újszerű használata (például web 2.0.) a turisztikai vállalkozások és nemzeti marketingszervezetek részéről is alkalmazkodást igényel, mind a marketingkommunikáció, mind a marketingkutatás területén.

Az **éghajlatváltozás** számos desztináció számára növekvő fenntartási költségeket és speciális biztonsági fejlesztéseket jelent. Az üvegházhatást okozó kibocsátás korlátozásának érdekében egyre nagyobb a közlekedési és szállítási költségek emelkedését eredményező „klimatikus adók” bevezetésének valószínűsége.

A **növekvő mobilitás** a turizmus munkaerőpiacán is egyre jobban érvényesül, ami megkérdőjelezheti a nyújtott szolgáltatások autentikusságát.

6.2. Forгатókönyvek Gödöllő turisztikai fejlesztéséhez

Forгатókönyv-elemzésünk célja, hogy a helyzetelemzés és a nemzetközi trendek bemutatása után segítsünk végiggondolni, hogy milyen különböző fejlődési pályák lehetségesek a körülmény és a helyi döntések alakulásától függően. Az itt leírt forгатókönyvekkel nem azt állítjuk, hogy az események így fognak alakulni a valóságban. Mindössze azt kívánjuk bemutatni, hogy bizonyos körülmények és döntések következményeként miként alakulhatnak a dolgok a turizmus fejlesztés területén.

Trendforгатókönyv

A trendforгатókönyv azt mutatja meg, hogy az ügyek, dolgok az eddigiekhez hasonlóan alakulnak, jelentősebb változásra nem lehet számítani.

A városban továbbra is a kiránduló turizmus marad a domináns, a város gazdasági életében a turizmus nem tud jelentős szerepet betölteni. Ez abból fakad, hogy a kastélyon kívül más vonzerő fejlesztés, helyreállítás forráshiány vagy más okok miatt nem történik. A turizmusban érdekelt vállalkozások és vonzerő tulajdonosok között nem alakul ki átfogó összefogás és együttműködés, mindenki külön-külön próbálkozik sikerre vinni saját éttermét, irodáját, intézményét, programját. Nem sikerül a városban a jelenleginél sokrétűbb munkakapcsolatot kialakítani az egyetemmel, inkább csak protokoll szinten működnek a kapcsolatok, de gyakorlatias akciók, együttműködések csak elvétve jönnek létre. A kastélyban felépülő szálloda egy szűk elit és a nemzetközi politika és diplomácia szolgálatában áll, jelentősebb inspiráló hatása a turizmus kínálatra (a pénzbevételeken kívül) nem lesz. Mivel a város több területen nincs tulajdonosi pozícióban, illetve tulajdon és használat szempontjából nem rendezettek bizonyos állami intézmények és tulajdonok, ezért a város e területeket nem tudja optimálisan hasznosítani.

A turizmus szempontjából a város közlekedése nem javul, az egymástól távol eső vonzerők megközelítése az egyéni turistáknak gondot okoz. A város parkjaiban legfeljebb szinten tartást tud biztosítani a város, a zöld környezet minőségének javítást nem. A városba érkező turisták útbaigazításáról senki nem gondoskodik, folytatódik a 'csendes háború' a kastély előtt az éttermek részéről a vendégekért. A turisztikai marketing anyagokban hirdetett néhány vonzerő kritikán aluli állapota miatt kisebb-nagyobb botrányok adódnak. A turisztikai termék nem formálódott programcsomagok hiánya miatt, Gödöllő mint turisztikai desztináció, nem jelenik meg a turizmus-piacon, a külföldi csoportokat beutaztató utazási irodák ajánlataiban továbbra is csak a Királyi Kastély és a Lázár-Lovaspark programjai szerepelnek. Az egyéni turisták a Gkrte-anyagaiból ismerik meg a Gödöllői régiót, a Heritour nemzetközi program keretében kidolgozott „papirizű” tematikus útvonalak bejárása csalódást okoz.

Optimista forgatókönyv

A optimista forgatókönyv azt a lehetséges fejlődési utat mutatja be, amikor a körülmények és a döntések kedvező helyzetet teremtenek a turizmus fejlesztéséhez.

E forgatókönyv szerint következő öt-tíz év óriási lendületet ad a város és azon túl a kistérség turisztikai fejlesztéseinek. A város sikeresen pályázik az Új Magyarország Fejlesztési Terv és a Norvég Alap forrásaira is, így a városszépítés, a befektetések előkészítése ütemesen halad. A kastélyban épülő szálloda végleg meggyőzi a bizonytalanok befektetőket és a város szinte valamennyi tervezett létesítményéhez jönnek befektetői források. Már 2010-re megépül a város termálfürdője, ami további beruházásokat generál. 2010-re megépül az M31 –es, 2011 –re pedig elkészül a város körüli elkerülő út. E fejlesztések további szállodaépítéseket eredményeznek a városban, továbbá olyan kisvállalkozások létrejöttét, amelyek az utasokat Gödöllőre és környékére hozzák. A fürdő mellett a repülőtér beruházása is jó ütemben halad és 2012-ben már 100 fölött fogadnak kisgépeket, 2013-ra pedig a Hungaroringre érkező VIP vendégek egyik fogadó kapuja lesz a repülőtér. A belváros 2015-re teljes mértékben átalakul, elsőbbséget kapnak a gyalogosan vagy kerékpárral elérhető intézmények.

Kiépül a turista-tájékoztató információs táblarendszer, mely a kialakított városnéző útvonalon gyalogosan vezeti a turistát egyik nevezetességtől a másikig. Kialakításra kerül a (nosztalgia)buszos városnéző program, mely összekapcsolja a belvárost a távolabb fekvő vonzerőkkel (Egyetem, Babat, Máriabesnyő). Megoldódik a Barokk Színház hasznosítása (balett-, és opera kamara előadások) az utazási irodák számára is programozható műsorterffel.

Sikerül megoldást találni a Művészttelep házainak újraélesztésére és 2011-re a Művészttelep alapításának 110. évfordulójára nemzetközi ünnepségsorozattal emlékeznek meg a magyar szecesszióról, mely nagyon sok látogatót vonz Gödöllőre.

Rendeződik a Testőr-laktanya jelenlegi tarthatatlan helyzete és itt kap helyet a „Magyar Szecessziós Múzeum” – a Városi Múzeum szakmai felügyelete alatt.

A Királyi Kastélyban 2009 -re beindul és elsöprő sikert arat Magyarország első hang- és fényjátéka, amely a Budapest by night programok körében is új szint és tömegesen érkező turistacsoportokat jelent, s ebből a helyi vendéglátó-kapacitás is profitálhat.

Megnyílik és üzemel a Látogató Központ a Rézgombos helyén, ahol a klasszikus turista-információ mellett kistérség-bemutató filmvetítés, mesterségbemutatók, ajándéktárgy-árusítás a szolgáltatás és a Látogatóközponthoz csatlakozó étteremben a turista a térség gasztronómiai specialitásait is megkóstolhatja.

Az Alsóparkban létesül a 700 magyar rózsafajtát bemutató, abszolút nemzetközi vonzerőt jelentő Nemzeti Rozárium, ahol meg is vásárolhatók a különleges rózsafajták.

A budapesti Millenárison óriási sikert aratott, de 2004-ben lebontott „Álmok álmodói-Világra szóló magyarok”, a „magyar géniusz” alkotásait: felfedezéseket, találmányokat bemutató nagyszabású kiállítás újraéled Gödöllőn, az egykori Remiz épületében.

2011-re befejeződik az egyetemen a Gép-múzeum rekonstrukciója. 2014-re pedig a város és az egyetem a kollégium mellé olyan nagyméretű sportcsarnokot épít, amely világversenyek rendezésére, nemzetközi vásárok, koncertek rendezésére is alkalmas. Az egyetem meglévő sportlétesítményei, kollégiumai és a városban már meglévő magasabb kategóriájú szállások révén ideális helyet jelentenek a fővároson kívüli rendezvények, konferenciák rendezésére. A megalakuló TDM szervezet menedzserei, új alapokról indítva, sokfordulós egyeztetések után, 2010-re új megállapodásokat kötnek a Gödöllő - Isaszeg közötti horgásztavakkal és megindul a tavak környezeti rendbetétele és a terület komplex rendezése, rekultivációja és összetett turisztikai hasznosítása. A lovastanyák képviselőivel folytatott egyeztetések eredményeként Gödöllő és környéke sokszínű lovasturisztikai kínálattal jelenik meg a turisztikai piacon.

Az egyetemen 2012-ben végeznek az első diákok a turizmus szakon. A Kistérségi Társulás koordinációja révén, a kistérség települései szoros egyeztetést folytatnak a turisztikai tervekről és a beruházásokban egymást kiegészítő, erősítő kapacitásokat teremtenek. Gödöllő mellett Szadán és Veresegyházon is létrejön termálfürdő, eltérő karakterrel és szolgáltatásokkal, és e 3 fürdő rövid idő alatt rendkívül népszerűvé válik a budapestiek körében. A Lázár Lovasparkban is elkészül 2010-re egy magasabb kategóriájú wellness szálloda. 2011-től a kastélyban elindul az újabb rekonstrukciós szakasz. 2015-re Gödöllő Pest megye egyik legfelkapottabb turisztikai fogadóterülete lesz.

Márisbesnyőnek sikerül kihasználnia a 2008- as év presztízs - növelő eseményeit (basilica minor rang, Mária Múzeum) és a 2009-ben ünneplendő, 250 éves évforduló jó marketingmunkájával megalapozza, hogy a Mária-kultusz egy jelentős színhelyként vallásturisztikai központtá fejlődjön 2015-ig.

Pesszimista forgatókönyv

A pesszimista forgatókönyv azt a lehetséges fejlődési utat mutatja be, amikor a körülmények és a döntések kedvezőtlen helyzetet teremtenek a turizmus fejlesztéséhez.

A külső körülmények változása és más szervezeti- és személyi okok miatt a városban tervezett beruházások nem kapnak támogatást. A befektetők rendkívül óvatosan tárgyalnak és konkrét szerződést nem lehet velük elérni. A város nem tud a turizmusra hatékony forrásokat áldozni, a tervek megvalósulása 2015 utánra programozódik át. A városi közlekedésben nem lehet a turisták problémájára megoldást találni. A létrejövő TDM szervezetben nem lesz elég ember a feladatokhoz, így egy idő után kifárad a szervezet és nem tudja megoldani a vele szemben támasztott fejlesztési feladatokat. A térségben nem sikerül együttműködő légkört teremteni, összehangolás helyett az egymással folytatott rivalizálás a jellemző, aminek következtében túlkapacitások, átfedések jelennek meg a

fejlesztésekben. Nem sikerül megoldást találni a szennyvíztisztítás problémájára, a Rákos patak eliszapolódottsága egy-egy nagy eső alkalmával iszapelöntéseket, halpusztulásokat, kisebb ökológiai katasztrófákat okoz, ami erős negatív visszhangot vált ki a közvéleményben.

Az Egyetem súlyos pénzügyi válságon megy keresztül és nem tud forrást szerezni fejlesztésekre, az intézményi fenntartás is nagy erőfeszítésekre kerül. A Művésztelep ügyét nem sikerül megoldani az örökösökkel, a házak továbbra sem látogathatók.

A Testőr-laktanya műszaki állapota tovább romlik, az altalaji vizesedés következtében a falak megroppannak, az épület esetlegesen összeomlik, elpusztul a XVIII. századi műemlék.

A város adóbevételei nem növekednek, nő az eladósodottság, nem lesz forrás a turizmus fejlesztésekhez. Az agglomerációban megvalósuló más nagyléptékű turisztikai és rekreációs fejlesztések elhalványítják Gödöllő vonzerőit. Gödöllő nem tud kitörni a másodlagos fogadóhely pozícióból, megmarad 2-3 órás kulturális kirándulóhelynek.

6.3. Gödöllő - Jövőkép célállapot

Gödöllő közép távon jelentős szerepet kapott a hazai és nemzetközi turisztikai piacon. Vonzerői turisztikai termékekké váltak, fogadóképességének fejlődése azt eredményezte, hogy attrakcióit nem csak a tartózkodással nem járó kirándulóturizmus keretében látogatják. A virágzó turizmusipar a helyi lakosságnak munkalehetőséget biztosít, a vállalkozások egy része kifejezetten a turizmusnak köszönhetően prosperál. A népszerűség egy városi identitást hozott létre, mely a tudatosan tervezett arculat üzenetével eszközévé, segítőjévé válik a város turisztikai piacon elért sikerének. Létrejött a város és a kistérség vállalkozói, civil szervezetei együttműködésén alapuló összefogás, mely az új turisztikai intézményrendszer hátterével sikeresen menedzseli a turizmust: követi –elemzi a piaci helyzetet, a trendeket, a versenytársak jelenlétét, kezdeményezi, szervezi a pályázatokon való részvételt, összefogja a városi, városon kívüli kistérségi partnerségeket a közös terméképítés és közös piaci fellépés érdekében. A turizmus szempontjai a várostervezés, a városi infrastruktúra tervezés megkerülhetetlen szempontjává, meghatározó elemévé váltak.

Összességében Gödöllő turisztikai bevételei az első évtized közepéhez képest nagyságrendekkel növekedtek, a turizmusipar növekedésének mutatói közül immár nem a látogatószám, hanem a turista fajlagos költése, a tartózkodási idő hosszúsága is olyan mutatókat mondhat magáénak, mely révén Gödöllő a Régió jelentős desztinációjává vált.

Jövőkép

Gödöllőn az évezred második évtizedének végére a turizmus átalakult a kirándulóturizmus-célpontból tartózkodási célponttá. A város, a kistérség és Budapest meglátogatásának kiindulóbázisává vált.

Megépül a Fürdő, mely a fővárosiak első számú vízi rekreációs központjává válik, emellett meghatározott indikációjú gyógyvize, magas színvonalú gyógyászati szolgáltatásai széles körben ismertté és keresetté teszik. A Fürdő fedett része –téli nyári üzem módjával – a helyiek és környékbeliek kedvenc üdülőhelyévé is vált, a létesítmény megtérülése gyors.

Elkészül a Kastélyban a 4 csillagos szálloda, a városban sorra nyílnak a különböző kategóriájú szállodák, panziók, többségükben konferenciaterem is kialakításra került. A nagyszámú tartózkodó vendég kiszolgálására jellegzetes építészetében a gödöllői barokkhoz igazodó illetve építészeti kuriózumokat képviselő éttermek kávéházak nyíltak. Megnyílik a sport- és konferenciaközpont, benne az egyetemisták és a városlakók sportszükségeit kiszolgáló uszoda, amely az egyre jelentősebb ifjúsági turizmus és a bővülő alacsony kategóriájú szálláshelyek vendégeit is hosszabb tartózkodásra sarkallják. Gödöllő – a Kastély újabb szakaszainak átadásával létrejött konferenciafőhelyek és a Sportcsarnok kiállítási és sportstruktúrája, a Géptörténeti Múzeum bővítése révén a nemzetközi és hazai konferencia és kongresszuszervezők kedvelt célpontjává vált. Az Egyetem kuriózum gyűjteményeivel önmaga is sokszínű attrakció.

A repülőtér korszerű sportközponttá vált, a város és térség fölülről való megtekintésének, a Hungaroring rendezvényeire látogatóknak is kiinduló bázisa. A Kastélyrekonstrukció

folytatódott, a városi parkok rekonstrukciója befejeződött, Gödöllő a parkok, tavak, szökőkutak városa lett.

A Főtér és környéke megújult, sétányok, kávéházak , szabadtéri Galériák folytonos rendszere vezeti a vendéget a Kastélytól a Főtérig, a Városi Múzeumtól a Művelődési Házig, a Hattyús tótól az Egyetemig, a Királyi Váró múzeumáig.

A város attrakcióit hagyományos, és kuriózum közlekedési eszközök, elektromos minibuszok, konflisok kötik össze, az élményláncot teremtve a turisták számára. A város központját már nem terheli a nagy átmenőforgalom, az elkerülő út megépült.

A vendég Gödöllőre érkezési pontjain :a Királyi Várónál, az M3 autópálya lejárataánál ,az Isaszeg felőli úton touch info pontok várják , de a város bevezető pontjain kívül is térképtáblák és elektronikus tájékoztatók segítik a professzionális vendégirányítást.

Gödöllő több értékkel pozicionálja magát : városi –turisztikai identitását elsősorban Erzsébet királynéhoz kapcsolja, akinek képe a város és Budapest számos pontján mosolyog a látogatóra,félreérthetlenné téve a Királyné és a Város kapcsolatát. Gödöllőhöz Máriabesnyő, mint vallási központ és a szecesszió is hozzátartozik .

Közép-Magyarország legzöldebb zónájában, Budapest zöld gyűrűjében, Gödöllő olyan környezetben várja a vendéget, ahol a természethez kapcsolódó számos aktivitás kínálkozik: kiépített lovasútvonalak, és kerékpárutak, ökoturisztikai programok állnak rendelkezésre.

A turistát a turisztikai információ Gödöllővel és a környező települések attrakcióival együtt szólítja meg, a szűkebb tágabb térséggel erős együttműködés jön létre.

A város gazdaságában az turizmussektor vállalkozóinak iparüzési és idegenforgalmi adóbevételeiből a város gazdálkodásában kb. 10% részesedést ér el, tolvagyűrűző hatása, a helyiek számára a szolgáltatásokat szélesítő hatása miatt is elismerést nyer. A Város által beszedett idegenforgalmi adó tömege és annak állami kiegészítése önmagában is jelentős forrást ad a további sikeres marketingtevékenységhez. A turizmus a város sikerágazata lett, a fordulat és szerepváltás turisztikai stratégiája a várost nemzetközileg elismert kulturális és örökségturisztikai desztinációvá , országosan elismert és keresett egészségturisztikai desztinációvá tette.

6.4. Egy új turisztikai desztináció létrehozásának stratégiája

Javasolt stratégiánk alapüzenete, hogy Gödöllőn a következő 10 évben alapvető fordulatot kell tenni a turizmus fejlesztés területén és látványos attrakció és fogadókapacitás fejlesztést kell végrehajtani.

A stratégia átfogó célja: _ Gödöllő és vonzáskörzete 10 éven belül önálló turisztikai régióvá válik. Az új turisztikai régióban a város és a térség vonzerőinek összekapcsolásából és a létrejövő szolgáltatásokból a helyiek sokrétű, 10 pilléren nyugvó olyan turisztikai termékkínálatot teremtenek, amely Gödöllőt számos piaci szegmens számára vonzó fogadóhellyé teszi.

A város és a térség turizmusának pillérei az alábbiak:

Erzsébet királyné(Sisi) kultusza és a Királyi Kastély

A szecesszió

Vallási turizmus - Máriabesnyő

Egészségturizmus-termálfürdő

Golfturizmus

Konferencia és szakmai turizmus

Aktív turizmus

Ifjúsági turizmus

Repülés és sport

Falusi turizmus

Az átfogó stratégiai célban megjelölt állapot eléréséhez a városnak különböző időszakokban különböző stratégiát kell folytatnia. A jelenleg is látható változásokat szem előtt tartva 2009-2010-ben egy diverzifikált stratégiát célszerű a városnak folytatni. EZ alatt azt értjük, hogy a város erősségeire építve olyan vonzerő, szervezeti és fogadókapacitás fejlesztést kell elindítani, mely a jelenlegi túlzottan 1 pillérre (Királyi kastély) alapozott kínálat mellé felsorakoztatja a szecessziót, a vallási turizmust, továbbá a termálfürdő létrehozásával megteremti az egészségturizmus alapjait. Ebben az időszakban ki kell építeni turizmus menedzsment szervezetét is, vagy a jelenleg pályázatot TDM keretből, vagy saját forrásból.

2010 végére, 2011 elejére várhatóan befejeződnek azok a folyó-, illetve tervezett beruházások – M31, kastély szálloda, stb. – amelyek már a 2011-es évben, a magyar EU elnökség idejére lehetőséget adnak, hogy a diverzifikációs stratégiát fokozva, 'offenzív' stratégiába váltsa át a város, mely a város és a térség erősségeire alapozva segíti tovább építeni a turizmus kínálat pilléreit.

Többek között:

- repülőtér létrehozását,
- golfturizmus megteremtését,

(ezzel kapcsolatban, bár a piaci kilátások kedvezőek, szükségesnek tartjuk a tervezett helyszín alkalmasságának ellenőrzését, elsősorban a pályához szükséges vízellátás szempontjából, továbbá, mivel Szadán hasonló elképzelések fogalmazódtak meg, szükségesnek tartjuk az ottani vezetéssel történő egyeztetést. Ha mindkét beruházás napirenden maradna, akkora kecsesítő piaci lehetőségek ellenére különösen fontosnak tartjuk az előzetes gazdasági megvalósíthatóság ellenőrzését.)

- konferencia turizmus leindítását
- aktív turizmus fejlesztést (lovasság, kerékpáros, horgász, természetjáró)
- ifjúsági turizmus fejlesztést.

Nem a városhoz, hanem az agglomeráción kívüli települések kínálatához tartozik a falusi turizmus fejlesztése, mely térségi szinten a kínálat 10. pillérét jelentheti.

A stratégia megvalósítását 4+1 stratégiai programba javasoljuk szervezni.

A 4 +1 stratégiai program az alábbi:

1. Vonzerő és kínálatfejlesztés
2. Szervezetfejlesztés
3. Fogadóképesség fejlesztés
4. Marketing stratégia

A +1 stratégiát azok a viszonyok indokolják, amelyek új attitűdökre alapozva átlendíthetik a megfeneklett ügyeket, helyzeteket és a jelenlegi vesztes-vesztes pozícióból győztes-győztes pozícióba segítik az érintetteket. Ez nemcsak gödöllői és térségi, hanem sokkal inkább magyar sajátosság, a magyar közélet állapotának egyfajta jelzője.

Gyakorlatiasan, égető szükség van a rossz helyzetek, kompromisszumok, döntések - amelyek idővel 'fekélyessé' váltak vagy 'becsontosodtak' és gátolják az előrelépést – számára új alapokról megoldásokat keresni. Ez azért is szükséges, mert sokszor a helyiek, az érintettek már nem látják, nem érzékelik bizonyos helyzetek tarthatatlanságát, veszélyét, a változtatás szükségességét. Új alapokról indulva kellene ezekről az ügyekről előítélet nélkül tárgyalásokat és intézkedéseket kezdeményezni.

6.5. A fordulat és szerepváltás stratégiai programjai

Gödöllő turizmusfejlesztési stratégiára teendő javaslatainkat a következő kondicionáló tényezők alapján tesszük:

- a helyzetfeltárás következtetései
- a nemzetközi és hazai turisztikai trendek
- a SWOT elemzésünkben tett megállapítások
- a környező térségek helyzetére és fejlesztéseire történt kitekintés

Kiindulásunk az, hogy egy város turizmuspiacra való sikeresebb megjelenéséhez a következők szükségesek:

- vonzerők
- ha vannak vonzerők, de állapotuk vagy bemutathatóságuk nem megfelelő, akkor ezek biztosítása
- megfelelő infrastruktúra
- speciálisan turizmust könnyítő közlekedési infrastruktúra
- a célcsoportoknak megfelelő szálláshelykínálat
- turisták igényeire alapozott vendéglátó szolgáltatások
- programkínálat
- korszerű látogatásmenedzsment és vendégirányítás
- személyi és szervezeti feltételek
- hatékony marketing tevékenység.

Ezek bármelyikének hiányossága a sikeres turizmus akadály , így a turizmusstratégiának ezen dimenziókban az optimalitás létrehozását kell céloznia.

Stratégiai programjainkat – a könnyebb áttekinthetőség és a szakma illetve az Eu pályázatok szokásos tipológiája rendszerezésében az alábbi kategóriák , mint fejlesztési irányok szerinti bontásban mutatjuk be.

Stratégiai programok
Vonzerőfejlesztés(Attrakciófejlesztés)
Szervezetrendszer fejlesztése
Fogadóképesség fejlesztése
Turisztikai termék piacra vitele(Marketing
+1 Régóta megoldásra váró ügyek

6.5.1. Vonzerőfejlesztés

A turizmus fellendülése elképzelhetetlen vonzó attrakciók nélkül. A vendég nem a mégoly színvonalas szálláshelyért önmagában jön a Városba, ha érkezésekor kitűnő információs rendszer és jó közlekedés segíti is vándorlását, jövetelének oka-célja, az a motívum, mely (az ebbe a desztinációba) utazását, mint döntést kiváltotta: a vonzerő. Ezek léte mellett szükséges, hogy állapotuk kielégíthető legyen, továbbá bemutathatóságuk is kedvezzen a turisták igényeinek. Ezért e körülmények megteremtése-fejlesztése a stratégia lényegi része.

Munkacsoportunk a városi vállalkozókkal, a kultúra helyi résztvevőivel, civilszervezetekkel tartott fórumán megtapasztalta azt a rendkívül erős igényt és biztosítékkeresést, hogy a városi turizmus fejlesztésekor nem elég az általános és turisztikai infrastruktúra fejlesztése, továbbá a turisztikai termékek eddigénél jobb piacra vitele de mindennél fontosabb a gödöllői attrakciók fejlesztése, amely nélkül -e Fórumnak többségi véleménye, mely a munkacsoport által is visszaigazolható- a Város nem képes az eddigénél nagyságrenddel nagyobb részt hasítani a hazai idegenforgalmi piacon.

Egészségturisztikai fejlesztések (kidolgozás alatt)

Termálfürdő

Gödöllő fürdővárosi hagyományai a háború előttre nyúlnak vissza a Blaha Lujza fürdő és a Gizella fürdő népszerű, ismert fürdők voltak, sajnálatosan bezárásra kerültek.

A Város – az Egyetem uszodáját leszámítva – nem rendelkezik fürdővel.

Fürdő kialakítására több oldalról is megalapozottnak tűnő igény van, amely körülmények messzemenően valószínűsíthetik a beruházás gazdasági fenntarthatóságát:

- a lakosságnak igénye van sport és rekreációs szolgáltatásokra,
- a vendégkör adott

- a környező kistérségben nincs színvonalas –téli-nyáron üzemelő –fürdő
- a Főváros lakosságának egy része –főként a családostok és a –

a látszólag széles fürdőkínálattal rendelkező Budapesten sem találnak spa és wellness szolgáltatásokkal felszerelt fürdőt. A budapesti 4 csillagos szállodák fürdői kis méretük miatt a szállóvendégek felé zártak, az 5 csillagosok rendkívül megdrágultak. A „klasszikus” gyógyfürdők, az erős gyógyászati részleg mellett úszásra, wellness, beauty szolgáltatások igénybevételére kevésbé alkalmasak, ezért sokan 60-110 km-t utaznak (Esztergom, Győr, Siófok) egy félnapos vízi kikapcsolódásért. A számtalan hazai egészségturisztikai beruházás ellenére, a Főváros körüli kínálati piac –főleg a középrétegek vásárlóereje szempontjából- kielégítetlen.

- a térségben, így a város alatt termálkincs húzódik.
- a Város már kinyilvánította a lakosság felé a termálfürdő beruházás szándékát

- a fürdőfejlesztéshez kapcsolódó wellness szállodák , bár a gyógyszállóknál rövidebb tartózkodási idővel jellemezhetők, rendkívül magas fajlagos költségűek.
- az egészségturizmust Nemzeti Turizmus Stratégia kiemelt fejlesztési prioritásának tekinti
- a fürdő vízellátásán kívül a feltörő víz egy további részének , mint megújuló energiának hasznosításával egybeköthető

A kérdés, úgy tűnik az , hogy

- hol (a Város melyik részén)
- milyen konstrukcióban., partneri együttműködésben
- milyen típusú ,kategóriájú fürdőt és szállodát építsenek.

Alapos megfontolás és újragondolás tárgyát kell képezze , hogy abban az esetben , ha elemzések az alsóparki hévíz minőségének kuratív alkalmasságát igazolják és gyógyvízzé nyilvánítása várható , célszerű –e a tervezett Fürdő kihelyezése a Város külterületére illetve jelenleg mezőgazdaság művelés alatt álló területére. E megfontolások az alábbi okokból célszerűek:

- az Alsóparkban lévő eredetileg tervezett helyszínnek a kezelő SZIE től való átvételére vonatkozó alknak még lehet mozgásteret. A Kertészeti tanüzem más felajánlott ingatlan területére átköltöztethető.
- A történelmi részekben laza térszerkezetű („kissé üresnek tűnő”)városban növelné a mozgalmasságot, attraktivitást a Kertészet területének átvételével az alsóparki zöld rendszert meg sem bontó elhelyezés.
- a külterületeken történő elhelyezés szervesen tenné a kapcsolatot a Várossal, a vendégek mozgását , a történelmi attrakcióval való élménylánccá kapcsolását gátolná. (Sokan Budapestről egyből a Fürdőhöz mennének , a Városba be sem jönnének, annak vendéglátásában , kiskereskedelmében vendégként nem jelenének meg)

Úgy tűnik, a köztudomásba került megközelítések szakági-, megvalósíthatósági ellenőrzése szükséges, ugyanis , a város költségvetését rendkívül megterhelheti a fürdőberuházás és üzemeltetés a hosszabb megtérülési idő miatt. Amennyiben legalább a szálloda-befektetést magánbefektető indítja ,vagy valamilyen PPP konstrukció jön létre , a Város kevesebb kockázatot vállalna. Ingatlan átadás, közös projektég stb. eszközeivel ösztönözheti a befektetést , mégis elkerülve a kockázatot.

Tekintettel arra , hogy a Kastélyban már előkészítés alatt áll egy magas kategóriájú (valószínűleg 4 + (4 star superior) szállodafejlesztés, a fürdőhöz egy minőségi , de 4 csillagosnál nem magasabb kategóriájú szálloda kapcsolása tűnik optimálisnak.

Kulturális- és örökségturizmus fejlesztés.

Gödöllő turisztikai arculatában bármilyen újrapozicionálás veszi is kezdetét, nem hagyhatja figyelmen kívül azt, hogy a turisztikai piacon legmagasabb „árfolyamú” értéke, legismertebb vonzereje, sőt halványan már létező turisztikai márkájának legerősebb pillére a kulturális és örökségturizmus. A Grassalkovich Kastély, mint attrakció, a színvonalas kulturális rendezvények, események olyan értékei, USP-jei a Városnak, melyeket a következő időszakokban is meg kell őrizni, ezért álláspontunk szerint a Város egyik elsőszámú stratégiai programjának a jövőben is a kulturális és örökségturizmus fejlesztésének kell lennie. E prioritás nem áll szemben a „feljövő” üzletágakkal, a kialakítandó további termékekkel (pl. Fürdő), hanem szinergikus kapcsolata révén segíti annak gazdaságilag fenntartható életre hívását. (Olyan fürdővárost szívesebben választanak gyógyüdülésük célpontjává, ahol számos kulturális attrakció van)

A kulturális turisztikai termék nemcsak alacsony költséssel járó kirándulóturizmus lehet. Számos nemzetközi példával igazolható, hogy egy sikeres város életében a kulturális gazdaság és kulturális turizmus milyen jelentős szerepet játszik, a kultúra, mint gazdaságfejlesztő tényező kiemelkedő fontosságát sok példa bizonyítja (a Ruhr-vidék és Közép-Anglia válságba jutott iparvárosai nem újraparosítással, hanem a kulturális szolgáltatások fejlesztésével nyertek új fellendülést)

Gödöllő középtávú turisztikai fejlesztésében kulcsszerepet kell kapnia a kulturális és örökségturizmus fejlesztésének, kiemelt alprogramként a Kastélyszínház attrakciójának továbbépítésével (állandó gyűjtemény, stb.) a városi művészeti pezsgés (Városi Múzeum, Petőfi Sándor Művelődési Központ, szabadtéri kiállítások) erősítésével, a Művésztelep feltámasztásával, az eseményturizmus új helyszíneken (Főtér, Alsópark, Egyetem stb.) történő, a Kastély kulturális hegemoniáját oldó megszervezésével.

1. A Kastély

Periódus : folyamatos

A Grassalkovich Kastélyegyüttes fejlesztése a Kastély teljes helyreállításáig folyamatosan napirenden lévő attrakciófejlesztési program. (A felújítás a jelenleg induló 4. szakasz befejezésével sem éri el a teljes épületegyüttes 50%-os rekonstrukcióját)

Fejlesztési periódus: folyamatos

E fejlesztések között szerepelnek felújítással, vendégirányítással kapcsolatos fejlesztések, de a munkacsoport részéről „alprogramként” további vonzó-erősítő intézkedésekre teszünk javaslatot. E javaslatok célja a Kastéllyal összefüggő turisztikai termékek diverzifikálása

- **barokk színház hasznosítása** Períódus:2009
a speciális színpadi technikát is felhasználó rövid – Sisiről szóló,
külön belépővel látogatható filmvetítések , balett-, és opera kamara előadások stb.
- **hang- és fényjáték:** látogatottságnövelő új turisztikai termék:
Períódus : 2009

2. Szecesszió (fejlesztési) program

- A Művésztelep látogathatóvá tétele .

Períódus: rövid távú, 2010)

A GIM-ház közelében lévő vadregényes kertben álló A Nagy Sándor ház és a Remsey – Ház,- később a Belmonte ház –látogathatóvá tétele, bekapcsolása az idegenforgalom vérkeringésébe...Jelenleg a volt Művésztelep hagyományait a

GIM ház művészei tartják életben Katona Szabó Erzsébet vezetésével. A házban kerámia és szövő-műhely működik, ez utóbbiban dolgozik Remsey Jenő unokája, Remsey Flóra is, akinek a fia is művészi pályára lépett - páratlan módon immár a negyedik generációt képviselve a Remsey családban. A házban folyamatosan értékes kiállítások látogathatók, emellett képzés is folyik, nyári alkotótáborok vannak. A kert az egykori művésztelep asszonyainak hagyományait folytatva gyönyörűen ápolt, és különleges színharmóniát kínál évszokról –évszakra. A stratégiai program az egykori Művésztelepet több helyszínű az egykori életet felelevenítő és élményszerűen bemutató kiállító centrummá tenni , amely egyrészt az egykori Művésztelepet magát mutatná be élményszerűen, másrészt neves képzőművészek időszakos kiállításainak adna helyet. Az utca megfelelő vendéglátó, és kényelmi berendezésekkel lenne kialakítva magyar Montmarte ként megőrizve a kisvárosias utca hangulatát, mégis színvonalas szolgáltatásokat nyújtva a turistának.

3. Mezőgazdasági Géptörténeti Múzeum (fejlesztési)program

Períódus : rövid távú

A már jelenleg is kuriózumnak számító , a kiállított tárgyak működésének bemutatására képes , remekül menedzselt , nagy látogatottságú múzeum felújítása és új funkciókkal való bővítése szükséges. A földszinti helységekre ráépítve hatalmas területű konferenciaterem alakítható ki , mely növeli Város konferenciaturisztikai piacon való kínálati erejét , s a Múzeum látogatóinak is további – oktatással , előadással való összekapcsolásra lehetőséget adó –motivációt biztosít.

3. Új vonzerők létrehozása

Periódus: rövid távú

▪ **Nemzeti Rosarium**

Gödöllő, mely a magyar kertörökségnek már eddig is kiemelkedő történeti és botanikus kertekkel rendelkező – a központi régióban különösen kiemelkedő – része (forrás: Állami Műemlék helyreállítási és Restaurációs Központ kiadványa, 2007) , a parkok városa. A hungarikumnak tekinthető budafoki és törökbálinti – csak magyar fajtákból álló, nemzetközi versenyen aranyérmet nyert, magyar történelmi személyek-, és városok nevére keresztelt rózsákkal– rózsakertészet és génbank áttelepítése Gödöllő új attrakciója lehetne. A telepítés helyén és környékén számottevő pótlólagos kereslet jelentkezne, a rózsakert, az örökségmegőrzés újabb példájával is a város imázs-elemévé is nőhetne.

▪ **A Magyar Szecesszió Múzeuma**

A szecesszió növekvő európai népszerűsége és a városi művészettörténeti emlékek megalapozzák , indokolják egy önálló gyűjtemény létrehozását, állandó kiállítás keretében történő bemutatását a Városi Múzeumban.

▪ **Tematikus városnéző programok**

(Izd. Mellékletek)

Hosszabb távon elképzelhető egy „világraszóló kiállítás”, amely már egyszer bebizonyította, hogy óriási tömegek megmozgatására képes: a Budapesten, a Millenárison felépített, majd szétszedett, a „magyar géniusznak” emléket állító gyűjtemény. Magyarok közül már sokan, de a külföldiek még itthon nem látták (a 2000. évben, Hannoverben megrendezett Világkiállítás sikertörténete volt: a Magyar Pavilonban berendezett hasonló kiállítás a pavilont 150 ország között, az első 10 közé juttatta !):

- **„Álmok álmodói, világra szóló magyarok”** – Magyar tudástörténeti kiállítás feltámasztása Gödöllőn a kulturális turizmus , mint egyik fő prioritás a váltakozó időszakos kiállítások mellett igényli a sokszínű , kuriózumszámba menő gyűjteményeket.

A képzőművészeti – különösen a modern művészet kiállításai meghatározott szegmens körében keresettek , egy a magyar szellem alkotásainak , találmányainak látványos megjelenítését nyújtó tematikus állandó kiállítás – a korábbi Millenáris Parkban bemutatott „Álmok álmodói „ mintájára vagy feltámasztásával hatalmas érdeklődésre tartana számot. (Helyszín: Remíz / ÁTK stb.)

4. Vallási turizmus Máriabesnyő vallásturisztikai központtá alakítása

Periódus: közép távú

A Máriabesnyői Kegyetemplom jelenleg nagyszámú (évi kb 50.000) látogatót fogad , azonban a látogatók irányítása ,számukra szolgáltatások biztosítása számos hiányosságot takar , mind a magas színvonalú menedzsment, mind a –hely szellemével összhangban álló – üzleti lehetőségek kihasználása szempontjából.

A fejlesztési program olyan korszerű vendégirányítási vendéglátó, kiskereskedelmi létesítményekkel felszerelt létesítmény együttes elindítását szorgalmazza, mely a létesítmény menedzsmentjét, a marketing üzeneteket is színvonalasan eljuttató – a térségi TDM-el – együttműködésben tevékenykedő menedzsment szervezetettel rendelkezik.

A jelenlegi helyzetben a látogatók a külső miséző oltár előtt gyülekeztek, az egyéni látogatók sokszor nem találták a bejutás módját , a templom sokszor csak előzetes bejelentésre volt látogatható, a látogatás lehetősége sokszor önkéntes idegenvezetők rendelkezésre állásától függött. Javaslatunk szerint egy **látogató-fogadóhely** kerülne **kialakításra**, a Szt. József kápolnából **kávézó, könyvesbolt, illemhelyek** épülnének, a boltíves pince misebor kóstolók helyszíne lenne , a Kolostor refektórium a egyedi hangulatú étteremként funkcionálna. A **Grassalkovich-Filagora** –már jó úton haladó-rekonstrukcióján kívül a **Templom és Kolostor környezete is megújulásra** kerülne, parkolók kerülnek kialakításra Az istálló sor 8 elemében **multimédiás** (a London Experience mintájára) **Bible Experience film** kerülne levetítésre , teremről teremre kalauzolva a vendéget. Máriabesnyő intenzíven kapcsolódna be a **nemzetközi Mária Út útvonalába**. A **Mater Salvatoris** Lelkigyakorlatos Ház **rendezvényhelyszínként** egyre nagyobb jelentőségű **vallási konferenciákat** fogad majd , a **Mária Múzeum** ismertsége, a látogatószám nő, az ajándékboltok forgalmat hoznak helyi biotermelőknek, iparüzési adóbevételt a városnak. (A látogatószám középtávon 250-300ezerre nő).

5. Konferenciaférőhely-fejlesztés

Periódus: rövid távú

A jelenlegi konferenciahelyszíneket színvonalas idegenforgalmi terméké kell formálni a sikeres piacra vihetőség végett .

A konferenciaturizmus a világ turisztikai trendjei fényében folyamatos növekedést mutat.

A nemzetközi konferenciavendégek kb. 38-40%-a konferenciáit, kiállításait, kongresszusait, vásárait un. kongresszusi központokban tartja. Magyarországon ilyenek viszonylagos hiányában (Budapesten a Hungexpo és a BKK működik a Tüskecsarnok és a Syma Csarnok áll fejlesztés alatt) a konferenciákat 85%-ban szállodákban , szállodák konferenciatermeiben vagy konferenciateremként használt helységeiben tartják.

- A konferenciavendég költsége , tartózkodási ideje tetemesen meghaladja az átlag turistáét.
- A konferenciatermek kongresszusokon kívül vásások, kiállítások, vállalati tréningek, work-shopok, incentive ünnepek , vállalati rendezvények (hivatásturizmus)számára, továbbá családi rendezvények (esküvők stb.)

részére is kihasználást nyernek.

- A Nemzeti Turizmus Stratégia kiemelt (kiemelten fejlesztendőnek ajánlott) terméktípusa.

Gödöllön számos helyszínen (lásd táblázat) konferenciafőhely áll rendelkezésre, azonban egyes szegmensek és meghatározott technikai feltételeket (akusztika stb) elváró körnek alkalmas kínálat nincs.

Ezért és a kereslet magasfokú esélyét látva tesszük meg javaslatunkat a

Város által tervezett *Sportcsarnok konferencia funkció* számára is alkalmas kialakítására.

Kongresszusok esetében a MICE trendek vizsgálata azt mutatja, hogy a helyszín (Város)megválasztásánál még az ár is nagyobb szerepet játszik az , hogy a létesítmény a résztvevők elvárásainak megfeleljen.

A kongresszusi desztinációra való alkalmasság további elemei megvannak bár Gödöllön , azonban ez az első lényeges –a fogadóképességet érintő – feltétel relatíve hiányzik.(SZIE hiányosságai a vendéglátást illetően stb.)

a további –meglévő – feltételek:

- jó megközelíthetőség
- közbiztonság,vendégszerető miliő
- szabadidős vonzerők
- vendéglátás színvonala
- egyetem főiskola – tudományos élet (tudományos háttér – műhelyek)

(pl ennek is köszönhetően rendezett egy évtizede több száz fős Vadgazdálkodási és előtte Vadbiológiai Kongresszust , emellett a Kastély is rendszeresen rendez orvosi, gyógyszerész kongresszusokat, az ÁTK – volt KÁTKI- pedig hamarosan állatorvosi kongresszust)

6. Aktív turizmus *(kidolgozás alatt)*

Periódus: közép távú

- golfpályafejlesztés
- lovasturizmus fejlesztés
- kerékpáros turizmus fejlesztés
- természetjárás
- repülősportfejlesztés

7. Ifjúsági turizmus *(kidolgozás alatt)*

Periódus: közép távú

6.5.2 Szervezetfejlesztés

A Turisztikai Desztináció Menedzsment Szervezet létrehozása

Gödöllő városa 2008. szeptemberében regisztrációt nyújtott be Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Regionális Operatív Programok Irányító Hatósága által kiírt pályázathoz a helyi Turisztikai Desztinációs Menedzsment kialakításához kiírt pályázatra. A regisztráció – várhatóan november eleji – elbírálását követően lehet a tényleges pályázatot benyújtani.

A fejlesztési projekt szakmai célját és tartalmát a városvezetés az alábbiakban jelölte meg.

A projekt szakmai célja megteremteni a szervezeti kereteket ahhoz a turizmus-fejlesztő munkához, melynek révén az értékeihez képest alulpozicionált Gödöllői kistérség szerepe a turisztikai piacon megerősödik: új, nemzetközi versenyképességet jelentő turisztikai termékek jönnek létre, melyek kihatással lehetnek a magyar turizmus egészére. Történelmi múltja révén a terület olyan egyedi adottságokkal rendelkezik, amelyek turizmusba léptetése egyszerre jelenti a meglévő nemzetközi kereslet kielégítését és az ország-imázs új elemekkel történő bővítését: magyar szecesszió- Gödöllői Művésztelep, a Mária-kultuszra épülő vallási turizmus- Máriabesnyő, az Erzsébet királynéra épülő Sisi-kultusz - Gödöllő és környéken, élő néphagyományok a térség falvaiban stb. Az aktív turizmus: lovaglás, horgászat, természetjárás is kiváló adottságokkal bír a térségben, a szervezők, fenntartók összefogását gerjesztő profi turisztikai szakmai vezetés hiányában azonban nem váltak turisztikai terméké. Az abszolút nemzetközi vonzerőt jelentő Gödöllői Grassalkovich (Királyi) kastély és a komplex turisztikai programot nyújtó Lázár Lovaspark meglévő programjai mellé - a TDM kínálta keretek között- új, tematikus programsomagok kerülhetnek, megszüntetve a mára jellemző helyzetet: a turisztikai szolgáltatók maguk viszik piacra termékeiket, hiányoznak a turisztikai termékek. A turista-igényekre koncentrálnak termékfejlesztés, új, élmény-központú programok kialakítása révén a Gödöllői

kistérség a Dunakanyar- és a Ráckevei-Soroksári Duna-ág mellett harmadikként léphet be a főváros turisztikai kínálatát bővítő Közép-Magyarországi desztinációk sorába, növelve annak turista-megtartó képességét, az átlagos tartózkodási idő hosszabbítása és az 1 főre jutó bevétel emelkedése mellett.

A TDM szervezet- a pályázatban meghatározott feltételeknek megfelelően – legalább három főből áll: vezetője az előírt, magas fokú szakmai képzettséggel rendelkező TDM menedzser, akinek irányításával működik a 2 fős Tourinform iroda.

Kistérségi együttműködés

Gödöllő a turisztikai piacon új szerepre törekszik. A Város és vonzáskörzete akkor szerezhethet az eddiginél nagyságrenddel nagyobb szerepet a turizmus piacán, akkor válhat nagyobb eséllyel sikeres desztinációvá, ha a szerepváltáshoz szükséges vonzerő és kínálatfejlesztést, továbbá a fogadóképesség fejlesztését a környezetében lévő kistérséggel együttműködve, a kistérség településgazdáival, vállalkozóival, civilszervezeteivel közös gondolkodással, összefogásban valósítja meg.

Az előző pontban jellemzett desztináció menedzsmenttel kapcsolatos szervezet kialakítás nem teszi nélkülözhetővé azt, hogy Gödöllő a Gödöllő Környéki Többcélú Kistérségi Társuláshoz tartozó településekkel közösen külön (a TDM –en kívül) is kialakítson együttműködések. A Város természetes határai, ebből következően természeti adottságai (gödöllői - isaszegi tavak stb.), az épített örökség (Gödöllő-Valkó Csörsz Árka stb.) olyan diszkontinuitásban képezik a leendő sikerdesztináció földrajzi és turisztikai kínálati helyszínén, hogy a Város határainál meghúzni a turisztikai kínálat és annak piacra viteli munkájának határát – súlyos hiba lenne.

A fejlesztési források megszerzése (kerékpárutak stb.) során is a forrásjuttató uniós stb. pályázatok előnyben részesítik az együttműködésen alapuló fejlesztési igényeket.

Gödöllő, mint turisztikai sikerdesztináció természetes partnere a magát szintén új feljövő kisrégióként identifikáló, magának turisztikai arculatot formáló, kulturális, öko-, stb desztinációként pozicionáló Gödöllő Környéki Kistérség, mely „sokszínű mozaik Budapest kapujában.”

Számos élménylánc alakítható ki (az ehhez szükséges kínálatfejlesztéssel és termékek létrehozásával, közös marketinggel) a kastély-vonalon Péccellel stb. a természeti adottságok és aktív turizmus vonalán Isaszeggel, Szadával, és a Gödöllői Domság ölen fekvő kistelepülésekkel Valkóval és Vácszentlászlóval, a népművészet vonalán a Budapesttel szomszédos agglomerációs településekkel stb.

Együttműködés a szomszédos kistérségekkel, a Fővárossal és határon túli partnerekkel

A fejezet desztinációs menedzsment szervezettel foglalkozó részében már foglalkoztunk a sikeres turizmus menedzsmentnek az önkormányzat- vállalkozók- civilek összefogási dimenziójával , mint a hatékony turizmus menedzsment – szervezési-szervezeti feltételével.

Az előző részben a Várossal szomszédos településekkel együtt történő kínálatfejlesztő és marketing együttműködésének hasznáról és szükségességét állapítottuk meg , e helyütt is hangsúlyozva , hogy ennek az együttműködésnek az élére a kistérség legbefolyásosabb városának Gödöllőnek kell állnia.

A turisztikai keresletet felkelteni és kiszolgálni képes sikeres desztinációfejlesztés igazi sikere azonban még további együttműködéseket is igényel. Minél távolabb haladunk a küldő piacok körében , minél távolabbról érkezik a turista , annál inkább szükséges , hogy érdekes , komplex kínálat kerüljön horizontjába. Egy kevés elemű kínálatnak nehezebb vonzást kifejtenie , és a turisztikai piacon fordulatra készülő városnak nem szabad kirekesztenie a – bizonyos tekintetben konkurrens- térségi kínálatot sem. Éppen ellenkezőleg : Gödöllő előnyt remélhet a családos turista fogyasztási dilemmájának megvívásakor, akkor , amikor babati stb. szabadidős programjainak és gödöllői ebéd kiajánlásakor a verseyházi Medvefarm meglátogatását is behozhatja a családi „élménylánc”-ba. Éppígy a tematikus barokk /Grassalkovich emlékek iránt érdeklődők is nagyobb vonzást kapnak Tóalmás, Aszód stb. kastélyának képbe hozásával.

A szomszédos kistérségekkel kialakítandó együttműködések a forrásszerzéstől a turisztikai marketingig sok területre kiterjedhetnek.

Az együttműködésre ajánlott partnerek közül az egyik legfontosabb :Budapest. A főváros marketingjére való rákapcsolódás továbbá a régiós és országos marketingszervezetek kampányaiba , kiadványaiba való bekapcsolódás (RMI, MT ZRT) a gödöllői kínálat nemzetközi és országos piaci üzeneteinek kihagyhatatlan lehetősége.

A határon átnyúló kapcsolatok – különös tekintettel Gödöllő intenzív testvérvárosi kapcsolataira – sok tartalékot rejtnek , melyek turisztikai dimenziója eddig nem került kihasználásra. A testvérvárosi kapcsolatok további lehetőségei (a kapcsolatba bevitt Gödöllő turisztikai desztinációs arculatának felhasználása) további perspektívát nyújtanak.

6.5.3. Fogadóképesség fejlesztése *(kidolgozás alatt)*

6.5.4. Turisztikai termék piacra vitele (Marketing)

A marketingstratégiát a Város szempontjából figyelembe veendő turisztikai trendekre, a SWOT-elemzés eredményeire, illetve a kialakított jövőképre alapozzuk.

Mivel a tanulmány helyzetelemző részében foglalkoztunk már azzal, hogy jelenleg mi jellemezi a Város és a környezetét jelentő kistérség marketingtevékenységét, ezért itt most csak a helyzetfeltáró részben foglalt megállapítások közül a marketing stratégia szempontjából a leglényegesebbeket emeljük ki mint a marketing stratégia kiindulási pontjait:

- Hiányzó marketing kutatások: vendégkörre, imázsra, konkurenciára vonatkozóan
- Térségmarketing szükségessége, és emiatt, illetve korábbról eredeztetve a kistérség formai és tartalmi - arculatának kialakulatlansága, imázsának hiányosságai
- A térség turisztikai kínálatában a Kastély meghatározó szerepe
- Diverzifikált, azaz változatos, különböző piaci szegmensek számára vonzerőt jelentő turisztikai adottságok és kínálati elemek a kistérségben és a Városban
- A turisztikai adottságok terméké alakításának alacsony szintje
- Erős eseménymarketing
- Gyenge turisztikai szegmentációs és termékdisztribúciós tevékenység
- Gyenge tájékoztatási-információs tevékenység (táblarendszer hiányosságai)
- A kistérségi ill. városi összefogásban rejlő előnyök felismerésének, szándékának hiánya.

Ezek tehát a helyzetfeltárás során ismertté vált legfontosabb, város - és térségspecifikus tényezők, amelyek a leginkább befolyásolják a Város jövőbeli marketing stratégiáját, amelyek bemutatásakor a következő pontokat tárgyaljuk

Stratégiai marketing célok

- **Gazdasági-jövedelmezőségi** Magyarország kulturálisturizmusának egyik kiemelkedő célpontjává válni Az egészségturisztikai és golfurisztikai piacon, valamint a konferencia turizmus piacán olyan forgalmat elérni, amely 2018-ra a Város adóbevételeinek 10%-t adja.

Alapcélok

A marketing stratégia az alábbi gazdasági célkitűzések megvalósítását szolgálja:

- A kereskedelmi szálláshelyeken a vendégéjszakák számának évi 100%-os emelése
- A látogatóforgalom évi 50%-os növelése
- Az egy főre jutó vendégköltés évi 100%-os emelése
- Az átlagos tartózkodási idő 4 éjszakára emelése 2012-ig.

Termékfejlesztési politika

A termékfejlesztési politikát "Stratégiai programok " című fejezetben mutattuk be részletesen - messzemenően figyelembe véve a marketing-, azaz a későbbi piacra vitel szempontját. Amennyiben az ott javasoltak megvalósításra kerülnek, a Városturizmusa jelentős minőségi és mennyiségi változáson megy keresztül:

- jelentősen bővül a megcélzandó vendégcsoportok köre
- erősödik a Város vonzereje, növekszik vonzáskörzete
- bővülő kapacitásai és szolgáltatásai piacbővülést eredményeznek
- figyelembe kell venni az egyes vendégkörök eltérő igényeire, azok összeegyeztetésére, illetve a szolgáltatások kellő elkülönítésére, amely a vendégirányítási rendszer professzionális megtervezését és megszervezését igényli
- alapkövetelmény a társadalmi ,gazdasági és környezeti fenntarthatóság.

Szegmentáció-célcsoportok meghatározása

Terméktípusok és célcsoportok

A különböző turisztikai termékek iránt földrajzilag más és más területről , életkor ,nem , családdá szerveződés , foglalkozás, jövedelem iskolázottság ,vallás ,életstílus szerint más és más réteg mutat érdeklődést , a valóságban e szegmensek összekapcsolódnak. (Többváltozós szegmentáció áll fenn).

Ezek értékelése alapján kerül eldöntésre ,mely szegmensekbe lépünk be a termékekkel mely célpiacokat érdemes kiválasztani , majd a **termékpozicionálást** megejteni.

Turisztikai termék-elemenkénti bontásban a marketing kommunikációs stratégia részletes bemutatása:

A Célcsoportok meghatározása:

Kulturális turizmus	Kulturális csak kiránduló	Konferencia és üzleti turizmus	Egészség-turizmus	Ifjúsági- oktatási	Aktív turizmus
Külföldi középréteg	Budapesten meg szálló turisták	Cég tréning tartó vállalatok, szakmai rendezvénygazdák	Budapestről nemcsak „gellértfürdős” 1-2 szolgáltatást, de hosszabb gyógyító .kúrát igénylők	Kulturális, agrár értékek bemutatását igénylő iskolai csoportok	Budapest közeli golflehetőséget kereső felső tízezer,
Külföldi magasabb jövedelmű	Buda-pesti lakosok	Kiállítások rendezői, vendégei			A túrázást „királyi” látónivalókkal összekötni kívánó fiatalok
Külföldi senior		Fehérgalléro-sok			
Belföldi régió kívüli					

Marketing kommunikációs stratégia - turisztikai termék-elemenkénti bontásban

Termékenkénti kommunikációs cél , marketing üzenet (információ, imázs)

Jelen fejezetben a marketing kommunikációs stratégiát mutatjuk be oly módon, hogy részletes javaslatot adunk turisztikai termék-elemenként azok piaci pozicionálására, a hozzájuk köthető célcsoportokra, a kommunikáció céljaira, a marketing üzenetre (imázs, információ) és a marketing kommunikációs mix (reklám, közönségkapcsolatok /PR/, vásárlás ösztönzés (sales promotion) összeállítására. A marketing kommunikációs stratégia végül kitér a Város egészéhez kapcsolódóan is a fenti tevékenységek szerint részletezett feladatok bemutatására.

A közép-távú marketing stratégia részben már meglévő turisztikai termék-elemei, amelyekre a marketing kommunikációs stratégiát készítjük a turisztikai koncepció alapján a következők:

6.5.5. +1 Régóta megoldásra váró ügyek

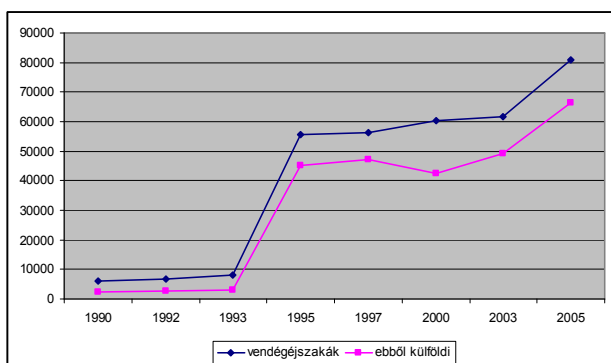
A régóta megoldásra váró ügyek, vagy ahogy az elemzésben címeztük, a betokosodott ügyek mindig érzékeny területnek számítanak, mert háttérükben személyes vagy politikai érdekeltségek, sérelmek, közvetett és áttételes dolgok húzódnak meg. Kibogozásuk sokszor szinte reménytelennek tűnik. Egyik-másik ügy annyira szövevényes és bonyolult, hogy mai formájában nehezen látszik rá megoldás. A bonyolult esetek háttérében időnként más, mélyebb összefüggések vagy konfliktusok rejlenek.

Mindezzel együtt a város döntéshozóinak azt javasoljuk, készíttessenek egy listát a régóta megoldásra váró ügyekről, készítsenek egy rangsorolást és kötelezzék el magukat, hogy minden megoldásra váró ügyben egyedi kezelést alkalmazva, lépésről lépésre, adott határidőn belül megoldást keresnek.

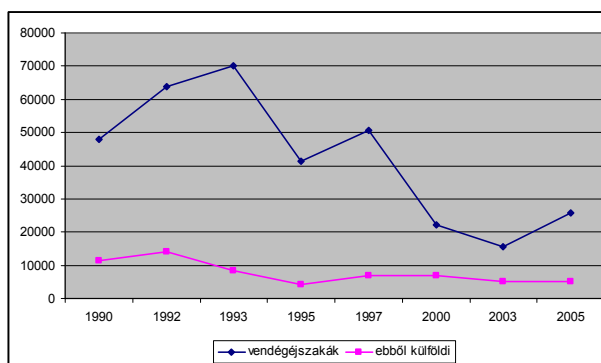
III. RÉSZ

MELLÉKLETEK

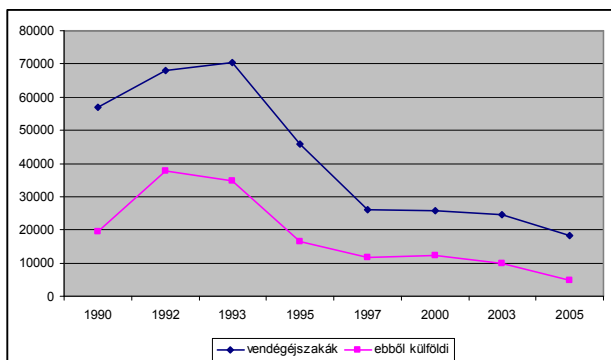
Budaórs

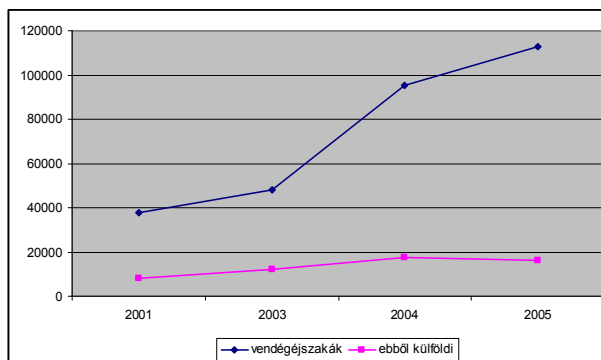
Gödöllő

Szentendre

Visegrád

1. melléklet. 4 város turisztikai vendégéjszaka trendjeinek alakulása

2. Melléklet: Néhány programjavaslat a Gödöllőre hívott turisták részére
(Csillag Péter összeállításában- kidolgozásában)

IDŐUTAZÁSOK GÖDÖLLŐN

Önállóan kiejánlható programok:

KIRÁLYI KASTÉLY

MÁRIABESNYŐ KEGYTEMPLOM

LÁZÁR LOVAPARK

ÁRPÁD VÉRE LOVAS- ÉS KASZKADÓRISKOLA

GÖDÖLLŐI VÁROSI MÚZEUM

BABATI LOVASISKOLA

Időutazások:

XVIII.SZÁZAD

Grassalkovich Gróf Gödöllője - egész nap

Budapestről kiutazóban Ferenciek tere, Astoria érintésével megemlítve a Grassalkovich vonatkozásokat

Gödöllő *Grassalkovich kastély*, a kastélymúzeumban megismerjük a kastély építésének történetét, s azt, hogy mit is jelent a „Grassalkovich stílus”. Barokk színház-barokk hangulat, vetített összeállítás a Grassalkovichokról, kastélytörténetek.

Máriabesnyő *A kegytemplom* születése és a csodák, a magyar Loreto, a Grassalkovich kriptá, hogyan éltek a kapucinusok - a kolostor felfedezése, majd miseborkóstoló a 250 éves kolostori pincében

Ebéd - Grassalkovich házi ebédje a kedvenc szakácsnő konyhájából - a Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos házban

Ebéd utáni séta a **Gödöllői Arborétumban**, majd rövid buszos barangolás az *isaszei halastavak* között

Alkonyati tűzvarázslat és honfoglalás kori kaszkadőr-bemutató táltosdob kísérettel az *Árpád vére Lovasiskolában, Száritópusztán*

Vacsora - kemencében és szabad tűzön készült ősi magyar finomságokkal jurtában, vagy a kertben.

Változatok

Vendégségben Grassalkovich grófnál, Mária Teréziával

Máriabesnyő kegytemplom - A templom üzenete - Grassalkovich Antal, az alapító lelki hagyatéka, aki itt van eltemetve a kriptában, az egyik legszebb barokk művészeti emlékként számon tartott sírban, Mayerhoffer János remekművében.

Utazás a Királytelepen át a *Grassalkovich présház* érintésével

Gödöllő *Grassalkovich kastély*, színházprogram, séta a parkban, majd

ebéd a kastély barokk termében korabeli specialitásokból, korabeli etikett szerint tálalva Mária Terézia 1751-es látogatását felidézve. Jó idő esetén a kávé és a desszert a park gyönyörű ösfái alatt kerül felszolgálásra. A Grassalkovich kor hangulatát idéző muzsika teszi teljessé az élményt.

Grassalkovichok és Lázárok

Máriabesnyő kegytemplom - szellemi lelki indító a nap kezdetén

Lázár Lovaspark a festői **Domonyvölgyben**, a fogathajtó világbajnok

Testvérpár által megteremtett környezetben látható lovasbemutató majd cigányzenével kísért magyaros ebéd a hangulatos csárdában

Királyi Kastély Gödöllő - A kastély látogatáshoz egy hangulatos kávézás kapcsolódik finom süteménnyel, jó idő esetén a kastély udvarán.

XIX.SZÁZAD

A Királyi kastély kora - egész napos, szálláslehetőséggel

Gödöllőn a *Királyi kastélyban* felidézzük Ferenc József korát és különös figyelemmel keltjük életre a kastély leghíresebb lakóját a szeretett Sisit. Megismerjük azt a környezetet, ahol több napot töltött el, mint a bécsi Hofburgban. A magyarok különleges rajongással vették körül, s ő nagyon megszerette ezt a lovagias nemzetet és a koronázási ajándékot, a Gödöllői kastélyt, ahol oldott szeretetben élt a királyi család, mentesen az udvari etikett merevségeitől.

Séta a kastélyparkban, rövid történelemóra a Királypavilonban. A boldog békeidők Gödöllője, séta az Erzsébet parkon át, főhajtás Sisi szobránál.

Kedvcsináló koktél a parkban, majd *ebéd a Kiskastély étteremben*.

Válogatás a Gödöllői Királyi Szakácskönyv ínyencségeiből.

A kávé az emeleti szalonban fogyasztjuk el, ahol asztaltársaságunk vendége egy kötetlen beszélgetésre az egykori szecessziós művésztelep lakóinak egy-egy leszármazottja, aki fényképekkel illusztrálva idézi föl a 100 évvel ezelőtti különleges élet hétköznapjait és ünnepeit, és (vagy) egy helyi kortárművész, akinek munkáiból kamara-kiállítást láthatunk az emeleti teremben

Ebéd után a legendás *Gödöllői Művésztelep* hangulatának felidézése a Körösfői Kriesch Aladár utcában és a *Városi Múzeumban*.

Máriabesnyőn Orgonakoncert a kegytemplomban.

Mi köze egymáshoz Fiedler János kőművesnek és Ferenc József császárnak,

avagy a legkisebb magyarországi kegyszobor megtalálásának csodálatos története.

Gyógyító szentkút és misebor - életre szóló gondolatok a kvadrumban.

E gondolatokat kézen fogva, csöndes elmélkedő séta a kolostorkertben.

Találkozás a *Sisi gloriette-nél*, annak idején ő is így sétált ezen a domboldalon.

Szárítópuszta Sisi a lovas, aki férfiakat meghazudtoló ügyességgel bánt a lóval, huszárhagyományok és ősi magyar virtus - lovasbemutató, majd hangulatos *vacsora*, jó idő esetén a kerti faasztalok mellett.

Szállás a századfordulót idéző régi-új gödöllői Erzsébet Királyné Szállodában.

Változatok

Történelmi idők, történelmi nevek

A Királyi kastélyt a *Károlyi kastély* felé vezető országúton közelítjük meg. A rendelkezésre álló időtől függően megnézhetjük

Fóton *Ybl Miklós* ünnepélyes *műemléktemplomát*,

különleges kérésre a klasszicista stílusú kastélyba visszaköltözött *gróf Károlyi László és felesége, Erzsébet grófnő* látják vendégül vendégeinket.

Gödöllő Királyi Kastély. Múzeumi séta a kastélyban, miért szerette Gödöllőt a vadászatot kedvelő *Ferenc József* és a szenvedélyes lovas *Sisi* Emlékek a királyi pár hajdani életének hétköznapijairól és ünnepeiről.

Utazás a királyi vadászterület érintésével.

Piknik-ebéd az arborétumban

Máriabesnyő kegytemplom. *Sisi* hosszú sétáinak, *Ferenc József* császár hálaadó imáinak ma is látható emlékét őrzi e szent hely, ahol a kriptában örök békében nyugszanak *I.-II.-III. Grassalkovich Antal*, és feleségeik *Klobusitzky Terézia grófnő, Esterházy Annamária és Esterházy Leopoldina hercegnők*

Domonyvölgy Nyáron lehetőség fürdésre, vagy sétára az erdők ölelésében fekvő domonyvölgyi tóban.

Lázár Lovaspark. A fogathajtó világbajnok *Lázár Vilmos* őrzi a több generációs családi hagyományt, a Vilmos nevet. Őse, *Lázár Vilmos* Aradon szenvedett vértanúhalált 1849 október 6.-án. A történelem különös fordulata,

hogy *Ferenc József* az 1849-ben a magyar szabadságharcot legyőző, de a magyar tróntól megfosztott császár uralkodásának kezdetét jelzi az aradi ítélet. 1867-ben az osztrák - magyar kiegyezés után azt a kastélyt kapja ajándékba a magyar nemzettől, mint frissen koronázott magyar király, amelynek közelében állt egy másik aradi vértanú, *Török Ignác* gödöllői szülőháza.

Búcsúzásként látványos lovasbemutató.

XX. SZÁZAD

Gödöllő háborúban és békében - történelemtúra

Gödöllő *Kastélytörténelem*, a boldoggá avatott IV. Károly utolsó királyi napjai,

Stromfeld Aurél főhadiszállása 1919-ben, Horthy kedvelt kormányzói kastélya,

nagy vadászatok, királyi vendégek. A Vörös Hadsereg pusztító évtizedei, elhanyagolt, szomorú öregotthon ágyai a grófi és királyi díszterem csillárai alatt. Az újjáépítés - uralkodói segítséggel. A jövő, álmok és valóság.

Különleges XX.- túra a kastélyban és a kastélykápolnában.

Csillogás és romok: miről mesélnek a falak a föld felett és a föld alatt.

Szárítópuszta Árpád vére lovas- és kaszkadőriskola. Őshonos magyar állatok, ősi szokások, lovas-nomád virtus. Honfoglalás-kori lovasíjjász és kaszkadőrbemutató.

Ebéd elődeink receptjeiből jurtában, vagy kerti padokon fogyasztva.

Gödöllői Egyetem - a tudás őrzője és továbbadója, a remény otthona. A Premontrei rendház, az 1933-as Cserkész Világtalálkozó központja, a

második világháború után a Vörös Hadsereg hadifogoly-tábora ahonnan a Gulág ra indultak sokan. Az aulában Amerigo Tot hatalmas műve A Mag Apoteozisa

Gépfejlődéstörténeti múzeum, Fadrusz-kereszt és premontrei temető, kilátó a gödöllői dombtetőn, keressük a vízvázasztót!

Máriabesnyő Templom - történelem. A kegytemplomhoz a székelykapun át vezet az út, a köszöntő oldalán az áll: „Isten hozott, MÁRIABESNYŐ kegyhely” a távoztót kísérő áldás: „ Béke veletek 1943” Mi a titka e helynek, keressük a választ: hogyan lesz valósággá e két köszöntés ma is! Miként történt, hogy Besnyő a béke és az építés szentélye volt a pusztító háború alatt, és a református kormányzó katolikus felesége, Horthy Miklósné volt a templom jótévője. Márton Lajos üzenete: hogyan látja a magyar történelmet és üdvtörténetet egy székely festő 1942-43-ban. Nehéz évtizedek, a búcsújárók éltető hűsége, a kapucinus újjászületés. Máriabesnyő az „élet szentélye”

Megkeressük a *Trianoi Keresztet*, mely annyira eldugott helyen van, hogy érintetlenül vésztele át a XX. század viharait. Séta a *Máriabesnyői temetőbe*, 1933 Gödöllő Cserkész Jamboree, a világtalálkozón 27000-en vettek részt a világ minden tájáról, a cserkészlet megalapítójának, Sir Baden Powell-nek vezetésével. Múltidéző tisztelgés a tábor vezetője Gróf Teleki Pál földrajztudós és miniszterelnök sírjánál. Ő olyan politikus volt, aki a vészterhes időben inkább a halált választotta, mint a tisztességtelenséget.

Este tábortüzes vacsora szalonnasütéssel a Lelkigyakorlatos Ház kertjében, tárogatószó és közös éneklés.

Szállás reggelivel a Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Házban

3. melléklet A legtöbb üdülővel rendelkező 12 kistérség adatai

Kistérség	Rang sor	Üdülő-szám	Átlagos alapterület (m ²)				
			össz-komfortos	komfortos	félkomfortos	komfort nélküli	egyéb üdülőegység
Gárdonyi	6	10 081	75	51	37	46	33
Budaörsi	8	7 907	70	46	39	34	24
Gödöllői	11	5 780	61	43	37	34	25
Pilisvörösvári	10	7 177	64	42	37	32	24
Ráckevei	4	12 331	64	45	36	34	28
Szentendrei	5	12 075	67	45	37	38	29
Váci	12	5 586	63	46	35	34	26
Fonyódi	1	16 588	86	53	49	47	41
Siófoki	2	14 759	93	57	44	52	41
Balatonalmádi	3	14 502	83	55	39	40	35
Balatonfüredi	7	9 574	102	52	48	47	36
Tapolcai	9	7 516	100	62	50	53	37

Forrás:KSH Népszámlálás 2001. 15. kötet. Az üdülők adatai. saját összeállítás

4. melléklet –Háttéranyag a golfpálya- fejlesztéshez

A Golfturizmus létrehozásáról

A Nemzeti Turizmus Stratégia bátorítja – a lakosság életminőségének javítása és versenyképes turisztikai termékek fejlesztése körében – az aktív turizmus fejlesztését.

A Központi Régió aktuális Turisztikai Koncepciója egyenesen nevesítve az ajánlott turisztikai termékfejlesztések körébe sorolja Régióinkban a golfturizmust.

A nemzetközi szabadidőgazdaság egyik – a trendek szerint feljövő- gazdaságilag sikerbefektetésnek elismert terméke a golf. A WGF(Világ Golf Alapítvány) tavalyi elemzése szerint ,mely 2005 re vonatkozóan elemezte a golf gazdasági hatását az USA ba, közvetlen gazdasági hatásként ebben az évben 76 milliárd dollárt termelt , szemben a 2000 évi 62 milliárd dollárral. Közvetett – „multiplikátor”-hatásait figyelembe véve a 2005 –ös év 195 milliárd dollárt hozott.

A WTTC / World Travel and Tourism Council/ előrejelzése szerint 2020 ra minden harmadik Európába látogató külföldi a közepés kelet-európai országokat választja majd . A KPMG Golf Benchmark vezető tanácsadója szerint a golfturistákra különösen igaz , hogy szeretnek új helyszíneket, új pályákat felfedezni, szívesen kapcsolják össze a helyi kultúra és hagyományok megismerését a golfal.

Csehországban az elmúlt fél évtizedben a pályák száma 39-ről 71 re nőtt , hazánkban 6-ról 8 ra , a tervezés ,kivitelezés alatt álló további pályák lassan készülnek/ a Zala Spring pl. régészeti leletek miatt akadt meg/Hazánk a közép-kelet-európai régió golf pályakínálatának csak 6%-at adja.E sport népszerűsége , behatolása, fizetőképes kereslete és a megvalósult kínálat kontrasztja óriási felfutást

valószínűsít. A kistérségnek - remek táji adottságai , a közeli kereslet / Budapest és közeli Ipari Park és multinacionális vállalatok közelsége/ folytán könnyen részt hasíthat magának e piacon.

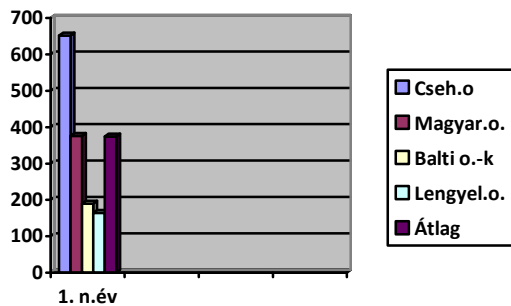
A KPMG EMA térség/ Európa - Közel-Kelet-Afrika / golfiparát elemző tanulmányában (2007) egészen kiemelkedő felfutást prognosztizál Kelet-Európának, különösen Magyarországnak.

A Kelet-Európai térség az EMA térség golfpályáinak kevesebb, mint 5%-at adja, a pályák kb. fele 18 lyukú, 16%-a 27 lyukú, 32 %-a 9 lyukú.

Több ,mint 90 % magán-, a többi önkormányzati stb. tulajdonban van. 93%-ukat a tulajdonos , 7%-t külső menedzsment üzemelteti, 89%-a nyereségorientált vállalkozás.. A pályák 46%-a jó minőségű, 33%-a magas színvonalú, 16%-a közepes, 5 %-a alacsony színvonalú.

Diagramok

A golfszolgáltatás iránti kereslet jellemzéseként a pályánkénti átlagos tagság 2007-ben Kelet-Európában 374 volt , ami sokkal alacsonyabb ,mint az európai átlag, azonban 1 év alatt nőtt 284 ről erre a számra. Csehországban ez a szám 652.

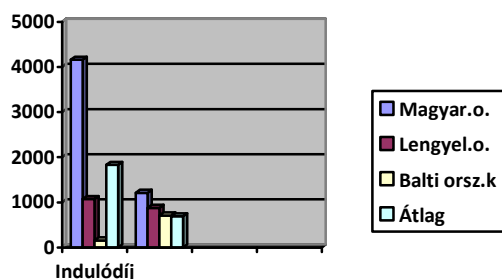

A 27 lyukú pályák átlagos tagsága 528, a 18 és 9 lyukúaké 300 és 350 tag között van. E szabadtéri sport éves játékra alkalmas napjainak száma 2006 - ban 249 nap volt az évi 365 napból. Földrajzilag észak felé haladva a napok száma csökken. Az összes játszott játék/"round"/ száma Kelet-Európában 9677 volt , hazánké 15.879. . Ez is mutatja ,hogy a viszonylag kevés pálya közepette a pályák kihasználtsága nálunk a legmagasabb .A pályák használata országonként eltérően de általában 40-60 % arányban a tagok és az eseti játékosok /"green fee"/ között oszlik el, hazánkban kb. fele - fele arányban.

Az egy tagra eső játékkalkalmak /játszott játékok/ száma a részvételi aktivitást ,vagy játéksűrűséget mutatja.

Kelet-európában ez 16 hazánkban 20.

A szolgáltatást igénybevevők által fizetendő díjak pályánként eltérően indulódíjból és éves tagdíjból állnak . Hazánkban a pályák fele követel meg indulódíjat is ,melynek összege a régióban kiugróan a legmagasabb , a többi ország indulódíjának többszöröse. /lásd diagramm/

Az eseti játék (vagy pályadíj azaz játékjogú belépő) összege hazánkban kiemelkedően a legmagasabb 43/59 Euro hétközben ill. hétvégén. Mind a Kelet-Európai , mind az Észak-Európai 37 Euro körül mozog.(Csehország 25/33)

Az éves átlagos árbevétel 403000 Euro pályánként , ami a korábbi magasabb értékhez képest nagyszámú 9 lyukú pálya belépése miatt alakult így.

A 27 lyukú pályák 1 millió euro körüli bevételeinek a 9 lyukúak 1/3-át , a 18 lyukúak $\frac{3}{4}$ -t hozzák. Magyarország és Csehország a legsikeresebb a pályánkénti bevétel mutató tekintetében. Ahogy a szállodaiparban a REV.PAR (revenue per available room) ad igen mély gazdasági –jövvelmezőségi mutatót , úgy a golfbefektetők előszeretettel alkalmazzák a RevPUR mutatót , ami a az egy játékkör során szerzett összes bevétel (pályadíj, vendéglátás, sportszer-ajándékbolt) mutatóját adja Ez Kelet-európában 2007-ben 18 lyukú pályánál 45 Euro , 9 lyukúnál 27 euro volt.

Bevételszerkezet : Kb 1/3-1/3-1/3 arányban tagdíjbevételek, eseti belépőbevételek és egyéb (szponzorálás, vendéglátórészleg, ajándék)

Az üzemeltetési költségek 30-35%-át a bérek és közterhek, 25-30%-a karbantartás

költségeire fordítják. Egy 18 lyukú pálya átlag alkalmazotti létszáma Kelet-Európában 32 fő ebből 27 főállású és 5 részmunkaidős./kb 1/3 a pályakarbantartásnál dolgozik/szemben az Észak-európai 5/6 fővel. A Bruttó nyereség az összárbevétel kb. 10-15%-a.A költségek igen konzisztensen nőnek a pályák 9-18-27 lyukú változataival arányosan.

A 9 lyukú pályák nyereségessége 20-30 %.

Az üzemeltetők 2/3 a vagy a vendéglátást , vagy a sportszer-ajándékboltot , vagy a golfoktatást külső cégre bízta ,egynegyedük mindhárom tevékenység esetén az outsourcinggal élt.

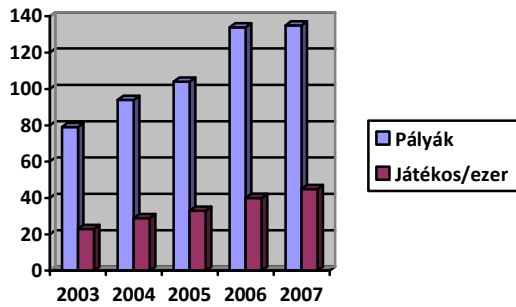
A KPMG piackutatása szerint a golfpálya tulajdonosok 60%-a a következő évben bővítésre , fejlesztésre, rekonstrukcióra pályánként közel 1 millió Euró befektetést szánnak.

A jövő üzleti kilátásait illetően Magyarországon a legmagasabb arányban 75%-ban remeknek ítélték meg az üzleti kilátásokat

Összefoglalva : 2007 ben Kelet-Európában az előző évhez képest 15%-al több tagként belépett golfozó volt,A régióban 135 golfpálya és 45000 nyilvántartott játékos van.

A lakosság golfsportban való részvétele az európai átlaghoz képest alacsony , a növekedés gyors. A befektetési intenzitás magas , jellemző a komplex golf és lakóingatlan befektetés, sokszor szállást és wellnesst kapcsolva a létesítményekhez.

Játékosok, pályák növekedése Kelet-Európában 2003-2007

Egy érdekes és a megtérülési remények szemszögéből lényeges megközelítés, az egy golfpályára eső lakosság számának vizsgálata : hazánk 1,6 millió fő/pálya mutatóval a kirívóan golf-pálya hiányos országok között van.

Ilyen előzmények után és piaci helyzetben , tekintettel a Gödöllő –Szada környéki

multinacionális és hazai iparvállalatok vezető és középvezető dolgozóinak , a fővárosi lakosság, a fővárosban tevékenykedő multinacionális gazdasági, külügyi stb. alkalmazotti , vezetői rétegre konkrét és komoly kereslettel számolhat a kistérség.

Budapestről könnyen elérhető közeli jó minőségű, legalább 18 lyukú pálya még mindég nem található, a gödi pálya népszerűsége az értő golfozók között alacsony,

a tatai, kisoroszi stb pályák messze vannak, a bicskei beruházása az elején tart.

5. Melléklet: A Gödöllő – Isaszeg közötti horgásztavak

Gödöllő város területéhez két tórendszer is kapcsolódik. Az egyik a Babat völgyben levő az Egyetem kezelésében, a másik pedig az Isaszegi út mellett a Rákos patak mentén fekvő 11 tó, melyből 7 Gödöllőhöz, 4 pedig Isaszeg közigazgatási területéhez tartozik.

Az Isaszegi út mentén helyezkednek el Gödöllő fontos ipari üzemai a vasútvonalon túl észak-kelet felé, ugyanakkor a vasútvonal, a közút és a Rákos patak között az 1970-es években létrejött tórendszer található. (E tórendszer elődjét elmondások szerint egy téli hóolvadásból származó áradás elmosta és tönkretette a 60-as évek derekán.). A tórendszer létrejötté összefüggésben van az akkori Gödöllői Gépgyár létrehozásával, ott helyezték el a Gépgyár területéről kikerült földet.⁸

A terület túlnyomó többsége állami tulajdonban van és a KÁTKI (Kisállattenyésztési és Takarmányozási Kutató Intézet, ami része a herceghalmi Állattenyésztési és Takarmányozási Kutató Intézetnek) kezelésében van. A KÁTKI hosszútávú bérlet keretében 30-50 évre kiadta a tavakat kezelésre a horgászegyesületeknek, tulajdonképpen a létrehozás érdekében végzett munkák ellenértékéért. Információink szerint a 90-es években bírósági úton megtámadott bérleti szerződések érvényességét a bíróságok helybenhagyták, tehát a horgászegyesületek a tavak jogszerű használóinak tekinthetők még a következő 15-30 évben.

A tavak körül sokféle nyílt és rejtett konfliktus helyzet teremtődött az elmúlt két évtizedben. Egyik ilyen a felhalmozódott iszap révén a jelentős környezeti katasztrófa és árvíz veszély a Rákos patak folyása mentén elhelyezkedő területekre. A másik a vízhiányos időszakban a Gödöllői szennyvíztelep szűrés nélküli szervesanyag betöltése, a szennyvíz beengedése a tavakba. Szemtanúk elmondása alapján a tavakban már többször volt súlyos halpusztulás a 90-es években és az ezredforduló után is, amit a helyiek a szennyvíztisztító nem megfelelő működésének és a patakba került szennyezett víznek tulajdonítanak. A tavak vízutánpótlása nem megoldott, a különféle egyéni 'megoldások' pedig a tavak egy részénél még súlyosabb helyzetet idéznek elő.

A helyiek nem ismerik, hogy a Magyar Államnak, mint tulajdonosnak vannak-e és milyen elképzelései a területről. A KÁTKI, menedzsment szempontjából Herceghalom irányítása alá került, nem rendelkezik elegendő forrással az alapvető feladat - - a génmegőrzés - megoldásához sem. Az intézet génmegőrző, génbank szerepe rendkívül fontos, ugyanakkor

⁸ A pártállam idején az első tavak a helyi és budapesti pártvezetők kiváltságos horgászterületének számítottak, ezeken túl különféle szervezetek hozták létre horgászegyesületeket, a Nemzetközi Újságíró Szövetség tavát például összefüggésbe hozzák a Carlossal, az akkori időszak hírhedt nemzetközi terroristájával.

Mára a horgászegyesületekben alapvető személyi változások történtek, az egyesületek tagságának döntő többsége gödöllői lakos, sporthorgász illetve máshonnét érkező napijegyes horgász, ugyanakkor az egyesületek fölött még a múlt „árnya” lebeg.

területeinek egy része forráshiány miatt elhanyagolt állapotban van, a tavak vízkormányzásra pedig nincs is alkalmazottja.

A területre a helyiek szerint nem készült rendezési terv. Így az intézet bármilyen fejlesztése, még ha lenne rá forrás - akkor sem valósulhat meg. Pedig a területre több cég is betelepült, szintén bizonytalanságban a meglévő tisztázatlan helyzet miatt.

Olyan félelmek is megfogalmazódnak, hogy az értékes terület okán az állam esetleg egyben értékesíti a területet, amennyiben fõlszabadjul az EU földvásárlási moratórium.

6. Melléklet: Fontosabb fürdő-és örökség városok turisztikai adatai

	Kereskedelmi és magánszálláshelyek kapacitása és vendégforgalma 2005				
	férőhely	vendég	ebből külföldi	vendégéjszakák	ebből külföldi
Hajdúszoboszló	17159	200921	59252	870985	359246
Harkány	10444	58046	21221	278400	158889
Hévíz	10584	182698	96340	984479	686490
Zalakaros	6857	96835	27797	418091	224910
Bük	7796	12350	69173	613176	438342
Pécs	5100	144734	28367	272327	59920

7. melléklet A gödöllői vonzerők bemutatásának minősége és javasolt fejlesztései

Megnevezés	Bemutató minősítése	Javasolt fejlesztés	Stratégiai célcsoport	Fejlesztési periódus
Gödöllői Királyi Kastély-együttes				
- Kastélymúzeum	jó	Tárlatvezetés egyénieknek (idegenvezető/audió)	-szervezett csoportos belföldi + külföldi -egyéni belföldi + külföldi	rövid távon
- Barokk színház	nem kielégítő	- havonta 1-2 alkalommal: kulturcsemegék a zene és színház világából, -balett kamara előadások	- magas költségű külföldi + belföldi kulturturisták	rövid távon
- Királydombi pavilon	nem kielégítő	-tárlatvezetés naponta 3-szor, meghirdetett időpontban	-a magyar történelem iránt érdeklődő belföldi + külföldi	rövid távon
- Kastélykert	felújításra szorul	-hang-, és fényjáték színhelye	- a Budapestre érkező csoportok (külf.+belf.) - egyéni turistáknak Budapest by night - garantált programként	rövid távon

- Lovarda	jó	- reprezentatív vacsorák - bálterem – Erzsébet bál, névnapokhoz kötődő bálók	-magas költségű külföldi + belföldi konzervatív igényesek szórakozni vágyó, táncolni szerető igényesek	rövid távon rövid távon
- Kastélykáporna	nagyközönség előtt zárva	- a kastély-túra részeként bemutathatóvá tenni, mini- koncerttel (gépzene) kiegészített tárlatvezetéssel	- kastélylátogatók	rövid távon
- Pálmaház	jó	- „Királyi kertek növényei”- virágkiállítás - , és növénybemutató a Sisi-úthoz tartozó városok bemutatkozásával	- kastélylátogatók, - növényritkaságok iránt érdeklődők	közép távon
- Kastélykávézó	jó	- a Sisi-kultusz erősítésével egyedi cukrászati termékek kínálása	- kastélylátogatók - „édesszájú ínyencek”	rövid távon
- Kastély díszterme	jó	- történelmi álarcos- bálók, korabeli kosztümökben, díszítéssel és ételsorral: - Grassalkovich-bál - Erzsébet-bál	- magas költségű, kuriózumot kedvelő külföldiek	rövid távon

		- Szecessziós bál		
- Kastély földszinti termei	jó	- rendszeresen meghirdetett „Vacsorák - Grassalkovich I. Antal - Mária Terézia - Erzsébet királyné asztalánál”	- magas költségű, kuriózumot kedvelő külföldiek és belföldiek	rövid távon
- Souvenir-bolt	jó	- még több egyedi ajándéktárgy a Sisi-kultusszal kapcsolatban	- Gödöllőre érkező turisták, - Sisi-emléktárgyakat gyűjtők	közép távon
- Nosztalgia-fotó	jó	- történelmi bálokhoz ruhák kölcsönzése	- magas költségű, kuriózumot kedvelő külföldiek és belföldiek	rövid távon
- Tourinform iroda		- lsd. Turistainformáció		

Alsó-park	hiányos	<ul style="list-style-type: none"> - újabb attrakciók: - hattyús tó - Nemzeti Rozárium 	nemzetközi és hazai turizmus összes célcsoportja	
Erzsébet-park	hiányos	<ul style="list-style-type: none"> - a jövőbeni városnéző, „Sisi” tematikus útvonal fontos állomása 	<ul style="list-style-type: none"> - kastélylátogatók, - városnézések résztvevői 	rövid távon
Kálvária	felújítás alatt	<ul style="list-style-type: none"> - vallásturisztikai tematikus útvonal pontja 	<ul style="list-style-type: none"> - vallási-turisztikai-, és - zárandokcsoportok 	rövid távon
Királyi Váróterem	felújítás alatt	<ul style="list-style-type: none"> - közlekedés-történeti emlékhely - turistainformációs pont 	<ul style="list-style-type: none"> - nemzetközi, vonattal és HÉV-vel érkező külföldi és belföldi turizmus 	rövid távon
Testórlaktanya	felújításra szorul	<ul style="list-style-type: none"> - „A magyar szecesszió múzeuma” új helyszíne - Divatmúzeum – viselettörténeti állandó kiállítás 	<ul style="list-style-type: none"> - nemzetközi és hazai turizmus összes célcsoportja 	rövid távon
Barokk ház	jó	<ul style="list-style-type: none"> - azonos 	-	

Babati Istállókastély	felújításra szorul	- felújítást követően meghatározható	- felújítást követően meghatározható	rövid távon
Máriabesnyői kegyhely - kegytemplom - kolostor - lelkigyakorlatos ház - szálloda, étterem - konferenciaközpont	hiányos	- nemzetközi vallásturisztikai központtá alakítani: a Mária-út fontos, főváros-közeléi helyszíne	- vallási turizmus résztvevői, zarándok-turisták - vallásturisztikai konferencia-központ	rövid távon
- Mária Múzeum,	hiányos	- marketinggel megteremteni egyediségének megfelelő rangját	nemzetközi és hazai turizmus összes célcsoportja	rövid távon
Hamvay kúria	jó	lsd. alábbiakban		
-Városi Múzeum	jó	a 2008. végén nyíló állandó szecessziós kiállítást követően „A magyar szecesszió múzeuma”	- a szecesszió iránt érdeklődő külföldiek, belföldiek	rövid távon
- Piac, vásárcsarnok Pelikános kút - Hamvay Kávézó, rétesbolt	jó	- „shopping”- túraként fotótémaként bekapcsolni a látnivalók körébe	- városlátogatók	rövid távon
- Mozi	jó	- a szecessziós kiállítást kiegészítő, a Gödöllői Művésztelepről készült film vetítése	- retro iránt érdeklődők - a „szecessziós túra” résztvevői	rövid távon

Művésztelep	nem látogatható	<ul style="list-style-type: none"> - a művész-házak helyreállítás utáni bemutatása, - művészeti tanfolyamok szervezése 	<ul style="list-style-type: none"> - a szecesszió iránt érdeklődők - -művészeti élményt kereső, kreatív turisták 	rövid távon
<ul style="list-style-type: none"> - Gödöllői Iparművészeti Műhely (GIM) - és kert 	jó	<ul style="list-style-type: none"> - a művész-házak helyreállítás utáni bemutatása, - művészeti tanfolyamok szervezése 	<ul style="list-style-type: none"> - a szecesszió iránt érdeklődők - -művészeti élményt kereső, kreatív turisták 	rövid távon
<ul style="list-style-type: none"> - Körösfői Kriesch Aladár szobra 	jó	<ul style="list-style-type: none"> - szecessziós túraútvonal állomása 	<ul style="list-style-type: none"> - a szecesszió iránt érdeklődők 	rövid távon
Premontrei kápolna és rendház	hiányos	<ul style="list-style-type: none"> - szecessziós út állomása 	<ul style="list-style-type: none"> - a szecesszió iránt érdeklődők 	rövid távon
Szent István Egyetem <ul style="list-style-type: none"> - Amerigo Tot kompozíciója 	hiányos	<ul style="list-style-type: none"> - „Híres emberek Gödöllőn” tematikus út része 	<ul style="list-style-type: none"> - belföldi, kultúra iránt érdeklődők 	rövid távon
Mezőgazdasági Eszköz-, és Gépejlődéstörténeti Szakmúzeum	felújításra szorul	<ul style="list-style-type: none"> - helyreállítás után intenzív marketinggel, értékének megfelelő vonzerővé tenni 	nemzetközi és hazai turizmus összes célcsoportja	rövid távon

Méhészeti Gyűjtemény	felújításra szorúl gyakorlatilag nem látogatható	- felújítás után az ország egyik kuriózumot jelentő múzeuma lehet	nemzetközi és hazai turizmus összes célcsoportja	rövid távon
Arborétum	hiányos	- felújítás függvényében	-	rövid távon
Volt községháza	jó	- az eredeti szecessziós díszekkel, szecessziós kávéházzal kiegészítené az új Gödöllő - brandet	nemzetközi és hazai turizmus összes célcsoportja	rövid távon
Jelképek:				
Világfa		tematikus túraútvonal állomása	nemzetközi és hazai turizmus összes célcsoportja	rövid távon
Világbéke Gong		tematikus túraútvonal állomása	nemzetközi és hazai turizmus összes célcsoportja	rövid távon
Országzászló		tematikus túraútvonal állomása	nemzetközi és hazai turizmus összes célcsoportja	rövid távon
Pelikános kút		tematikus túraútvonal állomása	nemzetközi és hazai turizmus összes célcsoportja	rövid távon

Cserkészfiú		tematikus túraútvonal állomása	nemzetközi és hazai cserkészcsoporthok	rövid távon
Trianon-kereszt		tematikus túraútvonal állomása	nemzetközi és hazai cserkészcsoporthok	rövid távon
Mária-oszlop		tematikus túraútvonal állomása	nemzetközi-, és hazai zarándokcsoporthok	rövid távon
Történelmi emlékek:				
Isaszegi csata hőseinek emlékműve		tematikus túraútvonal állomása	városnéző csoporthok	rövid távon
Hősök emlékműve		tematikus túraútvonal állomása	városnéző csoporthok	rövid távon
Kopjafa		tematikus túraútvonal állomása	városnéző csoporthok	rövid távon
Kálmán herceg szobra		tematikus túraútvonal állomása	nemzetközi- és hazai zarándokcsoporthok városnéző csoporthok	rövid távon
gróf Teleki Pál szobra		tematikus túraútvonal állomása	városnéző csoporthok	rövid távon

Török Ignác szobor		tematikus túraútvonal állomása	városnéző csoportok	rövid távon
Irodalmi emlékek:				
Petőfi szobor		tematikus túraútvonal állomása	városnéző csoportok	rövid távon
Diósyné Brüll Adél (Léda) háza		tematikus túraútvonal állomása	városnéző csoportok	rövid távon
Egyházi emlékek:				
Református templom		tematikus túraútvonal állomása	nemzetközi-, és hazai zárandokcsoportok városnéző csoportok	rövid távon
Szentháromság rk. templom		tematikus túraútvonal állomása	nemzetközi-, és hazai zárandokcsoportok városnéző csoportok	rövid távon
Szent Imre herceg szobra		tematikus túraútvonal állomása	nemzetközi-, és hazai zárandokcsoportok városnéző csoportok	rövid távon

Nepomuki Szent János szobra		tematikus túraútvonal állomása	nemzetközi-, és hazai zarándokcsoportok városnéző csoportok	rövid távon
Hálafeszület		tematikus túraútvonal állomása	nemzetközi-, és hazai zarándokcsoportok városnéző csoportok	rövid távon